

Evaluering af model for styrket match af barn og anbringelsessted

Slutrapport

marts 2025

Publikationen er udgivet af
Social- og Boligstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf: 72 42 37 00
E-mail: info@sbst.dk
www.sbst.dk

Indhold udarbejdet af Social- og Boligstyrelsen.
Udgivet marts 2025

Download eller se rapporten på
www.sbst.dk.

Der kan frit citeres fra rapporten med angivelse
af kilde.

Digital ISBN: 978-87-85236-51-7

Forord

Børn og unge anbragt uden for hjemmet oplever ofte brudte relationer og skift mellem plejefamilier, opholdssteder og skoler. Hver femte anbragte barn har tre eller flere anbringelsessteder i løbet af sin barndom. Det understreger vigtigheden af at sikre større stabilitet og kontinuitet i anbringelser, som er et centralt omdrejningspunkt i aftalen *Børnene Først*. En stabil anbringelse kan bidrage til en mere tryk opvækst og styrke barnets trivsel.

Forskning peger samtidig på, at et godt match mellem barn og anbringelsessted øger chancerne for en vellykket og stabil anbringelse. På den baggrund har Social- og Boligstyrelsen i samarbejde med fire kommuner – Aalborg, Ringkøbing-Skjern, Nordfyns og Svendborg – udviklet en model, der skal styrke kontinuiteten og sammenhængen i anbringelsen i børnenes liv.

Jeg håber, at modellen vil inspirere til at styrke udviklingen og kvaliteten af praksis på anbringelsesområdet og understøtte intentionerne i *barnets lov* om øget inddragelse af barnet og et fokus på kontinuitet. Modelbeskrivelsen kan fungere som en guide til, hvordan kommuner og fagfolk kan anvende den nye viden i praksis for at skabe bedre og mere bæredygtige anbringelser.

Evalueringen er baseret på erfaringer fra de fire projektkommuner. Jeg vil gerne takke alle medarbejdere og ledere, der har deltaget i projektet, for et godt samarbejde om at bidrage til udvikling og implementering af modellen. De har samtidig leveret værdifulde data til evalueringen og er stillet op til interviews. Jeg vil også særligt gerne rette en tak til de børn, der er blevet anbragt, og som har delt deres oplevelser med os. Desuden en tak til de forældre og anbringelsessteder, som har bidraget med deres erfaringer. Også fire kommuner, der ikke har været involveret i projektet, har i evalueringen delt deres perspektiver på modellen. Endelig vil jeg gerne takke De Anbragtes Vilkår, ForældreLANDSforeningen samt Birgitte Schjær Jensen og Anne Marie Villumsen for deres bidrag til udviklingen af modellen.

Initiativet er finansieret af Udviklings- og Investeringsprogrammet på det sociale område. Social- og Boligstyrelsen har været ansvarlig for implementeringsstøtte til de fire projektkommuner samt for at evaluere modellen.

God læselyst.

Ellen Klarskov Lauritzen
Direktør
Social- og Boligstyrelsen

Indhold

1.	Sammenfatning	4
1.1.	Baggrund og formål	4
1.2.	Evalueringens hovedfund	6
2.	Indledning	9
2.1.	Baggrund for initiativet	9
2.2.	Initiativet og dets formål	9
2.3.	Matchmodellen	10
2.4.	Barnets lov	11
2.5.	Formålet med evalueringen	12
2.6.	Læsevejledning	14
3.	Projektkommunernes anbringelsesmønster inden matchmodellen	15
4.	Karakteristik af matchforløb	17
5.	Implementering	19
5.1.	Sådan vurderer vi, om matchmodellen er implementeret	19
5.2.	Samlet vurdering af implementeringen af modellen	20
5.3.	Organisatoriske forudsætninger og drivkræfter og barrierer for implementeringen	39
6.	Resultater	44
6.1.	Skift i anbringelser	44
6.2.	Børnenes oplevelser af inddragelsen og matchet	45
6.3.	Forældrenes oplevelser af inddragelsen og matchet	62
6.4.	Anbringelsesstedernes oplevelser af samarbejdet og matchet	74
6.5.	Faglige og organisatoriske resultater for projektkommunerne	78
7.	Omkostninger forbundet med matchmodellen	82
7.1.	Omkostninger	82
8.	Efterspørgsel efter modellen	90
8.1.	Modellen er relevant og efterspurgt af kommuner uden for projektet	90
8.2.	Faglig bæredygtighed	91
8.3.	Organisatorisk bæredygtighed	92
8.4.	Økonomisk bæredygtighed	93
9.	Litteratur	95
10.	Bilag	96

Evaluering af model for styrket match af barn og anbringelsessted

10.1.	Bilag 1: Projektkommunernes organisering inden matchmodellen	96
10.2.	Bilag 2: Metode- og databeskrivelser	98

1. Sammenfatning

1.1. Baggrund og formål

Undersøgelser viser, at et dårligt match mellem barn og anbringelsessted kan føre til sammenbrud i anbringelsen. Formålet med initiativet har været at udvikle en model bestående af faglige kerneelementer og konkrete handleanvisninger, der kan understøtte og kvalificere kommunernes praksis, når de skal finde det rette anbringelsessted til et konkret barn. Denne slutevaluering skal give viden om erfaringerne med modellen og danne grundlag for at vurdere, om modellen er relevant at udbrede til landets øvrige kommuner.

Social- og Boligstyrelsen har i samarbejde med fire kommuner (Aalborg, Ringkøbing-Skjern, Nordfyns og Svendborg Kommune) i perioden 2021-2024 udviklet en model for *Styrket match af barn og anbringelsessted*. Udviklingsinitiativet er finansieret af Udviklings- og Investeringsprogrammet på børne- og ungeområdet.

Formålet med modellen er at styrke matchet mellem barn og anbringelsessted og derigennem skabe bedre betingelser for stabilitet og kontinuitet i en kommende anbringelse. Den er tiltænkt at forebygge sammenbrud i anbringelsen.

Modellens primære målgruppe er alle børn under 18 år, der skal anbringes uden for hjemmet eller allerede er anbragt uden for hjemmet, men skal skifte anbringelsessted, samt børn, der tidligere har været anbragt og skal genanbringes. Modellen kan anvendes i såvel planlagte som akutte anbringelsesforløb og i anbringelser med og uden samtykke.

Modellens sekundære målgruppe er forældre til børnene samt anbringelsesstederne.

I modellen henviser "barn" både til barn og ung.

I evalueringen har vi undersøgt:

- **Projektkommunernes og matchforløbenes karakteristika:** Ligner projektkommunerne landets øvrige kommuner i forhold til deres anbringelsesmønster inden matchmodellen? Hvilke typer matchforløb er modellen afprøvet på?
- **Implementering:** I hvilken grad og hvordan er modellen implementeret i projektkommunernes praksis? Hvad har kommunerne erfaret fungerer hhv. godt og mindre godt?
- **Resultater:** Viser modellen lovende resultater for hhv. børn, forældre og anbringelsessteder samt i forhold til at forebygge sammenbrud i anbringelsen?
- **Omkostninger:** Hvad koster det at drifte modellen?
- **Accept og efterspørgsel:** Er modellen relevant og efterspurgt af kommuner uden for projektet?

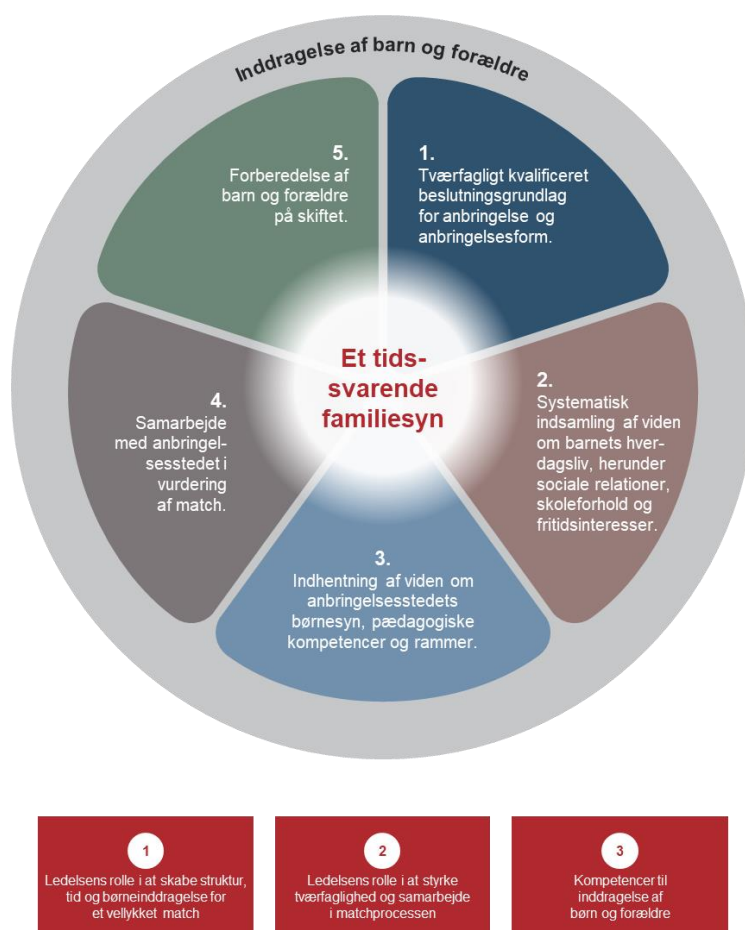
Evalueringen beror på kvantitative datakilder i form af data fra Danmarks Statistik, på hhv. matchforløb og tidsforbrug forbundet med matchmodellen, spørgeskemaer til hhv. børn, forældre, anbringelsessteder og projektkommunerne, samt kvalitative interviews med førnævnte målgrupper. For nærmere indblik i datakilder, se bilag 2: metode- og databeskrivelser. Evalueringen bidrager med viden om det oplevede udbytte af matchmodellen, men kan ikke betragtes som en effektevaluering, hvilken eventuelt vil kunne gennemføres i et efterfølgende *afprøvningsinitiativ*, jf. Strategi for Udvikling af Den Sociale Indsats (SUSI 2.0).

Modellen beror på fem kerneelementer, der hver især beskriver centrale faglige komponenter og praksisskridt i et matchforløb (se figur 1.1). Derudover beror modellen på tre organisatoriske forudsætninger, herunder at ledelsen skal arbejde med at tage tempoet ud af matchprocessen, og et værdimæssigt fundament, der centrerer sig om et tidssvarende børne- og forældresyn (familiesyn).

Kerneelementerne har til formål at guide kommuner, når de skal matche et barn med et anbringelsessted:

- Kerneelement 1: Inddrag relevante fagpersoner i drøftelser om, hvorvidt barnet skal anbringes – og hvilken anbringelsesform, der er den bedste for barnet – så beslutningen hviler på et tværfagligt kvalificeret grundlag.
- Kerneelement 2: Systematisk indsamling af viden om barnets hverdagsliv, herunder sociale relationer, skoleforhold og fritidsinteresser.
- Kerneelement 3: Indhentning af viden om anbringelsesstedets børnesyn, pædagogiske kompetencer og rammer.
- Kerneelement 4: Samarbejde med anbringelsesstedet i vurdering af match.
- Kerneelement 5: Forberedelse af barn og forældre på skiftet.

Figur 1.1: Matchmodellen

1.2. Evalueringens hovedfund

Færre børn i projektkommunerne skifter anbringelsessted inden for et halvt år

Matchmodellen har til formål at sikre et bedre match mellem barn og anbringelsessteder, herunder at forebygge sammenbrud i anbringelser. Andelen af børn, der skifter anbringelsessted inden for et halvt år efter anbringelsens iværksættelse, er faldet fra 13 pct. til 9. pct. i projektkommunerne efter implementeringen af matchmodellen. Vi kan se, at der ikke har været en faldende tendens for skift i anbringelsessted i hverken projektkommunerne eller i landets øvrige kommuner i årene forud for modellen. Det tyder dermed på, at der ikke er en mere generel udvikling i kommunerne, som kan forklare resultatet.

Evalueringens øvrige resultater sandsynliggør, at modellen medvirker til, at færre børn skifter anbringelsessted. Projektkommunerne vurderer selv, at grundigheden i og kvaliteten af deres matchpraksis er forbedret med implementeringen af modellen, ligesom evalueringen viser, at børn, forældre til børn, der førstegangsanbringes, og anbringelsessteder oplever, at der er foretaget gode match. Det kan samlet set pege i retning af, at modellen har bidraget til mere stabile anbringelser med færre skift inden for det første halve år. Vi kan dog ikke sammenligne det med, hvordan børn, forældre og anbringelsessteder oplevede matchet ud fra kommunernes tidligere matchpraksis.

Matchmodellens potentiale for at reducere skift i anbringelsen er endnu større i landets øvrige kommuner end i projektets fire kommuner

Vi vurderer, at potentialet for at reducere skift i anbringelser ved at implementere og arbejde efter matchmodellen samlet set vil være større for landets øvrige kommuner, end udgangspunktet var for de fire projektkommuner. Det skyldes, at projektkommunerne allerede før implementeringen af matchmodellen i gennemsnit havde relativt få skift inden for et år i deres anbringelsessager sammenlignet med landets øvrige kommuner. Dermed var potentialet for at forebygge skift i anbringelser mindre i de fire kommuner, der har deltaget i projektet, end i andre kommuner. Det vides ikke, hvad denne forskel skyldes, men en mulig forklaring kan være, at de fire kommuner i forvejen havde en anden matchpraksis end landets øvrige kommuner. Der må derfor alt andet lige kunne forventes et relativt større fald i skift af anbringelsessted ved implementering af matchmodellen i de af landets øvrige kommuner.

Evalueringen viser lovende resultater for børn og anbringelsessteder

Evalueringen viser overordnet positive resultater for de børn, der har indgået i et matchforløb efter matchmodellen. Størstedelen af børnene oplever at være blevet inddraget i matchforløbet. Samtidig oplever tre ud af fire børn, at de er blevet støttet af de fagprofessionelle i kommunen. Det dækker over, at børnene oplever at være blevet forberedt på anbringelsen, herunder for eksempel ved at have besøgt anbringelsesstedet inden indflytning. Dernæst viser evalueringen, at fire ud af fem børn trives på og er glade for deres anbringelsessted, hvilket blandt andet bunder i gode relationer til de voksne og andre børn på anbringelsesstedet, samt at de oplever, at relationen til deres biologiske forældre understøttes af anbringelsesstedet.

For anbringelsessteder ser vi tilsvarende, at de vurderer, at der er det rette match mellem dem og de børn, der er blevet matchet efter modellen. For plejefamilier gælder, at næsten ni ud af ti i meget høj eller høj grad finder, at matchet er det rette, og at barnet trives på anbringelsesstedet. For børne- og ungehjem er det knap tre ud af fire. Anbringelsesstederne oplever endvidere, at samarbejdet med kommunerne er velfungerende.

Evalueringen viser blandede resultater for de biologiske forældre. Forældre til førstegangsanbragte er mere positive end forældre til børn, som skifter anbringelsessted

Vi ser, at næsten fire ud af fem forældre, hvis barn førstegangsanbringes, i meget høj eller høj grad oplever, at anbringelsesstedet er det rette match til deres barn. For forældre til børn, der skal skifte anbringelsessted, gælder det for én ud af fem forældre. Modellen synes således – fra forældrenes perspektiv – at understøtte det rette match til børn, der førstegangsanbringes. Samme resultat kan derimod ikke dokumenteres for matchforløb, der vedrører skift i anbringelsen.

Evalueringen identificerer forskelle i oplevelserne af at være inddraget og have et velfungerende samarbejde med kommunen for hhv. forældre, hvis barn førstegangsanbringes, og forældre til et barn, der skal skifte anbringelsessted eller genanbringes. For forældre, hvor barnet førstegangsanbringes, viser evalueringen, at omtrent 40 pct. oplever at være blevet inddraget i meget høj eller høj grad i matchforløbet, og 50 pct. oplever, at samarbejdet med kommunen tilsvarende har været velfungerende. For forældre til børn, der skifter anbringelsessted gælder, at 75 pct. i mindre grad eller slet ikke har oplevet at være blevet inddraget i matchforløbet eller et velfungerende samarbejde med kommunen. Denne forskel forklarer vi blandt andet med, at forældre til børn, der oplever skift, kan have negative forudgående oplevelser med kommunen, som de kan have svært ved at adskille fra det aktuelle forløb. Evalueringen viser også, at kommunerne i nogle sammenhænge kan finde inddragelsen af forældre vanskelig at lykkes med i praksis, ligesom der er indikationer på, at kommunerne i nogle situationer gør mindre ud af forældreinddragelsen, når der er tale om skift.

Med evalueringen kan vi konstatere, at kommuner, der arbejder med modellen, bør have særskilt opmærksomhed på forældresamarbejdet i matchforløb, hvor børn skal skifte anbringelsessted. Ledelser i kommunerne kan med fordel øge bevidstheden om følgende forhold i disse matchforløb, som vores analyser viser er centrale for forældrene:

- 1) *Tilgængelighed i matchforløbet*
- 2) *Tilbud om støtteperson*
- 3) *Tidligere erfaringer med kommunen*
- 4) *At blive mødt med medfølelse og empati*

Modellen kan implementeres i forskellige kommunale kontekster

Vi vurderer, at tre ud af fire af kommunerne samlet set har implementeret matchmodellen, mens modellen i den sidste kommune er delvist implementeret. De fire projektkommuner har kunnet omsætte og implementere hver af modellens fem kerneelementer til en systematisk matchpraksis, og modellen har kunnet tilpasses og fungere under forskellige organiseringer.

Centrale drivkræfter for implementeringen

Kommunernes erfaring er, at matchkonsulenterne spiller en central rolle i forhold til implementering og udbredelse af matchmodellen og den praksis, den foreskriver. Hvor matchkonsulenter bruger al deres tid på at foretage match af børn og anbringelsessteder, kan der for rådgivere gå længere tid imellem, at de er involveret i en anbringelsessag og dermed et matchforløb.

Evalueringen underbygger, at et tæt samarbejde og videndeling mellem rådgiver og matchkonsulent er en central forudsætning for at lykkes med matchforløb efter matchmodellen. Det tætte samarbejde indbefatter i praksis, at rådgiver og matchkonsulent eksempelvis mødes tidligt i et matchforløb og afstemmer, hvordan de vil samarbejde om det konkrete forløb, eller at *både* matchkonsulent og rådgiver møder og forestår inddragelse af barn og forældre.

Kommunerne oplever, at det løfter kvaliteten af matchet. I praksis kræver det, at ledelsen på tværs af myndighed og matchkonsulenter i fællesskab beslutter og sætter retningen om, at man vil gå den vej i organisationen.

Projektkommunerne oplever, at matchmodellen har kvalificeret deres matchpraksis

De fire projektkommuner peger samstemmigt på, at matchmodellen har bidraget til og understøtter en mere systematisk og ensartet matchpraksis. Hver af modellens fem kerneelementer er med til at kvalificere de enkelte skridt i et matchforløb og gør samlet set matchningen grundigere, erfarer projektkommunerne.

Projektkommunerne oplever, at de har fået mere viden om samt kompetencer til for eksempel inddragelse og udviklet redskaber, der understøtter rådgiver og matchkonsulent i de forskellige dele af et matchforløb. Det drejer sig eksempelvis om spørgeguides til inddragende samtaler med hhv. børn og forældre samt til afdækningen af og dialogen med anbringelsessteder.

Modellen er efterspurgt og relevant for kommuner uden for projektet

Vi vurderer, at matchmodellen er efterspurgt af andre kommuner og dermed har udbredelsespotentiale. Ledere fra fire kommuner uden for projektet finder, at modellen er interessant og på relevant vis kan bidrage til at kvalificere deres eksisterende matchpraksisser. De fremhæver blandt andet modellens systematik og grundighed inden for de enkelte kerneelementer som en fordel.

Meromkostninger forbundet med modellen afhænger af kommunernes udgangspunkt, men vurderes af andre kommuner at være rimelige

Den økonomiske analyse viser, at det kræver flere ressourcer for kommunerne at arbejde efter matchmodellen for både rådgiver og matchkonsulent. De samlede meromkostninger afhænger dog meget af, hvordan kommunens forudgående matchpraksis så ud, og hvor meget den afveg fra matchmodellen. I evalueringen er beregnet estimer for meromkostninger i to af projektkommunerne. De estimerede meromkostninger varierer fra ca. 1.500 kr. til 6.400 kr. pr. matchforløb. Ledere og chefer fra kommuner uden for projektet finder på baggrund af ovenstående beregninger, at modellens meromkostninger ikke er urealistisk dyre.

Det kan forventes, at en andel af de ekstra timer, der vil være forbundet med at udføre et matchforløb efter modellen, senere hen kan spares ved, at der kan forventes færre skift af anbringelsessted, hvormed der så skal gennemføres færre matchforløb.

Samlet set finder vi i evalueringen, at modellen er både fagligt, organisatorisk og økonomisk bæredygtig set fra udenforstående kommuners perspektiv.

2. Indledning

Social- og Boligstyrelsen har evalueret en model, som er udviklet i regi af initiativet *Udvikling af model til styrket match af barn og anbringelsessted*. Evalueringen undersøger, om og hvordan fire kommuner er lykkedes med at implementere modellen, modellens resultater og omkostninger samt accept af og efterspørgsel på modellen. I evalueringen bruges betegnelsen "vi" om Social- og Boligstyrelsens evalueringsenhed, som har udført og afrapporterer evalueringen.

2.1. Baggrund for initiativet

Nationale undersøgelser viser, at et dårligt match mellem barn og anbringelsessted ofte fører til sammenbrud i anbringelsen (Ankestyrelsen, 2018). En grundig og inddragende matchproces kan reducere risikoen for sådanne sammenbrud ved at sikre, at anbringelsesstedet understøtter barnets behov på længere sigt.

Ifølge barnets lov (§ 2, stk. 2) skal børn, der anbringes uden for hjemmet, sikres kontinuitet i opvæksten og et trygt omsorgsmiljø. Loven understreger, at kommunen skal vælge et anbringelsessted, som bedst kan imødekomme barnets specifikke behov og sikre det stabilitet. Når kommunerne skal finde det rette anbringelsessted til børn, som skal anbringes uden for hjemmet, står de ofte i forskellige udfordringer, hvilket netop kan føre til ustabile anbringelser og manglende kontinuitet i børnenes liv.

Med det afsæt blev nedenstående initiativ iværksat i 2021.

2.2. Initiativet og dets formål

Formålet med initiativet er at udvikle en model, der understøtter og kvalificerer kommunernes arbejde med at sikre det bedst mulige match mellem barn og anbringelsessted. Derigennem er forventningen at forebygge, at der sker sammenbrud i anbringelser. Initiativet er, jf. SUSI 2.0, et *modningsinitiativ*, hvilket betyder, at der ved afslutning skal foreligge en færdigudviklet model, der er handleanvisende for praksis.

Modningsinitiativet har pågået fra 2021 til 2024. Fra primo 2022 har følgende fire kommuner deltaget i udviklingen af indsatsen: Aalborg (Kommune A), Ringkøbing-Skjern (Kommune B), Nordfyns (Kommune C) og Svendborg Kommune (Kommune D). Udgangspunktet for de fire kommuners arbejde med indsatsen var en første version af modellen bestående af syv faglige pejlemærker – kaldet kerneelementer – udviklet af Social- og Boligstyrelsen på baggrund af en vidensafdækning gennemført primo 2021.

Projektkommunernes opgave har været at gøre sig erfaringer med, hvordan kerneelementerne kan omsættes og implementeres i deres praksis. Deres erfaringer med og indsigter fra at arbejde med modellen har bidraget til løbende kvalificering og operationalisering af kerneelementerne, så de undervejs er blevet mere handleanvisende og konkrete. Projektkommunerne har endvidere bidraget med viden til kvalificering af modellens organisatoriske forudsætninger og konkrete redskaber, der kan understøtte arbejdet med de enkelte kerneelementer.

Midtvejs i initiativet (november 2023) blev modellen revideret, ligesom den er endeligt revideret ved afslutning af initiativet ultimo 2024. Den endelige model kan findes her: <https://www.sbst.dk/model-for-styrket-match-af-barn-og-anbringelsessted>. Social- og Boligstyrelsen har undervejs støttet projektkommunernes arbejde med og implementering af modellen.

2.3. Matchmodellen

Matchmodellens formål er at understøtte kommunens arbejde med at finde det rette anbringelsessted til barnet, der skal anbringes uden for hjemmet. På sigt skal modellen være med til at sikre, at anbragte børn oplever et stabilt anbringelsesforløb, og at der sker færre sammenbrud i anbringelser.

Modellen omfatter en grundig og systematisk matchproces, som starter, når beslutningen om anbringelse træffes og fortsætter op til tre uger efter indflytning på anbringelsessted. Løbende inddragelse af barn og forældre i processen er en central del af modellen, idet det forventes at skabe gode betingelser for stabilitet og kontinuitet i en kommende anbringelse.

2.3.1. En matchkonsulent

Modellen rummer en central og nødvendig kommunal funktion i form af en (eller flere) matchkonsulent(er), der har til opgave at bidrage med specialviden om og erfaringer med samarbejdet med anbringelsessteder samt inddragelse af barn og forældre i forbindelse med anbringelsessager. Endvidere fungerer matchkonsulenten som tovholder i matchprocessen.

2.3.2. Modellens målgruppe

På ledelsesniveau er modellen primært tiltænkt ledere af myndighed, ledere af plejefamilieteam/matchkonsulenter og ledere af udførerområdet. På medarbejderniveau er det børne- og ungerådgivere og matchkonsulenter, der skal arbejde efter modellen. Ledere og medarbejdere på børne- og ungehjem samt plejefamilier spiller også en væsentlig rolle, idet de indgår i afdækning og vurdering af, om de er det rette anbringelsessted.

Alle børn, der skal anbringes uden for hjemmet med eller uden samtykke fra forældremyndighedsindehaveren, er omfattet af modellen. Målgruppen omfatter også børn, der allerede er anbragt, men skal skifte anbringelsessted samt de børn, der tidligere har været anbragt og skal genanbringes.

2.3.3. Værdier, organisatoriske forudsætninger og kerneelementer

Modellen beror på et værdimæssigt fundament om et tidssvarende familiesyn, hvilket dækket over hhv. et tidssvarende børne- og forældresyn. Førstnævnte bygger på en grundlæggende præmis om, at børn er selvstændige og unikke individer, og at voksne skal være optagede af, hvad barnet tænker og af at forstå dets perspektiv. Forældresynet tager afsæt i et anerkendende menneskesyn, hvor forældrene anses som centrale og ressourcefulde parter, der kan bidrage med vigtige perspektiver ind i matchprocessen. Uanset årsagen til anbringelsen.

Ud over modellens faglige indhold bestående af fem kerneelementer indgår i modelbeskrivelsen tre organisatoriske forudsætninger, der er væsentlige for ledelsen at fokusere på, når organisationen skal arbejde effektivt efter modellen:

- Ledelsens rolle i at skabe struktur, tid og børneinddragelse for et vellykket match.
- Ledelsens rolle i at styrke tværfaglighed og samarbejde i matchprocessen.
- Kompetencer til inddragelse af barn og forældre.

De fem faglige kerneelementer er følgende:

Kerneelement 1: Tværfagligt kvalificeret beslutningsgrundlag for anbringelse og anbringelsesform.

Inddrag relevante fagpersoner i drøftelser om, hvorvidt barnet skal anbringes – og hvilken anbringelsesform – så beslutningen hviler på et tværfagligt, kvalificeret grundlag.

Kerneelement 2: Systematisk indsamling af viden om barnets hverdagsliv, herunder sociale relationer, skoleforhold og fritidsinteresser.

Foretag systematisk indsamling af viden, så der opnås indsigt i, hvad der er det unikke ved barnet og barnets hverdagsliv.

Kerneelement 3: Indhentning af viden om anbringelsesstedets børnesyn, pædagogiske kompetencer og rammer.

Indhent viden om anbringelsesstedets børnesyn, pædagogiske kompetencer og rammer med henblik på at vurdere, om anbringelsesstedet kan imødekomme barnets behov og matcher barnets ressourcer og ønsker.

Kerneelement 4: Samarbejde med anbringelsesstedet i vurdering af match.

Del viden om barn og forældre med det forventede anbringelsessted, så stedet kan tage stilling til matchet.

Kerneelement 5: Forberedelse af barn og forældre på skiftet.

Forbered barn og forældre grundigt på skiftet, så de føler sig informerede, trygge og forberedte.

2.3.4. Definitioner

Matchning/matchproces: Matchning betegner den proces, hvor kommunen systematisk afsøger, hvilket anbringelsessted der bedst kan imødekomme barnets behov. Matchning omfatter også barnets og forældrenes ønsker til anbringelsesstedet, hvorfor det er afgørende, at både barn og forældre inddrages aktivt i matchprocessen. Matchningsprocessen indledes, når barnets sag peger mod en anbringelse, og afsluttes tre uger efter, at barnet er flyttet ind, og der er fulgt op på matchprocessen.

Anbringelsessted: Dækker over familiepleje (herunder almen, forstærket og specialiseret familiepleje og netværkspleje), børne- og ungehjem, socialpædagogiske opholdssteder, kost- og efterskoler samt eget værelse, kollegie eller kollegielignende opholdssteder, jf. barnets lov, § 43.

2.4. Barnets lov

Her beskrives kort, hvordan modellens ambitioner passer til barnets lov, der trådte i kraft 1. januar 2024 – mens projektkommunerne var i gang med at udvikle på matchmodellen.

Da barnets lov trådte i kraft den 1. januar 2024 fik kommunerne en helt ny hovedlov. Det betød, at alle kommuner skulle arbejde efter et omfattende antal nye bestemmelser, der kaldte på nye arbejdsgange og et nyt mindset i sagsbehandlingen.

De politiske intentioner med loven afspejles gennem fire gennemgående fokusområder:

- Et tidssvarende børnesyn
- Flere rettigheder til børnene og de unge og løbende inddragelse af børn og unge
- Fleksible sagsforløb med større rum for socialfaglige vurderinger
- Rette hjælp i tide og færre skift og mere stabilitet.

Fokus på børn og unges rettigheder og ret til løbende inddragelse er et centralt sammenfald mellem barnets lov og matchmodellen. Der er en del konkrete greb i matchmodellen, som skal skabe kvalitet i matchprocessen, der udfolder intentionerne og bestemmelserne med barnets lov i praksis. Dermed vil en praksis efter matchmodellen understøtte den fortsatte implementering af barnets lov. Intentionerne med matchmodellen understøtter tillige ambitionerne i barnets lov om, at anbragte børn og unge skal opleve færre skift og mere stabilitet.

Matchmodellens gennemgående praksis i forhold til at inddrage forældre til børn, der skal anbringes, er ikke på samme måde understøttet i barnets lov. Barnets lov har videreført bestemmelserne fra serviceloven, som sikrer forældrenes rettigheder, men barnets lov har ikke sat særskilt fokus på selve inddragelsen af forældrene i sagsbehandlingen, som den har for børnene.

2.5. Formålet med evalueringen

Evalueringen har dels haft et formativt formål, idet den igennem projektperioden har bidraget med viden til udvikling af modellen, dels har evalueringen et summativt formål, hvormed denne rapport besvarer følgende evalueringsspørgsmål:

- **Projektkommunernes og matchforløbenes karakteristika:** Adskiller projektkommunerne og de matchforløb, modellen har været afprøvet på, sig fra øvrige kommuner og deres matchforløb?
- **Implementering:** I hvilken grad og hvordan er modellen implementeret i projektkommunernes praksis? Hvad har kommunerne erfaret fungerer hhv. godt og mindre godt?
- **Resultater:** Viser modellen lovende resultater for hhv. børn, forældre og anbringelsessteder samt i forhold til sammenbrud i anbringelsen?
- **Omkostninger:** Hvad koster det at drifte modellen?
- **Accept og efterspørgsel:** Er modellen accepteret og efterspurgt af kommuner uden for projektet?

Af tabel 2.1 herunder fremgår et generelt overblik over med hvilke metoder og datakilder ovenstående evalueringsspørgsmål afdækkes. For nærmere uddybning, se bilag 2: metode- og databeskrivelser.

Tabel 2.1

Evaluerings datakilder

Kapitel	Datakilder
Projektkommunernes anbringelsesmønster inden matchmodellen	<ul style="list-style-type: none"> • Data fra Danmarks Statistik
Karakteristik af matchforløb	<ul style="list-style-type: none"> • Stamdata og registreringer fra de fire projektkommuner
Implementering	<ul style="list-style-type: none"> • Interviews med medarbejdere og projektledere fra projektkommunerne • Spørgeskema til rådgivere og matchkonsulenter
Resultater	<ul style="list-style-type: none"> • Spørgeskema til børn, forældre og anbringelsessteder • Interviews med børn, forældre og anbringelsessteder • Interviews med medarbejdere og ledere fra projektkommunerne
Omkostninger	<ul style="list-style-type: none"> • Omkostningsinterviews og -registreringer
Efterspørgsel efter modellen	<ul style="list-style-type: none"> • Interviews med ledere og chefer fra fire kommuner uden for projektet

2.5.1. Forventede resultater af matchmodellen

Evalueringen anvender følgende spørgsmål til at vurdere, om modellen viser lovende resultater. Resultatmålene kommer fra initiativets aftaletekst vedtaget af socialordførerne i forbindelse med Udviklings- og Investeringsprogrammerne for 2021.

For børn, forældre og anbringelsessteder

- oplever hhv. barnet og barnets forældre sig inddraget i valg af anbringelsessted?
- oplever barnet, barnets forældre og anbringelsessted, at det er et godt match?
- oplever barnet sig støttet i matchningsprocessen?
- oplever barnet og barnets forældre et velfungerende samarbejde med anbringelsessted og myndighed?
- sker der færre sammenbrud i anbringelsen inden for det første år efter anbringelse?

For projektkommunerne

- oplever kommunerne at have fået mere viden og redskaber, der kan understøtte sagsbehandlingen med visitation, inddragelsen af barnet eller den unge og at foretage det rette match?
- oplever medarbejdere og ledelse i kommunerne et velfungerende samarbejde internt i kommunen samt med barnet, barnets forældre og anbringelsessted?

2.6. Læsevejledning

Af nedenstående fremgår, hvilke kapitler der indgår i rapporten. Rapporten er opdelt i ni kapitler og to bilag.

Kapitel 1 er en *sammenfatning*, som kan læses selvstændigt. Sammenfatningen opsummerer kort den evaluerede model samt evalueringens hovedfund.

Kapitel 2 omfatter en *indledning*. Den opridser initiativets formål og forløb, selve matchmodellen samt evalueringens formål og undersøgelsesspørgsmål.

Kapitel 3 og 4 beskriver hhv. *projektkommunernes anbringelsesmønstre* inden matchmodellen sammenholdt med landets øvrige kommuner samt *karakteristika ved matchforløb*, hvor modellen har været afprøvet. Formålet er at analysere overførbareheden af evalueringens resultater til andre kommuner.

Kapitel 5 om *implementering* beskriver, hvordan og i hvor høj grad modellen er implementeret i de enkelte projektkommuner, og hvilke faktorer der har haft betydning for implementeringen.

Kapitel 6 udfolder modellens *resultater*. Kapitlet indeholder afsnit om, hvordan modellens resultater opleves af hhv. kommuner, børn, forældre og anbringelsessteder, samt om der kan identificeres en ændring i sammenbrud af anbringelser.

Kapitel 7 behandler modellens *omkostninger* gennem en økonomisk analyse af projektkommunernes meromkostninger forbundet med at drifte modellen.

Kapitel 8 beskriver modellens *relevans og efterspørgsel* set fra ledere fra fire kommuner uden for projektets perspektiver.

Kapitel 9 udgøres af en *litteraturliste*.

Bilag 1 indeholder fire tabeller, der beskriver hver af *projektkommunernes matchpraksis inden matchmodellen*.

Bilag 2 indeholder en dybdegående beskrivelse af evalueringens *datamateriale, analyser og udsagnskraft*.

3. Projektkommunernes anbringelsesmønstre inden matchmodellen

I dette kapitel sammenholder vi projektkommunernes anbringelsesmønstre med øvrige kommuners anbringelsesmønstre i årene forud for projektkommunernes implementering af matchmodellen. Formålet med analysen er at afdække:

- Om modellen er udviklet i kommuner, som er repræsentative for alle landets kommuner.
- Derigennem at give indikationer af, hvorvidt der kan forventes de samme resultater, hvis modellen implementeres i andre kommuner.

Boks 3.1:

Hovedfund

- Evalueringen viser, at projektkommunernes anbringelsesmønstre på nogle parametre adskilte sig fra landets øvrige kommuner forud for implementeringen af matchmodellen. Langt færre anbringelser i projektkommunerne endte i et skift af anbringelsessted inden for et år end i landets øvrige kommuner.
- Potentialet for at nedbringe skift i anbringelserne findes dermed at være større for landets øvrige kommuner, end det var for projektkommunerne.

Evalueringen viser, at projektkommunerne på nogle parametre adskilte sig en smule fra landets øvrige kommuner i forhold til iværksættelse af anbringelser af børn.

Forud for projektet iværksatte projektkommunerne oftere anbringelser på yngre børn end andre kommuner i landet. I projektkommunerne var det 39 pct. af de iværksatte anbringelser, som vedrørte børn mellem 0-11 år, mod 33 pct. i de øvrige kommuner. Samtidig anvendte projektkommunerne i lavere grad netværkspleje mod i stedet at anbringe en større andel af børn og unge i plejefamilier end i landets øvrige kommuner. Der ses ingen forskel mellem projektkommunerne og landets øvrige kommuner i andelen af iværksatte anbringelser med tvang. Samlet set er der tale om mindre afvigelser fra landsgennemsnittet, og vi vurderer ikke, at de skal tillægges betydning i vurderingen af projektkommunernes resultater med matchmodellen.

Den største afvigelse mellem projektkommunerne og øvrige kommuner, forud for implementeringen af matchmodellen, er andelen af børn, der oplever skift i anbringelsessted. Langt færre børn oplevede et skift inden for det første år af anbringelsen i projektkommunerne i forhold til landets øvrige kommuner. Mens en ud af syv iværksatte anbringelser endte med et skift i anbringelsessted inden for det første år i projektkommunerne, så gjaldt det for mere end hver femte af anbringelserne i de øvrige kommuner.

Tabel 3.1:

Iværksatte anbringelser efter udvalgte karakteristika, 2020-2022

Alder	0-5 år	6-11 år	12-17 år	
Projektkommunerne	18 %*	21%*	61%*	
Øvrige kommuner	15 %	18%	67%	

Anbringelsessted	Eget værelse, kollegie mv.	Netværks-plejefamilie	Plejefamilie	Børne- og ungehjem
Projektkommunerne	15 %*	4 %*	29 %*	51 %**
Øvrige kommuner	12 %	7 %	26 %	54 %

Samtykke til anbringelsen	Samtykke	Ej samtykke
Projektkommunerne	83 %	17 %
Øvrige kommuner	83 %	17 %

Andelen af skift inden for 1 år	
Projektkommunerne	14,9 %*
Øvrige kommuner	21,5 %

Anm.: Andelen iværksatte anbringelser, som skifter anbringelsessted indenfor 1 år. Der indgår fire projektkommuner i beregningerne, hvoraf én kommune dominerer med 55 pct. af anbringelserne. Z-test for to andele: * p< 0,001, ** p<0.05

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

Det vides ikke, hvad der ligger til grund for den markant lavere andel af skift i anbringelsen i projektkommunerne i forhold til de øvrige kommuner. Det kan evt. skyldes, at projektkommunerne havde en praksis i matchningen af barn og anbringelsessted, der adskilte sig fra landets øvrige kommuner forud for implementeringen af matchmodellen. For kort beskrivelse af hver af de fire projektkommuners matchpraksis inden matchmodellen, se bilag 1.

Analysen viser samlet set, at der i landets øvrige kommuner vil være større potentiale for at nedbringe andelen, der oplever et skift i anbringelsen inden for det første år, end udgangspunktet var i projektkommunerne.

4. Karakteristik af matchforløb

I dette kapitel præsenterer vi karakteristika ved de matchforløb, der er gennemført efter matchmodellen, og som dermed udgør baggrunden for evalueringen. Formålet med afsnittet er:

- At præsentere i hvilke typer matchforløb, der har været arbejdet med matchmodellen med henblik på at kunne vurdere overførbareheden af evalueringens resultater til andre matchforløb.

Boks 4.1:

Hovedfund

- Matchmodellen er afprøvet på 155 iværksatte anbringelser i de fire projektkommuner. Én kommune (kommune A) står for 75 pct. af matchforløbene.
- Der er mest erfaring med at anvende matchmodellen på børn i aldersgruppen 12-17 år, som udgør over halvdelen af anbringelserne.
- Matchmodellen er primært afprøvet på anbringelser til børne- og ungehjem eller i plejefamilier, og der er meget få eller ingen erfaringer med at afprøve matchmodellen på anbringelser i netværkspleje eller på eget værelse, kollegie mv.
- Matchmodellen er i mindre grad afprøvet på matchforløb, hvor anbringelsen er akut eller hvor barnet anbringes med tvang.
- Evalueringens resultater og erfaringer kan således i højest grad overføres til matchforløb, der vedrører de ældre børn, anbringelser på børne- og ungehjem eller i plejefamilier samt matchforløb med samtykke, og som ikke er akutte. Der er dog også gjort erfaringer fra matchforløb med andre karakteristika, men vidensgrundlaget er mindre.

Matchmodellen er afprøvet på 155 matchforløb siden medio november 2023. Blandt de fire projektkommuner er der stor forskel på hvor mange matchforløb, der er blevet gennemført i perioden. Kommune A har iværksat langt størstedelen af matchforløbene (75 pct.), mens de tre andre projektkommuner tilsammen har iværksat cirka en fjerdedel jf. tabel 4.1. Mens kommune A har afprøvet matchmodellen på mange matchforløb, så har især kommune B og kommune C kun erfaring med matchmodellen fra relativt få matchforløb.

Tabel 4.1:

Anbringelser afprøvet på matchmodellen opdelt på projektkommune

	Kommune A	Kommune B	Kommune C	Kommune D
Antal iværksatte anbringelser	116	11	9	19

Anm.: De matchforløb, der indgår i opgørelserne, er iværksat fra medio november 2023. Matchforløb før dette tidspunkt er derfor ikke medtaget, da projektkommunerne først fra dette tidspunkt anvendte matchmodellen i alle matchforløb.

Kilde: Egne beregninger baseret på projektkommunernes registreringer.

Matchmodellen er i halvdelen af tilfældene afprøvet på matchforløb, hvor barnet er mellem 12 og 17 år. Der er dog variation mellem projektkommunerne. Alle projektkommunerne har iværksat matchforløb, hvor børnene er mellem 12 og 17 år, men det er ikke alle projektkommunerne, der har haft matchforløb med børn i de yngste alderskategorier.

Matchmodellen er primært afprøvet på matchforløb, hvor barnet anbringes i plejefamilie eller på børne-/ungehjem (91 pct.). Projektkommunerne har kun gjort sig få erfaringer med at

anvende matchmodellen på matchforløb til anbringelser i netværkspleje og ingen erfaring med match til for eksempel eget værelse, kollegie mv. Halvdelen af anbringelserne blev iværksat efter et skifte fra et tidligere anbringelsessted, mens knap halvdelen var førstegangsanbringelser.

Langt de fleste af matchløbene i projektet er baseret på frivillige anbringelser. Der er mindre erfaring med at anvende matchmodellen på tvangsanbringelser, hvilke udgjorde hver fjerde anbringelse i projektperioden. Matchmodellen er derudover anvendt på 30 matchforløb, hvor det var en akutanbringelse.

Tabel 4.2:
Anbringelser afprøvet på matchmodellen efter udvalgte karakteristika

	0-5 år	6-11 år	12-17 år
Aldersfordeling	39 (25 %)	36 (23 %)	80 (52%)
	Eget værelse, kollegie mv.	Netværks-plejefamilie	Plejefamilie
Anbringelsessted	-	14 (9 %)	57 (37 %)
	Førstegangs-anbringelse	Gen-anbringelse	Skift i anbringelsen
Type af anbringelse	69 (45 %)	9 (6 %)	77 (50 %)
	Samtykke	Ej samtykke	
Samtykke til anbringelsen	117 (75 %)	38 (25 %)	
	Ja	Nej	
Akut anbringelse	30 (19 %)	125 (81 %)	

Anm.: De matchforløb, der indgår i opgørelserne, er iværksat fra medio november 2023. Matchforløb før dette tidspunkt er derfor ikke medtaget, da projektkommunerne først fra dette tidspunkt anvendte matchmodellen i alle matchforløb

Kilde: Egne beregninger på projektkommunernes registreringer.

5. Implementering

I dette kapitel vurderer vi, i hvilken grad og hvordan matchmodellens kerneelementer er blevet implementeret i de fire projektkommuner med deres respektive rammer og udgangspunkter. Formålet med afsnittet er:

- At vurdere i hvilken grad modellens kerneelementer er implementeret i de fire projektkommuner.
- At afdække, hvordan kommunerne har udmøntet kerneelementerne i deres praksis.
- At vurdere, om matchmodellen egner sig til implementering under forskellige kommunale rammevilkår.
- At identificere hvad kommunerne oplever at være lykkedes godt med, og hvad der kan være svært i udmøntningen af modellen.

Boks 5.1:

Hovedfund

- Vi vurderer samlet set, at modellen kan implementeres som foreskrevet i modelbeskrivelsen og i overensstemmelse med modellens efterlevelseskriterier.
- Ud fra en samlet vurdering er modellen fuldt implementeret i tre ud af fire projektkommuner (hhv. kommune A, B og D), mens den i den sidste kommune (kommune C) er delvist implementeret.
- På grund af kommunernes forskellige udgangspunkter inden projektet, varierer det, hvor mange og hvilke ændringer implementeringen af matchmodellen har medført i deres lokale praksisser, og hvordan kerneelementerne konkret er udmøntet.
- Kommunerne oplever, at inddragelse og forberedelse af barn og forældre kan udfordres af forskellige forhold ved barnet eller situationen omkring anbringelsen. Der er behov for fortsat fokus på at lykkes bedre med inddragelsen af *alle* børn og forældre.
- På tværs af kommunerne viser interviews, at det er afgørende for implementering af modellen:
 - at ledelsen tager ansvar for at facilitere tværgående drøftelser og sikre klarhed over matchopgaven på tværs af myndighed og matchkonsulenter,
 - at ledelsen understøtter et velfungerende samarbejde mellem rådgivere og matchkonsulenter
 - et forløbende fokus på kompetencer til og udvikling af inddragelsen af barn og forældre.
 - at matchkonsulenterne er centrale implementeringsagenter i udbredelsen af matchmodellen i både organisationen og i det enkelte matchforløb.

5.1. Sådan vurderer vi, om matchmodellen er implementeret

I dette kapitel vurderer vi, om projektkommunerne har implementeret matchmodellen. I vores vurdering ser vi efter tur på hver af modellens fem kerneelementer. Hvert afsnit indledes med en kort beskrivelse af, hvordan vi har evalueret kerneelementet. Bemærk, at kerneelementerne i den endelige version af modellen, beskrevet i afsnit 2.3, har andre overskrifter. For alle kerneelementer er der i evalueringen opstillet kriterier, der afspejler, hvordan det ser ud i praksis, når kerneelementet er efterlevet. Herefter følger vores samlede vurdering for hver af de fire projektkommuner.

Den samlede vurdering og analysen af projektkommunernes implementering beror dels på hhv. rådgivere og matchkonsulenters besvarelser af spørgeskemaer for 10 matchforløb gennemført i efteråret 2024 (2-3 pr. kommune), dels på indsigter fra fokusgruppeinterviews med hhv. ledere og medarbejdere i hver kommune.

For alle kerneelementer vurderer vi, om kriterierne for implementering er opfyldt. Nogle af kriterierne er målbare i form af kommunernes egen vurdering af deres efterlevelse i de 10 konkrete matchforløb. Andre kriterier er ikke målbare. Der foretages en samlet vurdering ud fra disse kriterier samt interviewdata.

Vi ser på, om modellen er:

- *Implementeret*: Alle kriterier for kerneelementets efterlevelse er opfyldt og de konkrete matchforløb har på alle målbare kriterier en middelscore på tilfredsstillende (3,0) eller derover¹.
- *Delvist implementeret*: Nogle, men ikke alle, kriterier for efterlevelse er opfyldt og nogle, men ikke alle målbare kriterier har en middelscore over tilfredsstillende (3,0).
- *Ikke implementeret*: Ingen af de målbare kriterier for kerneelementets efterlevelse er tilfredsstillende (middelscore 3,0).

Ovenstående suppleres i vurderingen af implementeringen med indsigter fra de kvalitative interviews.

5.2. Samlet vurdering af implementeringen af modellen

Vi vurderer, at matchmodellen er implementeret i kommune A, B og D, mens den i kommune C er delvist implementeret, idet denne kommune på flest centrale punkter ikke vurderes at være helt i mål med implementeringen. Kommune C scorer lavest på flest efterlevelseskriterier, og medarbejderne tilkendegiver i interviews, at der er dele af modellen, de ved projektets afslutning ikke var nået i mål med at implementere.

Tabel 5.1:

Vurdering af projektkommunernes implementering af de enkelte kerneelementer og hele matchmodellen

		Kommune A	Kommune B	Kommune C	Kommune D
K1	Tværfagligt kvalificeret beslutningsgrundlag	Ja	Ja	Delvist	Delvist
K2	Systematisk indsamling af viden om barnet	Ja	Ja	Ja	Ja
K3	Systematisk indsamling af viden om anbringelsesstedet	Ja	Ja	Ja	Ja
K4	Samarbejde med anbringelsessted i vurdering af matchet	Delvist	Ja	Delvist	Ja
K5a	Forberedelse af barn	Delvist	Delvist	Delvist	Delvist
K5b	Forberedelse af forældre	Ja	Ja	Ja	Ja
	Samlet implementering af modellen	Implementeret	Implementeret	Delvist implementeret	Implementeret

Anm.: Baseret på kommunernes scorer på 10 matchforløb (2-3 pr. kommune) samt kvalitative fokusgruppinterviews med hhv. medarbejdere og ledere fra hver projektkommune. Data indsamlet efteråret 2024.

Kilde: Egne samlede vurderinger af implementeringsgraden for hver enkelt kommune og kerneelement samt modellen samlet set.

Som ovenstående tabel afspejler, er alle fire kommuner lykkedes med implementeringen af hhv. kerneelement 2, 3 og 5b. For kerneelement 5a gælder, at alle kommuner vurderes at være delvist

¹ Enkelte kriterier besvares med ja/nej, hvormed de ikke har en score, og derfor ikke indgår i den grafiske fremstilling af kerneelementets efterlevelse. Nogle få kriterier indgår ikke i vurderingen, hvilket vil fremgå undervejs – se Bilag 2: Metode- og databeskrivelser for en uddybende beskrivelse af fremgangsmåden.

lykkedes med forberedelsen af barnet. For hhv. kerneelement 1 og 4 er enkelte kommuner delvist nået i mål med implementeringen af kerneelementerne.

I de følgende afsnit præsenteres, hvordan kommunerne har arbejdet med implementeringen af de enkelte kerneelementer samt hvad ovenstående vurderinger beror på.

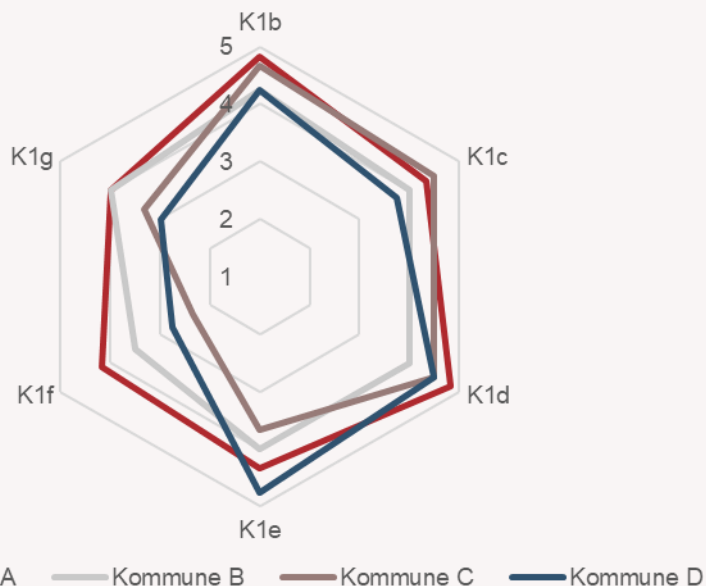
5.2.1. Kerneelement 1: Tværfagligt kvalificeret beslutningsgrundlag for anbringelse og anbringelsesform.

Kerneelementets princip: *Inddrag relevante fagpersoner i drøftelser om, hvorvidt barnet skal anbringes – og hvilken anbringelsesform, der er den bedste for barnet – så beslutningen hviler på et tværfagligt kvalificeret grundlag.*

Følgende kriterier afgør om kerneelement 1 er efterlevet:

- a) Matchkonsulenten har deltaget i visitationsudvalget
- b) Proceduren for visitationsmødet var kendt af deltagerne.
- c) Det fremstår tydeligt, hvad der var kvalificerende ind i den beslutning om anbringelsen og evt. anbringelsesform (børne- og ungehjem/plejefamilie), der er truffet på visitationsmødet.
- d) Sagen var tilstrækkeligt oplyst til, at den rette beslutning om anbringelsen og evt. anbringelsesform kunne træffes på visitationsmødet.
- e) Beslutningen om anbringelse og evt. anbringelsesform er oplyst af forskellige faglige perspektiver og vurderingen er fagligt funderet.
- f) Barnets perspektiver har indgået i beslutningen, der er truffet om anbringelse og evt. anbringelsesform.
- g) Forældrenes perspektiver har indgået i beslutningen, der er truffet om anbringelse og evt. anbringelsesform.

Figur 5.1:
Efterlevelse af målbare kriterier i K1 (middel indeksscore)

Anm.: N= 10 matchforløb (besvarelser fra hhv. rådgiver og matchkonsulent).

Kilde: Egne beregninger på baggrund af spørgeskemadata.

5.2.1.1. Vurdering af implementeringsgrad af kerneelement 1

Vi vurderer, at kerneelement 1 er implementeret i to (kommune A og B) ud af fire kommuner og delvist implementeret i de sidste to kommuner (kommune C og D). Kommune A skiller sig ud ved at score højt på alle efterlevelseskriterierne ligesom de, som den eneste af de fire kommuner, systematisk inddrager hhv. barn og forældre i forbindelse med visitationen. Kommune B scorer over middel på alle kriterier. Kommune C og D scorer relativt lavere på kriteriet om at inddrage barnets perspektiv (kriterium f). Derudover deltager matchkonsulent i kommune D ikke i visitationen (kriterium a). Kommunernes øvrige oplevelser og beskrivelser af praksis understøtter disse vurderinger.

a) Matchkonsulent har deltaget i visitationsudvalget

I kommune A deltog en matchkonsulent i forvejen på visitationsmøderne. I kommune B og C er det blevet en fast del af praksissen i forbindelse med implementeringen af matchmodellen. I kommune D er matchkonsulenten ikke med på visitationsmøderne og løpes først ind, når beslutningen om anbringelse er truffet.

Hvem der deltager på visitationsmøder kan variere fra kommune til kommune. I projektkommunerne kan der eksempelvis være fast deltagelse af en leder fra hhv. myndighed og/eller matchområdet, barnets rådgiver og evt. matchkonsulent, evt. PPR eller repræsentanter fra barnets hverdag såsom skole eller dagtilbud.

b) Proceduren for visitationsmødet var kendt af deltagerne

Rådgivere og matchkonsulenter i de fire kommuner vurderer i høj til meget høj grad, at de lykkedes med, at deltagerne på visitationsmødet var bekendt med proceduren på forhånd. En familieplejekonsulent i kommune C beskriver, at der tidligere har været forskellige procedurer for og måder at afholde visitationsmøder på i deres kommune, men at der hen imod slutningen

af projektet er kommet mere struktur på visitationsmøderne og forberedelserne hertil, for eksempel at relevant materiale udsendes til deltagerne forinden mødet.

c) Det fremstår tydeligt, hvad der var kvalificerende ind i beslutningen om anbringelsen og evt. anbringelsesform (børne- og ungehjem/plejefamilie), der er truffet på visitationsmødet.

På et visitationsmøde afdækkes barnets behov, ressourcer og udfordringer, og det drøftes, om et barns behov kan dækkes i hjemmet. Hvis det ikke er tilfældet, kan der træffes beslutning om anbringelse og evt. anbringelsesform.

Et matchforløb indledes med, at der træffes beslutning om, at et barn skal anbringes. I kommune A, C og D drøftes både grundlaget for en anbringelse samt anbringelsesform på visitationsmøder. I kommune B har de valgt at opdele beslutningen om anbringelse og drøftelserne og vurdering af, om sagen peger i retning af anbringelse i en plejefamilie eller et børne- og ungehjem. Vurdering af anbringelsesformen foretages af rådgiver og matchkonsulenten, efter beslutningen om selve anbringelsen er truffet på et visitationsmøde. En leder i kommune D peger omvendt på, at de finder det nødvendigt, at beslutningen om anbringelsesform ligger i forbindelse med visitationen. Det skyldes, at der lige efter visitationen, hvor matchningsprocessen går i gang, efter deres opfattelse skal være klarhed over den økonomiske ramme for anbringelsen og dermed bevillingen til enten plejefamilie eller børne- og ungehjem.

Rådgivere og matchkonsulenter, der har deltaget i visitationsmøderne, vurderer, at det i høj grad har været tydeligt for dem, hvad der blev taget i betragtning og var kvalificerende ind i den beslutning, der blev truffet om anbringelse og evt. anbringelsesform på visitationsmødet. Der er ikke indhentet tilsvarende vurderinger fra øvrige deltagere på møderne.

d) Sagen var tilstrækkeligt oplyst til, at den rette beslutning om anbringelsen og evt. anbringelsesform kunne træffes på visitationsmødet

Alle fire kommuner vurderer, at deres sager i høj eller meget høj grad var tilstrækkeligt belyst til, at der kunne træffes beslutninger på visitationsmødet.

I alle landets kommuner skal barnets rådgiver have udarbejdet en børnefaglig undersøgelse, der afdækker barnets og familiens udfordringer og ressourcer, inden visitationsmøderne, hvor beslutningen om anbringelse træffes.

I de tre kommuner, hvor matchkonsulenten deltager på visitationsmødet, er oplevelsen, at det giver god mening, at matchkonsulenten allerede der kan bidrage med generelle perspektiver på anbringelsesformen på baggrund af drøftelserne om barnet.

e) Beslutningen om anbringelse og evt. anbringelsesform er oplyst af forskellige faglige perspektiver og vurderingen er fagligt funderet.

I tre kommuner vurderer medarbejderne, at beslutningen om anbringelse og evt. anbringelsesform i meget høj eller høj grad var oplyst af forskellige faglige perspektiver. Generelt oplever medarbejderne, at der er kommet en styrket tværfaglighed omkring drøftelserne på visitationsmøderne.

Medarbejdere i kommune B erfarer, at de i projektperioden har fået skærpet fokus på at få afdækket og drøftet barnets behov i forhold til skoletilbud. Dernæst arbejder de hen imod at invitere en psykolog med ind på visitationsmøder, hvor der er tvivl om noget psykologfagligt relevant, eksempelvis om søskende bør anbringes sammen eller hver for sig. Tilsvarende er oplevelsen i kommune D, at de har fået skærpet opmærksomhed på, at rådgiver tidligere end

førhen orienterer PPR om, at der forventes en (ny)anbringelse. I kommune A fortæller medarbejdere, at der nu er en psykolog med på visitationsmødet, når det giver mening. Der var i forvejen et fast etableret samarbejde med PPR. I kommune C har PPR endnu ikke været med i forbindelse med visitationen, hvilket der ifølge medarbejderne arbejdes hen imod. I kommune C inviterer de for eksempel sundhedsplejerske, familiehuse og kommunens interne opholdssteder til visitationsmødet – alt efter relevans i den pågældende situation.

En rådgiver siger om forskellige faglige perspektiver i forbindelse med visitationen:

"Jeg synes da kun, at det er med til, at vi får foldet sagen ud og ikke låser os fast på, hvad er det rådgiver har en oplevelse af, eller hvad det eventuelt udfører har en oplevelse af. At vi [...] også kigger på [...] hvad er det egentlig forældrene kan. Nogle gange er det nemmere at se, hvad er det, de ikke kan, og vi så med det samme tænker anbringelse. Hvor nogle gange kan det jo også være, at vi tænker "det kan de egentlig godt løfte derhjemme, og så med massiv støtte i hjemmet"

Ovenstående citat indikerer, at det, at en drøftelse af et anbringelsesgrundlag inkluderer flere fagligheder og perspektiver på sagen, kan kaste lys på alternative veje, forinden en evt. anbringelse, men også beslutningen om anbringelse tages med afsæt i flere aktørers perspektiver.

f) Barnets perspektiver har indgået i beslutningen, der er truffet om anbringelse og evt. anbringelsesform.

Rådgivere og matchkonsulenter vurderer, at de i nogen grad er lykkedes med, at barnets perspektiver har indgået i beslutningen om anbringelse og evt. anbringelsesform. Især kommune C og D skiller sig ud ved at have vurderet, at de kun i mindre eller nogen grad lykkedes med at få barnets perspektiver ind i beslutningen i de pågældende sager.

Medarbejdere fra kommune A peger på, at perspektiverne fra barnet ind i visitationen og dermed selve beslutningen om anbringelse primært kommer fra den inddragelse og dialog med barnet, rådgiver forestår i forbindelse med udarbejdelsen af en børnefaglig undersøgelse, indhentelse af statusudtalelser fra relevante aktører omkring barnet eller lignende.

Projektkommunernes fagpersoner beskriver forskellige eksempler på, hvornår det er vanskeligt at inddrage barnets perspektiv; en sag, der krævede hurtig proces, et barn med nedsat kognitiv funktion og et meget begrænset sprog samt et barn med en autismediagnose, udadreagerende adfærd i en sårbar situation, hvor inddragelsen var svær. Disse eksempler understreger, at rådgiver og matchkonsulent oplever, at forhold ved sagen eller barnet kan vanskeliggøre inddragelsen af barnets perspektiver i eksempelvis visitationen. Det viser, at der i projektkommunerne fortsat er behov for at udvikle på inddragelsen, så den omfatter alle børn.

g) Forældrenes perspektiver har indgået i beslutningen, der er truffet om anbringelse og evt. anbringelsesform.

Kommunerne vurderer på tværs, at de i nogen til høj grad lykkedes med, at forældrenes perspektiver indgik i beslutningen om anbringelse og anbringelsesform.

Rådgivere fra kommune A og C beskriver, at forældrenes perspektiver på beslutningen om anbringelse kommer frem i forbindelse med den dialog, der pågår med forældrene, når den børnefaglige undersøgelse udarbejdes, hvori deres perspektiver indgår. Rådgivere vil ofte også, hvis pænen kunne pege i retning af en anbringelse, have haft en snak med forældrene om, hvad de tænker herom.

Rådgivere og matchkonsulenter tilkendegiver, at de i en andel sager lykkedes med at inddrage forældrenes perspektiver i beslutningen om anbringelse. Omvendt peger de også på sager, hvor forældreinddragelsen efter deres opfattelse har haft svære kår, eksempelvis idet forældremyndighedsindehaveren havde et andet syn på barnets behov end hvad kommunens vurdering var. De peger også på specifikke forhold såsom en far i hjemløshed, som kan formodes vanskelig at lave aftaler med.

Ovenstående viser, at kommunerne fortsat oplever at mangle værktøjer til at indfri ambitionerne med inddragelsen af forældre i de sager, hvor forældrene for eksempel er uenige med fagpersonerne eller er i særligt udsatte positioner.

5.2.2. Kerneelement 2: Systematisk indsamling af viden om barnets personlige interesser og hverdagsrutiner.

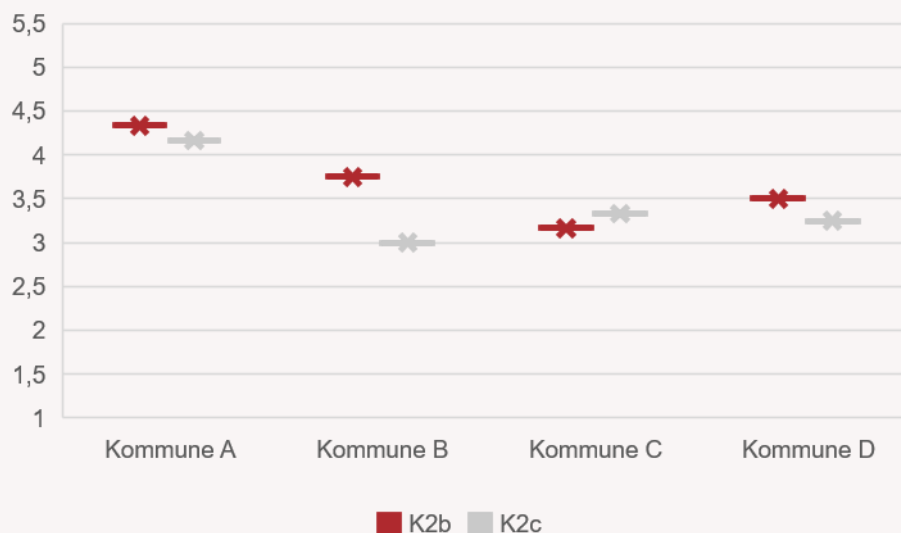
Kerneelementets princip: *Foretag systematisk indsamling af viden, så der opnås en indsigt i, hvad der er det unikke ved barnet og barnets hverdagsliv.*

Følgende kriterier afspejler om kerneelement 2 er efterlevet:

- Der er afholdt flere samtaler med barnet
- Barnet er løbende blevet hørt og inddraget i forhold til hverdagsrutiner og "de små ting" i hverdagen, hverdagsliv, sociale relationer, oplevelse af skolegang og fritidsinteresser
- Forældrene er løbende blevet hørt og inddraget som medspillere i matchprocessen i forhold til hverdagsrutiner og "de små ting" i hverdagen af betydning for barnet.

Figur 5.2:

Efterlevelse af målbare kriterier i K2 (middel indeksscore)

Anm.: N= 10 matchforløb (besvarelser fra hhv. rådgiver og matchkonsulent).

Kilde: Egne beregninger på baggrund af spørgeskemadata.

5.2.2.1. Vurdering af implementeringsgrad af kerneelement 2

Vi vurderer, at kerneelement 2 er implementeret i alle kommuner. Barnet og forældrene er i meget høj og høj grad løbende blevet hørt og inddraget i forhold til indsamling af viden om

barnet de fleste forløb. Kommune A vurderer på baggrund af de matchforløb, de har besvaret ud fra, at være kommet længst med implementeringen af K2².

5.2.2.2. *Samarbejdet mellem rådgiver og matchkonsulent i forhold til inddragelse af barnet og forældrene*

Idet der med matchmodellen lægges op til et tættere samarbejde mellem rådgiver og matchkonsulent, fremhæves her først nogle af de ændringer, modellen har medført i samarbejdet omkring inddragelsen af barn og forældre i forhold til K2.

Førhen var det almindeligt, at et match blev foretaget ud fra skriftlige sagsakter udarbejdet blandt andet på baggrund af rådgivers kontakt til og viden om barnet fra dialogen om den børnefaglige undersøgelse som beskrevet under K1. For kommune A var det forinden projektet fast praksis, at matchkonsulenten mødte barnet og forældrene ved match til børne- og ungehjem. Med projektet er det blevet udbredt til også at omfatte match til plejefamilier. I kommune B og D er det i forbindelse med projektet blevet en fast del af et matchningsforløb, at matchkonsulenten møder – og dermed bidrager til inddragelsen af – barn og forældre. I kommune C møder matchkonsulenten barn og forældre ved match til børne- og ungehjem, mens det ved anbringelser til plejefamilier ikke er en del af praksis for nuværende. Matchkonsulenterne oplever, at mødet med barnet og forældrene styrker deres kendskab til og forståelse for, hvad der er betydningsfuldt for barnet, og at det styrker kvaliteten af matchningen.

I de kommuner, hvor både rådgiver og matchkonsulent møder barn og forældre pågår inddragelsen i et parløb mellem dem, hvor de for eksempel interviewer barn og forældre sammen. I flere kommuner mødes rådgiver og matchkonsulent forinden inddragelsen af barn og forældre og drøfter den gode inddragelse; for eksempel fordele og ulemper ved at inddrage forældrene eller barnet alene eller sammen. I kommune B forberedes interviews med barn og forældre, herunder hvilke spørgsmål, der skal stilles samt hvem der hhv. stiller spørgsmål og tager noter, hvilket for eksempel blandt andet kan afgøres af rådgivers forudgående relation til barn og forældre. Erfaringen fra kommunerne er overordnet, at det giver et bredere blik på barnet og det rette match, at begge fagligheder samarbejder om inddragelsen af og møder barn og forældre.

a) *Der er afholdt flere samtaler med barnet.*

Kommunerne angiver, at hvor der er gennemført samtaler med barnet, er der hovedsageligt afholdt mellem 2-8 samtaler med barnet, mens der i ét enkelt tilfælde har været flere end ti samtaler.

Ud af de 10 sager, der er data på i evalueringen, er der i seks forløb afholdt ingen eller kun én samtale med barnet. I disse sager er der i stedet gennemført observationer eller talt med personer tæt på barnet. Vi vurderer overordnet, at kommunerne er lykkedes med at tænke i relevante alternativer, hvor samtaler ikke blev fundet muligt. To anbringelser vedrørte et ufødt barn, hvormed samtaler ikke var muligt. I andre matchforløb har reelle samtaler med barnet efter rådgiver og matchkonsulents opfattelse ikke kunnet lade sig gøre, eller de har vurderet, at det var bedst at afvente, at det nye anbringelsessted var fundet. I stedet er der gennemført observationer af barnet i skolen, eller barnet er afdækket via perspektiver fra tilknyttet anbringelsessted og skole.

² Kriterie K2a om, at der er afholdt flere samtaler med barnet, indgår ikke i den samlede vurdering, idet der i de tilfælde, hvor kriteriet ikke har været efterlevet, har været gennemført andre aktiviteter end samtaler eller at samtaler med barnet ikke har været muligt, idet det var ufødt.

b) Barnet er løbende blevet hørt og inddraget i forhold til hverdagsrutiner og "de små ting" i hverdagen, hverdagsliv, sociale relationer, oplevelse af skolegang og fritidsinteresser.

For dette efterlevelseskriterium gælder, at kommunerne i nogen til høj grad har vurderet, at de er lykkedes med efterlevelsen. Dog er der noget variation kommunerne imellem.

I kommune A havde de allerede forinden matchmodellen fast praksis for en såkaldt dialogbaseret visitation. Her inviteres barn (og forældre) med til et møde for at sikre, at deres perspektiver bliver hørt og taget i betragtning, når der skal findes det rette anbringelsessted.

Medarbejderne i kommunerne erfarer, at afdækningen af barnets perspektiver på "de små ting", der er betydningsfulde for barnet, foretages mere grundigt og målrettet end tidligere, hvor det var i den blinde vinkel og fokus ofte lå mere på barnets større behov og problematikker. Den øgede grundighed skyldes især de redskaber, der er udviklet til kerneelementet. For eksempel har kommune A, B og D udarbejdet spørgeguides målrettet hhv. barnet og forældre, hvilket understøtter, at de i samtaler kommer omkring alle vigtige dimensioner.

Den direkte inddragelse i form af for eksempel samtaler med barnet kan udfordres af barnets alder, begrænsede sprog eller kognition. Ligesom det også kan være fagpersoners vurdering, at et barn er for sårbart til at indgå i dialog. Kommunerne har haft en særlig opmærksomhed på alternative måder at inddrage barnet for eksempel mere indirekte i form af observationer i skole eller daginstitution. Ved inddragelse i forbindelse med samtaler med barnet har kommunerne også arbejdet med at tilpasse samtalekonteksten det enkelte barn, eksempelvis ved at lade barnet vælge, hvor en samtale foregår (fx på en gåtur) eller sørge for, at der bliver gjort lidt særligt for, at barnet føler sig tilpas (fx at sørge for en sodvand og en snack). Ved skift i anbringelser kan afdækningen af perspektiver på hverdagslivet også omfatte viden fra tidligere anbringelsessted eller at barnet om muligt udpeger, hvilke personer, det finder meningsfuldt, at kommunen snakker med om dets interesser og ønsker.

En rådgiver fra kommune B beskriver:

"Jeg synes, at vi er blevet meget mere opmærksomme på de der små ting af dagligdagen. Det er de ting, der så gør, at barnet føler sig hørt og set og med i processen. [...] Og også oplever, at de måske lander bedre på stedet. Og det samme for forældrene, tænker jeg. Også fordi man har fået lov til at fortælle lidt om, hvordan hverdagen er. Eller hvem er vigtig for mig at se [...] Fordi det har måske kørt mere på sådan en sagsbehandlingsplan, hvor det var alle de her store og vigtige ting, der var vigtige. Men alle de her ting, dem glemte man lidt [...] Når det ikke var så systematisk, som det er nu. [...] Alle de her interviewguides. Det gør, at det skaber bare noget mere kvalitet i, at man husker at komme omkring det."

c) Forældrene er løbende blevet hørt og inddraget som medspillere i matchprocessen i forhold til hverdagsrutiner og "de små ting" i hverdagen af betydning.

Tre ud af fire kommuner vurderer, at de kun i nogen grad lykkedes med at høre og inddrage forældrene i afdækningen af barnet.

Kommunerne har udviklet interviewguides, der understøtter medarbejdernes dialog med forældrene, så de får stillet de centrale spørgsmål. I kommune C peger medarbejderne på, at de med fordel kunne have mere guidance til inddragelsen, som er afstemt i deres organisation.

Medarbejderne i kommunerne peger på, at inddragelsen af forældre kan vanskeliggøres af forskellige forhold. Det drejer sig eksempelvis om situationer, hvor anbringelsen er sket uden samtykke fra forældrene, og de ikke har ønsket at deltage i samtaler med kommunen, forældre der er i krise eller situationer, der kræver en hurtig anbringelse af et barn. Sådanne eksempler

afspejler, at der – for at lykkes med, at alle forældre inddrages uanset omstændigheder – fortsat er rum for at styrke inddragelsen af forældre.

Rådgivere har inden matchmodellen haft dialogen med forældrene, for eksempel i forbindelse med den børnefaglige undersøgelse. Matchkonsulenter, der førhen ikke mødte forældrene, beskriver – ligesom i forhold til mødet med børnene – at det gør en forskel for dem, at de nu møder og snakker med forældrene om, hvad de kunne ønske sig af et anbringelsessted og generelt får en bedre føling med dem som mennesker. En matchkonsulent fra kommune B oplever, at det giver et bedre grundlag for hende at tale ud fra i dialogen med en plejefamilie, der potentielt skal samarbejde tæt med de pågældende forældre.

En rådgiver fra kommune C beskriver, hvad hun oplever kan gøre, at de lykkes med forældreinddragelsen:

"Det var kommunikationen. Og at særligt far fik en oplevelse af "Okay jeg har faktisk noget at skulle have sagt." Altså en ting er, at du spørger hvor det er [barnet] skal hen, men at [far] faktisk også oplevede, at det [at have noget at skulle have sagt] var en mulighed. [...] Vi har gjort det allerbedste vi kunne for at finde det næstbedste sted til dit barn, når det nu ikke kunne være hjemme hos jer [...] og at han så samtidig blev anerkendt."

5.2.3. Kerneelement 3: Systematisk indsamling af viden om anbringelsesstedets kompetencer og rammer.

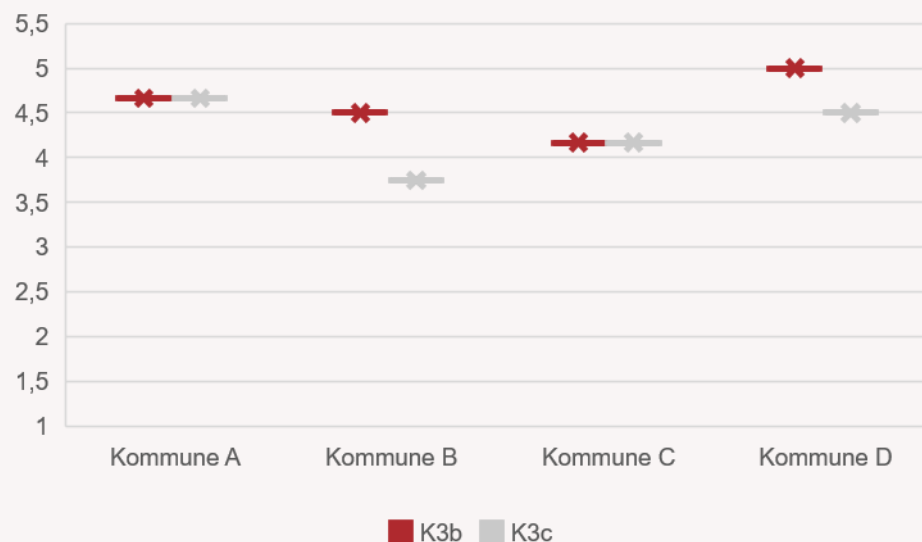
Kerneelementets princip: *Indhent viden om anbringelsesstedets børnesyn, pædagogiske kompetencer og rammer i forhold til det konkrete barn, der skal anbringes, med henblik på at vurdere, om anbringelsesstedet kan imødekomme barnets behov og matcher barnets ressourcer og ønsker.*

Følgende kriterier afspejler om kerneelement 3 er efterlevet:

- a) Matchkonsulent og rådgiver har mødtes for at drøfte, hvilke behov anbringelsesstedet skal understøtte
- b) Dialogen med matchkonsulent/rådgiver har givet anledning til yderligere overvejelser, dialog om anbringelsesstedet eller besøg på anbringelsesstedet.
- c) Der har været grundighed i afdækning af anbringelsessted, f.eks. er der blevet læst på tilbudsportalen og i tilsynsrapporter.
- d) Der er indhentet referencer på anbringelsessteder, der ikke i forvejen var kendte.
- e) Matchkonsulenten har besøgt anbringelsesstedet.
- f) Rådgiver har besøgt anbringelsesstedet.

Figur 5.3:

Efterlevelse af målbare kriterier i K3 (middel indeksscore)

Anm.: N= 10 matchforløb (besvarelser fra hhv. rådgiver og matchkonsulent).

Kilde: Egne beregninger på baggrund af spørgeskemadata.

5.2.3.1. Vurdering af implementeringsgraden af kerneelement 3

Kerneelement 3 vurderes at være implementeret i alle fire kommuner. Alle fire kommuner har vurderet, at der i matchforløbene i høj eller meget høj grad har været en kvalificerende dialog mellem rådgiver og matchkonsulent (kriterium b), samt at der har været grundighed i afdækningen af anbringelsessted (kriterium c). De vurderer også, at kriterie a, e og f er efterlevet i alle matchforløb, mens kriterie d ikke indgår i vurderingen, da vi ikke har data på, om anbringelsesstedet i forvejen var kendt.

a) Matchkonsulenten og rådgiver har mødtes for at drøfte, hvilke behov anbringelsesstedet skal understøtte.

Matchkonsulent og rådgiver har i alle ti matchforløb mødtes for at drøfte, hvilke behov et anbringelsessted skal understøtte hos et konkret barn. Rådgiver og matchkonsulent mødes og drøfter hvilke behov hos barnet, anbringelsesstedet skal understøtte, så det er afstemt og klart for begge parter – og sikrer sig, at der er tilstrækkelig viden til rådighed herom – inden matchkonsulenten går videre med at afsøge det rette anbringelsessted.

b) Dialogen med matchkonsulent/rådgiver har givet anledning til yderligere overvejelser, dialog om anbringelsesstedet eller besøg på anbringelsesstedet.

Kommunerne finder i ret høj grad, at det fælles møde mellem rådgiver og matchkonsulent giver anledning til yderligere overvejelser og dialog om anbringelsesstedet. Matchkonsulenterne og rådgiverne udtrykker, at dialogen i matchforløbene er kvalificerende i kraft af den fælles sparring på og refleksion over, hvad anbringelsesstedet skal kunne.

c) Der har været grundighed i afdækning af anbringelsessted, f.eks. er der blevet læst på tilbudsportalen og i tilsynsrapporter.

I alle kommunerne vurderer rådgiver og matchkonsulent, at der i høj grad har været grundighed i afdækningen af anbringelsesstedet til et konkret barn. Enkelte rådgivere bemærker, at de ikke er med inde over denne del af matchforløbet, idet matchkonsulenten har forestået den del af

processen. I kommune D er det nyt, at der er en matchkonsulentfunktion tilknyttet match til børne- og ungehjem. Førhen varetog rådgiver denne matchningsopgave. Kommunen forventer, at der med etableringen af et reelt team, der specialiseres i match til børne- og ungehjem, opbygges solid viden om børne- og ungehjem og en pulje af erfaringer med konkrete børne- og ungehjem, der kan drages nytte af i matchforløb fremadrettet.

Ud over at benytte Tilbudsportalen og andre tilgængelige videnskilder, beskriver medarbejderne også, hvordan de sparrer internt om anbringelsessteder og trækker på hinandens historik og viden om forskellige potentielle anbringelsessteder. Kommunerne har endvidere udviklet dialogredskaber målrettet dialogen med hhv. plejefamilier og børne- og ungehjem, idet de forhold, der skal afdækkes har forskellig karakter. På børne- og ungehjemmene er der for eksempel spørgsmål, der har til formål at afdække sammensætningen af den aktuelle børnegruppe og hvordan den fungerer, ligesom der spørges mere indgående ind til pædagogiske refleksioner og tilgange.

d) Der er indhentet referencer på anbringelsessteder, der ikke i forvejen var kendte.

I fire ud af ti matchforløb har der ikke været indhentet referencer på anbringelsesstedet. Det begrundes blandt andet med, at barnet allerede har været i aflastning på det pågældende anbringelsessted, at matchforløbet har skullet gå hurtigt eller at kommunen har et forudgående kendskab til et givent børne- og ungehjem. I de øvrige seks matchforløb er der indhentet referencer. Kommune B beskriver, at de med matchmodellen er begyndt at indhente referencer på anbringelsessteder, de ikke har samarbejdet med før.

e) Matchkonsulenten og rådgiver har besøgt anbringelsesstedet.

Matchkonsulenten har i alle ti matchforløb besøgt anbringelsesstedet, mens rådgiver i alle tilfælde enten har besøgt eller planlagt et besøg på anbringelsesstedet.

Projektkommunerne beskriver, at matchkonsulenten altid er ude at besøge et potentielt anbringelsessted fysisk én eller flere gange. Herefter er rådgiver med ude at se og godkende det, idet det ligger som en del af myndighedsopgaven. I kommune D tager to matchkonsulenter ud på besøg, så de kan have en faglig drøftelse og sparre om, hvad de lægger mærke til på anbringelsesstedet, og om det kunne være det rette sted for barnet. Matchkonsulenterne beskriver det som værende meget givende, at de er to matchkonsulenter, som tager med ud på besøg. I kommune C besøger rådgiver og matchkonsulent børne- og ungehjemmene sammen, mens de endnu ikke har en fast praksis i forbindelse med match til plejefamilier.

5.2.4. Kerneelement 4: Samarbejde med anbringelsessted i vurdering af matchet.

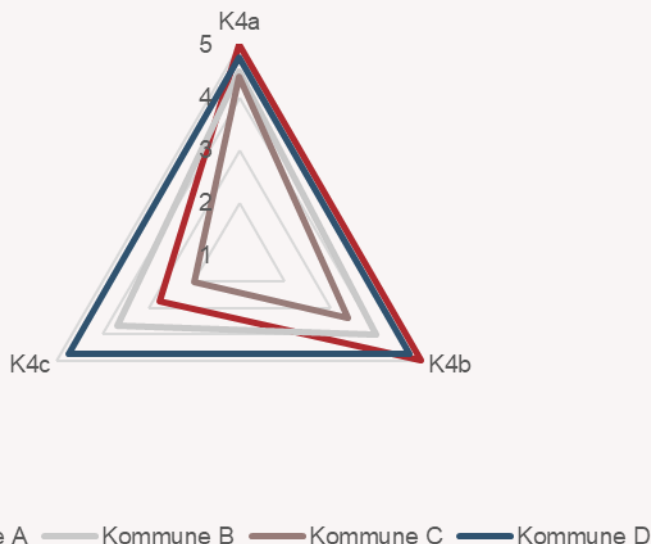
Kerneelementets princip: *Del relevant viden om barn og forældre med det forventede anbringelsessted, så anbringelsesstedet kan tage aktivt stilling til, om stedet kan varetage barnets støttebehov, og om matchet mellem barnet og anbringelsesstedet er godt.*

Følgende kriterier afspejler om kerneelement 4 er efterlevet:

- a) Rådgiver og/eller matchkonsulent har løbende i matchprocessen været i dialog med anbringelsesstedet med henblik på at sikre, at oplysninger om barnet er fyldestgørende.
- b) Matchkonsulent og/eller rådgiver har i løbet af matchprocessen afstemt med anbringelsesstedet, at de oplever, at den viden, der er overleveret om barnet i matchprocessen, har været fyldestgørende og tilstrækkelig til at vurdere, om de kan varetage opgaven.
- c) Anbringelsesstedet har forholdt sig skriftligt til hvordan de vil imødekomme barnets behov.

Figur 5.4:

Efterlevelse af målbare kriterier i K4 (middel indeksscore)

Anm.: N= 10 matchforløb (besvarelser fra hhv. rådgiver og matchkonsulent).

Kilde: Egne beregninger på baggrund af spørgeskemadata

5.2.4.1. Vurdering af implementeringsgraden af kerneelement 4

Vi vurderer, at kerneelement 4 er implementeret i kommune B og D og delvist implementeret i kommune A og C. For kommune A skyldes det, at det kun er børne- og ungehjem, og ikke plejefamilier, som forholder sig skriftligt til, hvordan de vil imødekomme barnets behov.

a) *Rådgiver og/eller matchkonsulent har løbende i matchprocessen været i dialog med anbringelsesstedet med henblik på at sikre, at oplysninger om barnet er fyldestgørende.*
 For alle kommuner gælder, at de i høj til meget høj grad har vurderet, at der løbende har været dialog med anbringelsesstedet for at sikre, at der har været fyldestgørende informationer om barnet. I de fleste matchforløb er det noteret, at det er matchkonsulenten, der har haft dialogen med anbringelsesstedet, indtil rådgiver også er med ude på besøg og indgår i dialogen.

Matchkonsulenter fremhæver, at de oplever at være blevet mere tydelige over for anbringelsesstederne omkring deres forventninger til opgaven med barnet samt hvad anbringelsesstederne skal levere i relation til vurderingen af, om de kan være det rette match for barnet. Det skyldes blandt andet, at matchkonsulenternes kendskab til og føling med barnet er bestyrket, idet de fleste nu møder dem.

b) *Matchkonsulent eller rådgiver har i løbet af matchprocessen afstemt med anbringelsesstedet, at de oplever, at den viden, der er overleveret om barnet i matchprocessen, har været fyldestgørende og tilstrækkelig til at vurdere, om de kan varetage opgaven.*
 Kommunerne vurderer alle, at de i høj grad har været afstemte med anbringelsesstedet om, at viden om barnet var tilstrækkeligt til, at anbringelsesstedet kunne vurdere, om de kunne varetage opgaven. Kommune C scorer lidt lavere, hvilket skyldes at ét af matchforløbene vedrørte et ufødt barn, hvorfor de ikke havde viden at dele om barnet. I stedet blev der delt viden om forældrenes profiler.

På tværs af de fire kommuner er der med matchmodellen kommet en øget opmærksomhed på deling af relevant viden med anbringelsesstederne, herunder også at kunne dele tilstrækkeligt viden med plejefamilier. Matchkonsulenter tilkendegiver, at de oplever, at en dialogguide sikrer, at de kommer omkring alle væsentlige forhold med anbringelsesstedet og kvalificerer dialogen med anbringelsesstedet.

c) Anbringelsesstedet har forholdt sig skriftligt til, hvordan de vil imødekomme barnets behov.

Praksis for ovenstående kriterium varierer kommunerne imellem, hvormed der også ses spredning i kommunernes vurdering af, om de har efterlevet det i de 10 matchforløb.

I kommune A er det ikke en del af deres matchpraksis, at plejefamilier forholder sig skriftligt til opgaven, hvilket trækker ned i deres efterlevelse af kriteriet. For børne- og ungehjem modtager de et skriftligt oplæg fra anbringelsesstedet om, hvordan de vil imødegå barnets behov og tilgå opgaven.

Kommune C scorer lavt på efterlevelsen af kriteriet, da de konkrete anbringelsessteder ikke har forholdt sig skriftligt, blandt andet fordi et af forløbene vedrørte et forløb, der krævede akut anbringelse og et andet forløb, der vedrørte et ufødt barn. Deres generelle praksis for kommunen er ligeledes, at børne- og ungehjem og plejefamilier primært forholder sig mundtligt til, hvordan de vil imødekomme barnets behov.

I kommune B indhentede de førhen skriftlige oplæg fra børne- og ungehjem i relation til nogle matchforløb. Med matchmodellen beder de nu om skriftlige oplæg fra alle børne- og ungehjem og plejefamilier, som kunne være potentielle match. Det gør de med udgangspunkt i deres egen skabelon for, hvad anbringelsesstedet skal forholde sig til. Rådgivere beskriver i interviewene, at de ved også at udbrede det til plejefamilier forventer, at det er med til at professionalisere samarbejdet, idet der stilles tydeligere krav og forventninger til dem som anbringelsessted. De oplever, at plejefamilier har reageret positivt på de klare forventninger til dem, og betragter kommunen som en *"[...] faglig kommune at få et samarbejde med. Hvor de er tænkt at blive taget alvorligt i det arbejde, de har som plejefamilie."* (rådgiver, kommune B). Dernæst bemærkes det også at skabe ro og tillid i samarbejdet, at kommunen er så tydelig omkring opgaven. En matchkonsulent erfarer, at kvaliteten af de skriftlige oplæg fra børne- og ungehjem er forbedret med udsendelsen af kommunens egen skabelon, idet de førhen modtog mere standardiserede oplæg.

Kommune D har gode erfaringer med at drøfte barnets behov og andre forhold af betydning mundtligt med anbringelsesstedet i forbindelse med et eller flere matchbesøg og herefter bede anbringelsesstedet forholde sig skriftligt til opgaven. Kommunen kan risikere at modtage et oplæg, der er mere overordnet og generelt, hvis anbringelsesstedet ikke har modtaget denne mere dybdegående viden om barnet, inden de skriver deres oplæg til løsning af opgaven. De forudgående snakke opleves at kunne fremme kvaliteten, dybden og målrettetheden af den behandlingsplan, de modtager fra anbringelsesstedet.

5.2.5. Kerneelement 5: Forberedelse af barn og forældre

Vi har valgt at inddele afsnittet for kerneelement 5 i to for at fokusere afdækningen af forberedelsen af hhv. barn (K5a) og forældre (K5b).

5.2.5.1. Kerneelement 5a: Forberedelse af barn

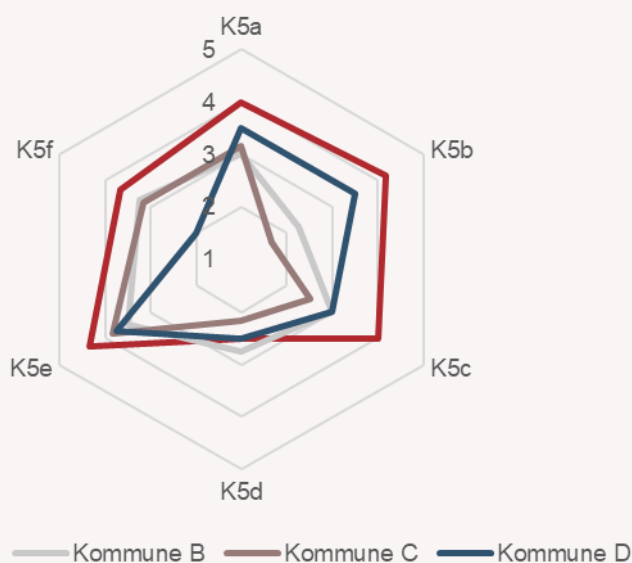
Kerneelementets princip: *Forbered barn grundigt på skiftet, så de føler sig informerede, trygge og forberedte på, hvad der skal ske.*

Kriterier for efterlevelse af kerneelement 5a:

- Barnet har fået dybdegående information om anbringelsesstedet forud for indflytningen.
- Barnet har haft mulighed for at stille spørgsmål til anbringelsesstedet forud for indflytningen.
- Barnet har haft mulighed for at dele sine bekymringer i processen.
- Der har været gennemsigtighed i dialogen med barnet om muligheder i forhold til valg af anbringelsesstedet.
- Barnet er blevet forberedt på, hvad der skal ske og hvorfor forud for indflytning.
- Der er sikret en grundig tilbagemelding til barnet i forhold til, hvilke af dets forventninger og ønsker, der er blevet levet op til og hvad og hvorfor der er dele, der ikke kan imødekommes.
- Barnet har besøgt anbringelsesstedet.
- Barnet har fået vist billeder af for eksempel børnehaven, skolegården, den lokale svømmehal eller legeplads som en del af forberedelsen – eller har for eksempel været kørt forbi.
- Barnet har været involveret i, hvordan det kan blive modtaget i det nye dagtilbud eller den nye klasse, eventuelt med et besøg før skolestart.

Figur 5.5:

Efterlevelse af målbare kriterier i K5a: Forberedelse af barnet (middel indeksscore)

Anm.: N= 10 matchforløb (besvarelser fra hhv. rådgiver og matchkonsulent).

Kilde: Egne beregninger på baggrund af spørgeskemadata

5.2.5.2. Vurdering af implementeringsgraden af kerneelement 5a

Kerneelement 5a vurderes at være delvist implementeret i alle fire kommuner. Tre af kommunerne vurderer kun lige akkurat at være lykkedes i nogen grad med forberedelsen af barnet, mens den sidste kommune A samlet set vurderer, at de i nogen til høj grad lykkedes hermed. Efterlevelsen af kerneelementet er i den lave ende sammenholdt med de øvrige kerneelementer. Især gennemsigtigheden i dialogen med barnet om muligheder i valg af anbringelsessted (K5d) ligger meget lavt på tværs af kommunerne.

Kommunernes perspektiver fra interviewene afspejler, at de har fået yderligere fokus på og arbejdet indgående med, hvordan barnet kan forberedes og inddrages. Som det imidlertid beskrives i det følgende, kan kommunernes lave vurderinger skyldes, at medarbejderne oplever situationer, hvor de af forskellige grunde finder det vanskeligt at indfri forberedelsen af barnet.

a) Barnet har fået dybdegående information om anbringelsesstedet forud for indflytningen.

Kommunerne vurderer, at barnet i nogen til høj grad har fået dybdegående information om anbringelsesstedet inden indflytning. Det kan hænge sammen med, at kommunerne med matchmodellen gør mere ud af en grundig tilbagemelding til barnet om valget af det konkrete anbringelsessted. Det udfoldes under kriterium e.

b) Barnet har haft mulighed for at stille spørgsmål til anbringelsesstedet forud for indflytningen.

På dette kriterium er der et stort spænd i vurderingen fra kommune til kommune. Det går fra kommune B og C, der kun i mindre grad lykkedes med efterlevelsen til kommune A, der i høj til meget høj grad vurderede at være lykkedes.

Barnets mulighed for at stille spørgsmål kan typisk imødekommes i forbindelse med et besøg på anbringelsesstedet, beskriver medarbejderne, og som det fremlægges under kriterium i, er der flere matchforløb, hvor barnet ikke har besøgt anbringelsesstedet inden indflytningen. I de situationer er det mere vanskeligt at give barnet muligheden for den direkte dialog med anbringelsesstedet.

c) Barnet har haft mulighed for at dele sine bekymringer i processen.

Kommunerne vurderer, at de i nogen til høj grad lykkedes med at give barnet mulighed for at dele sine bekymringer med dem i matchprocessen.

d) Der har været gennemsigtighed i dialogen med barnet om muligheder i forhold til valg af anbringelsessted.

Gennemsnittet for kommunerne ligger her i den lavere ende, og de har vurderet, at de i mindre til nogen grad har været gennemsigtige i dialogen med barnet om muligheder i forhold til valg af anbringelsessted.

I nogle af matchforløbene har der været begrænset forberedelse for eksempel med den begrundelse, at barnet *"qua sin svært nedsatte kognition [er] begrænset inddraget"* eller at *"[barnet] har ikke noget sprog og har et mentalt niveau som [en 4-årig], så det har ikke været muligt at forholde hende, hvilke anbringelsessteder der har været i spil eller give forudgående viden eller forberedelse på stedet"*.

På tværs af kerneelementer, der vedrører inddragelse og forberedelse af barnet, ses, at medarbejderne kan finde det svært at inddrage og forberede børn for eksempel med begrænsede kognitive ressourcer, manglende sprog eller en grad af udviklingshæmning. Det er noget, flere kommuner uddybende peger på, at de har arbejdet med i forbindelse med projektet, men ovenstående eksempler må ses som et udtryk for, at der fortsat mangler viden eller kompetencer til inddragelse af disse børn, idet de ikke forberedes og inddrages i samme grad som andre børn.

e) Barnet er blevet forberedt på, hvad der skal ske og hvorfor forud for indflytning.

På dette kriterium ligger vurderingen højt sammenlignet med de andre kriterier for kerneelementet. Kommunerne har vurderet, at de i høj grad lykkedes med at forberede barnet på, hvad der skal ske og hvorfor forud for indflytning. Dette kan ses som et udtryk for, at

kommunerne efterlever modellens opmærksomhed på at være gennemsigtig over for barnet i processen, så barnet ikke oplever sig efterladt uden informationer.

f) Der er sikret en grundig tilbagemelding til barnet i forhold til, hvilke af dets forventninger og ønsker, der er blevet levet op til og hvad og hvorfor der er dele, der ikke kan imødekommes. Kommunerne vurderer, at de i nogen grad lykkedes med en grundig tilbagemelding til barnet i de 10 matchforløb. Alle kommuner beskriver, at de har en øget opmærksomhed på vigtigheden af at give en grundig tilbagemelding til barnet på valget af anbringelsessted.

En medarbejder har om et af de 10 matchforløb beskrevet: *”Vi fortalte den unge, at de ting, som hun havde fortalt os i samtalen forud for anbringelsen, som var vigtige for hende, det var anbringelsesstedet informeret om - eksempelvis, hvordan anbringelsesstedet kunne hjælpe hende, når hun havde det svært og isolerede sig.”*

Kommune A fremhæver tilbagemeldingen til barnet som et konkret punkt, hvor de har løftet deres forberedelse af barnet. En leder beskriver, at de nu har fokus på, at tilbagemeldingen til barnet er ligeså vigtig som den indledende inddragelse, der sker omkring afdækningen af barnets perspektiver, som de i forvejen tillagde stor værdi.

En matchkonsulent siger om tilbagemeldingen:

”Jamen det gør jo, at vi sådan kan gå noget mere i dybden med at fortælle, hvad det er, vi har lagt vægt på. At det, de har udtrykt, når vi har haft en dialogbaseret (red. møde med deltagelse af barnet og forældrene) [...] det, der er vigtigt for den unge og for forældrene. Så kan vi give tilbagemelding på, hvad er det så, vi har lagt vægt på ved valget her? Er det det de har sagt, og hvad har været muligt, hvad har ikke været muligt. Og hvad er det, vi har prioriteret [...]”.

I kommune D beskrives en situation, hvor det ikke var muligt at inddrage et barn i samtaler og derigennem give en mundtlig tilbagemelding på matchet. Matchkonsulenterne printede i stedet deres skriftlige, faglige vurdering af og begrundelse for valget af det konkrete anbringelsessted ud, hvorefter det blev lagt ind i Barnets Bog, som er et redskab, kommune D har udviklet til inddragelsen af barnet, så det senere hen vil kunne læse de begrundelser, der lå bag.

Kommunerne har således – som en del af inddragelsen i matchforløbet – en skærpet opmærksomhed på vigtigheden af at begrunde valget af anbringelsessted og være gennemsigtige herom over for både barn og forældre. Flere medarbejdere nævner også, at det giver god sammenhæng i inddragelsen, at de i forbindelse med tilbagemeldingen kan referere til de konkrete ønsker, barn og forældre udtrykte tidligere i matchforløbet.

g) Barnet har besøgt anbringelsesstedet

På tværs af kommunerne er der seks matchforløb, hvor barnet har besøgt anbringelsesstedet og fire matchforløb, hvor barnet ikke har. I kommune B har barnet i alle forløb besøgt anbringelsesstedet, mens der i kommune A er et enkelt, hvor barnet ikke har. I kommune C og D er det uklart på baggrund af data, om det er i to eller tre forløb, barnet ikke har besøgt anbringelsesstedet.

Af forklaringer på barnets manglende besøg på anbringelsesstedet fremgår af fritekstfelter, at der var et par situationer, hvor anbringelsen skulle gå hurtigt, blandt andet fordi et nuværende anbringelsessted pludseligt sagde op, eller at et barn måtte sikres. I nogle besvarelser er der ikke angivet forklaring på, at barnet ikke har været på besøg.

Ovenstående billede af, at barnet i flere matchforløb ikke har besøgt anbringelsesstedet harmonerer mindre godt med kommunernes perspektiver i interviewene. Her beskriver kommunerne, at de som udgangspunkt altid sørger for, at barnet besøger anbringelsesstedet, men at især situationer, hvor anbringelsen skal gå stærkt kan stå i vejen herfor. Medarbejderne oplever, at besøget er givende for barnet, fordi anbringelsesstedet viser barnet rundt og barnet får mulighed for at stille spørgsmål til anbringelsesstedet. Rådgiver og matchkonsulent udtrykker at benytte besøget til at fremhæve de ting ved stedet, der harmonerer med barnets ønsker.

h) Barnet har fået vist billeder af for eksempel børnehaven, skolegården, den lokale svømmehal eller legeplads som en del af forberedelsen – eller har for eksempel været kørt forbi.

En måde, der i projektet er blevet arbejdet med at udmønte inddragelse og forberedelse af barn (og forældre) er ved at dele billeder, videoer eller hilsener fra børne- og ungehjemmet eller plejefamilien – også inden et evt. besøg. Flere medarbejdere peger på, at det er noget, de har gode erfaringer med, idet barnet så får sat ansigt på fx plejeforældrene og kan få et indtryk af, hvor og hvordan barnet skal bo, hvilket kan give en klarhed for og ro hos barnet.

”Anbringelsesstedet/plejefamilien havde lavet et fotoalbum, som beskrev hvem de var som familie. Der var blandt andet billeder af det værelse, hvor den unge skulle bo. Plejefamilien havde skrevet om dem selv, hvad de lavede samt billeder af deres voksne børn. Billederne var uformelle og ikke opstillede, det gav en ro hos den unge.”

i) Barnet har været involveret i, hvordan det kan blive modtaget i det nye dagtilbud eller den nye klasse, eventuelt med et besøg før skolestart.

I to tilfælde beskrives i fritekstfelter, at barnet skulle på en skole, hvor vedkommende kendte nogen i forvejen ligesom en anden skulle fortsætte i sin egen skole, hvilket vurderedes at give en tryk og genkendelig situation for barnet.

Medarbejdere beskriver også, at der kan være situationer, hvor skoletilbuddet ikke er på plads, inden indflytningen, selvom det er noget, der altid tilstræbes.

5.2.5.3. Kerneelement 5b: Forberedelse af forældre.

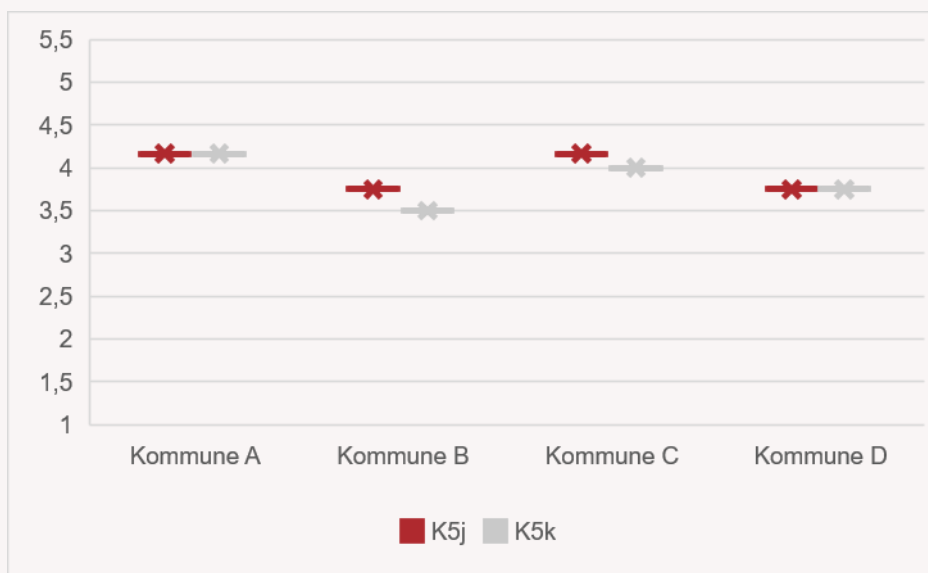
Kerneelementets princip: *Forbered forældre grundigt på skiftet, så de føler sig informerede, trygge og forberedte på, hvad der skal ske.*

Kriterier for efterlevelse af kernelement 5b:

- j) Der er sat klare og tydelige rammer for samvær, så anbringelsesstedet kender forventningerne hertil og ikke mindst så forældrene får ro på i forhold til, hvornår de kan se deres barn igen.
- k) Forældrene og anbringelsesstedet har tilrettelagt en god struktur for gensidig information og kommunikation fra anbringelsens start omkring barnets hverdagsliv.
- l) Forældrene har besøgt anbringelsesstedet.

Figur 5.6:

Efterlevelse af målbare kriterier i K5b: Forberedelse af forældre (middel indeksscore)

Anm.: N= 10 matchforløb (besvarelser fra hhv. rådgiver og matchkonsulent).

Kilde: Egne beregninger på baggrund af spørgeskemadata.

5.2.5.4. Vurdering af implementeringsgraden af kerneelement 5b

Som ovenstående figur viser, vurderer kommunerne, at de i nogen til høj grad lykkedes med forberedelsen af forældrene i de 10 matchforløb. Forberedelsen af forældre dækker i den her sammenhæng over, at der er tilrettelagt en struktur for kommunikationen mellem anbringelsessted og forældre (K5j), og at der er sat tydelige rammer for samværet mellem barn og forældre (K5k). Igen må kommune D's score ses i lyset af, at et matchforløb ikke var afsluttet på tidspunktet.

Der er i matchmodellens endelige version skruet op for praksisbeskrivelser og –skridt, der vedrører samarbejdet med samt forberedelsen og inddragelsen af forældre bredt set. I det ovenstående kriterier er udviklet, før den endelige version af matchmodellen forelå, er ovenstående to efterlevelseskriterier ikke tilstrækkeligt dækkende for forældreforberedelsen, som den ser ud i matchmodellens endelige form. I afsnittet herunder vil der med afsæt i viden fra interviews blive vist eksempler på, hvori forældreforberedelsen består ud over de to kriterier afdækket her.

j) Forældrene og anbringelsesstedet har tilrettelagt en god struktur for gensidig information og kommunikation fra anbringelsens start omkring barnets hverdagsliv.

For dette efterlevelseskriterium vedrørende struktur for kommunikation og information mellem anbringelsessted og forældre vurderer kommunerne, at de i høj grad lykkedes med efterlevelsen i de 10 matchforløb. Opmærksomheden på forældrenes behov for at kunne være forældre for barnet, når det er blevet anbragt er noget, medarbejderne fremhæver.

Medarbejdere fra kommune B peger dog på, at de fra kommunens side kunne være bedre til systematisk at gå ind og hjælpe samarbejdet mellem et nyt anbringelsessted og forældrene på vej. Det kalder på drøftelse af spørgsmål som:

"[...] hvordan skal I samarbejde om barnet nu i den her rolle? Hvordan skal du nu være forælder? Skal du være med på alle skolemøderne? Skal du være med til læge, er det dig der står for frisør? Altså, alle de der små, praktiske ting, at de bliver aftalt inden. Det er min oplevelse [...] Det er ikke så systematisk, så nogle gange er det rigtig godt, og andre gange, så er det ikke altid, det er aftalt igen, fordi der har været fokus på andre ting."

Det nævnes videre, at den slags spørgsmål kan drøftes på et indskrivningsmøde. Ligesom en grundig tilbagemelding til barnet er en del af et matchforløb efter matchmodellen, som beskrevet under foregående afsnit, er en tilbagemelding til forældrene også blevet en del af forældreforberedelsen, som kommunerne har fået skærpet fokus på. Ledelsen i kommune A fremhæver, at de understøtter medarbejderne i at prioritere dette. En matchkonsulent i kommune D siger om tilbagemeldingen til forældre:

"[...] dybest set alt, hvad vi kan gøre med de her forældre, giver mening og gør kun processen nemmere. Også når vi skal pege på et sted, der måske ikke fylder deres ønsker, så kan vi stadigvæk på en anden og mere transparent måde begrunde, hvorfor det ikke var en mulighed."

k) *Der er sat klare og tydelige rammer for samvær, så anbringelsesstedet kender forventningerne hertil og ikke mindst så forældrene får ro på i forhold til, hvornår de kan se deres barn igen.*

Kommunerne vurderer på dette kriterium, at de i høj grad lykkedes med klare og tydelige rammer for samvær.

En rådgiver fra kommune D har gode erfaringer med at sparre med matchkonsulenten om rammerne for samvær. Kommunernes drøftelser af og beslutninger om samvær mellem barn og forældre tager altid udgangspunkt i barnets behov. Det ændrer dog ikke ved vigtigheden af at lade forældrene give udtryk for deres ønsker til samvær til både matchkonsulent og rådgiver samt at være gennemsigtige omkring beslutningerne herom. Som det bemærkes vil forældrene ofte gerne se deres børn mere, end der kan imødekommes.

Nogle matchkonsulenter fra kommune D oplever, at de som organisation har et udviklingspotentiale i deres matchpraksis netop i forhold til forældrene. Den ene udtrykker:

"Jeg synes stadigvæk vi har et arbejds punkt i forhold til at samle de her forældre op efter anbringelsen. At det er så smertefuldt, og en kæmpe livskrise mange står i. Hvordan vi lige håndterer det."

Det forhold, at forældrene står i en livskrise og at anbringelsen af ens barn kan være et stort traume, er noget, den endelige version af matchmodellen adresserer eksplicit, idet der lægges op til, at der kan arbejdes ud fra en traumebevidst tilgang.

l) *Forældrene har besøgt anbringelsesstedet.*

Det ser ud til, at forældrene har været på besøg i de fleste matchforløb, der er besvaret ud fra i kommune A, B og D. I kommune C har forældrene været på besøg på anbringelsesstedet i et ud af tre matchforløb. Forklaringerne på forældres manglende besøg er enslydende med for børnene, idet der peges på forløb, der skulle gå hurtigt.

Som det vil blive udfoldet i afsnit 6.3, ser vi, at forældres oplevelse af at være blevet inddraget i høj grad afhænger af, om barnet førstegangs anbringes eller skal skifte anbringelsessted. Forældre til børn, der skal skifte anbringelsessted, oplever sig i langt mindre grad inddraget. Af et svar i et fritekstfelt ses, at en matchkonsulent beskriver, hvordan inddragelsen kan få en

anden karakter ved skift i anbringelsessted. Vedkommende skriver om forældrene: *"at de i højere grad blev inddraget ved match til nuværende anbringelsessted. De er telefonisk orienteret og inddraget, men ikke ved fysisk møde."* Et sådant eksempel kan ses som et udtryk for, at kommunerne i nogle situationer, hvor barnet skal skifte anbringelsessted, udmønter forældreinddragelsen og –forberedelsen på en mindre grundig måde med det argument, at de ved tidligere forløb er blevet grundigt inddraget. Det er dog ikke en dimension, der specifikt har været undersøgt som led i kommunernes implementering af modellen.

5.3. Organisatoriske forudsætninger og drivkræfter og barrierer for implementeringen

I modellen indgår tre organisatoriske forudsætninger, hvis tilstedeværelse forventes at fremme implementeringen af og arbejdet efter matchmodellen. I det følgende vil vi:

- Udfolde modellens tre organisatoriske forudsætninger.
- Identificere øvrige drivkræfter og barrierer, der har vist sig af betydning for implementeringen af modellen.

5.3.1. Ledelsen hjælper medarbejderne med at tage tempoet ud af processerne og understøtter systematiske arbejds gange

At "trække tempoet ud af matchprocesserne" har været et fokus i udviklingen af og arbejdet med matchmodellen. Heri ligger ifølge modelbeskrivelsen, at der så vidt muligt frigives den tid, der er nødvendig til at finde det rette match og herunder, at der kan træffes velovervejede og bæredygtige beslutninger. Der er bred enighed mellem projektkommunernes ledelser om, at det er en ledelsesmæssig opgave at understøtte og skabe rammerne herfor. En måde at arbejde med at reducere tempoet og sikre grundigheden i alle matchforløb er ved, at ledelserne har fokuseret på og understøttet, at der er blevet udviklet systematiske arbejds gange for, hvad der skal ske i et matchforløb.

En anden måde at trække tempoet ud, sker ved, at ledelsen i kommune B har besluttet, at en rådgiver som noget nyt ikke kan starte med at indstille en sag direkte til beslutning om anbringelse, idet sagen først skal sættes på til en drøftelse i visitationsudvalget. Visitationsudvalget kan for eksempel vurdere, at der er behov for at afprøve noget andet, såsom målrettet støtte i hjemmet, inden der træffes beslutning om en anbringelse. At afprøve alternativer kan anses som en måde at give bedre tid til og rum for at overveje, hvad der er den rigtige vej at gå i den konkrete situation.

Nogle situationer kan ifølge medarbejdere og ledelse i kommunerne kræve en hurtigere proces, end matchmodellen umiddelbart lægger op til for eksempel qua et behov for at sikre et barn. I de situationer har kommunerne arbejdet med matchmodellens kerneelementer på bagkant af barnets indflytning. Erfaringen i kommunerne er, at det kan fungere godt at genbesøge og gå tilbage til de af modellens kerneelementer, der i et konkret matchforløb ikke i tilstrækkelig grad blev efterlevet i første omgang. Her hjælper modellens systematik og dialogen mellem rådgiver og matchkonsulent med at tydeliggøre, hvilke dele der bør genbesøges. Dog opleves det ikke som den optimale rækkefølge i et matchforløb. For eksempel beskrives af en leder fra kommune A, at et hurtigt anbringelsesforløb sjældent er den bedste vej til en god faglig begrundelse for et anbringelsessted, idet det reelt bedste match foretages, når der er god tid – hvilket er i overensstemmelse med modellens intentioner.

5.3.2. Løbende ledelsesansvar, der understøtter en tværfaglig organisering med en åben og dialogbaseret kultur

Flere ledere fremhæver, at en tværfaglig organisering på tværs af myndighed og matchkonsulenter, hvor der på både leder- og medarbejderniveau er dialog, åbenhed og hvor matchopgaven betragtes som fælles, er centralt for at lykkes med at implementere og arbejde efter matchmodellen.

Kommune B, der i begyndelsen af projektet primært havde fokus på familieplejeteamet, fandt undervejs ud af, at for at lykkes med implementeringen, måtte matchmodellen og arbejdet hermed også forankres i myndighed. En leder siger:

"[...] der startede vi projektet lidt skævt på en eller anden måde med at fokusere meget på familieplejeteamet. Og det fandt vi ud af, at det fungerede ikke. Vi var nødt til at have nogle rådgiver med i det. [...] Så det er vigtigt at få tænkt over, hvad er det for nogle medarbejdergrupper, det her involverer. Og det involverer jo i allerhøjeste grad myndighed."

Medarbejderne finder det i særdeleshed vigtigt, at de mødes af ledere på tværs af myndighed og matchkonsulenter, der er afstemte om og tydelige på, hvilken retning de som organisation vil gå. Det er for dem at se en forudsætning for, at alle medarbejdere er orienterede om og forstår den omstilling og ændrede prioritering, der ligger i at skulle arbejde efter matchmodellen. Det bakkes op af lederne, der peger på vigtigheden af, at rollefordelingen mellem matchkonsulenter og rådgivere i matchforløb afklares og afstemmes ned i de enkelte skridt, for som en leder siger: *"[...] alles ansvar er ingens ansvar"*.

Ledelsens tydelighed om den nye rollefordeling i matchforløb har vist sig vigtig i relation til at lykkes med det tætte og velfungerende samarbejde mellem rådgivere og matchkonsulenter. Nogle matchkonsulenter har undervejs i projektet oplevet rådgivere, der ikke var helt indforståede med den nye måde at arbejde med matchforløb, hvilket de mener har måttet tilskrives manglende afstemning og tydelighed fra ledelsens side. Ledere, for hvem matchkonsulentfunktionen var ny, peger også på, at de i det hele taget har skullet bruge tid på at afklare, hvad funktionen skulle bestå i.

At ledelsen går forrest og melder klart ud på tværs af myndighed og matchkonsulenter er således vigtigt:

Medarbejder 1: "Altså jeg tænker det er helt afgørende at lederne tager ansvaret, så det ikke er nogen nede på gulvet som skal rende rundt med [systematikken] i hånden og sige: vi skal gøre det her. Det er en ledelsesmæssig beslutning. [...] hvis de vil vi arbejder på den her måde, så er det dem der skal gå forrest [...]. Så det ikke kommer til at ligge nede på gulvet. Altså hvem der tager ansvaret for hvad."

Medarbejder 2: Det skal afstemmes.

Medarbejder 1: Ja det tænker jeg. Fordi vi pålægger jo også nogle gange vores rådgiverkollegaer nogle ekstra arbejdsopgaver, og det er ikke vores ansvar at bede dem om det. Det må være en ledelsesmæssig beslutning."

Ledere og medarbejdere fremhæver, at det tværfaglige samarbejde og den klare rollefordeling mellem rådgiver og matchkonsulenter understøttes af skriftliggjorte systematikker, der beskriver skridtene i et matchforløb.

5.3.3. Fagprofessionelle med kompetencer til inddragelse af barn og forældre

At inddrage barn og forældre var noget, kommunerne i forvejen skulle gøre og havde fokus på. Med matchmodellen – og sidenhen barnets lov – er der blevet skruet op for fokuset på den gode inddragelse i de fire kommuner.

Ledelsen i de fire kommuner erfarer, at de som ledere og medarbejdere har videreudviklet deres kompetencer til at planlægge inddragende processer og reelt at inddrage barn og forældre i praksis, men at det er et område, de kontinuerligt er optagede af at forfine, og som flere kommuner arbejder strategisk med. Som beskrevet i afsnit 5, ser vi også eksempler på situationer i forbindelse med matchforløb efter modellen, hvor kommunerne har svært ved at efterleve inddragelsen af *alle* børn og forældre. Det understreger vigtigheden af et forløbende fokus på at dygtiggøre sig i kommunerne i at inddrage barn og forældre i praksis.

En anden vigtig dimension i forhold til inddragelsen fremhæves også at være det mindset, der ligger bag hele inddragelsesdagsordenen, som dog ikke er isoleret til selve matchet af barn og anbringelsessted. Et mindset, hvor børn anerkendes som selvstændige individer, og at inddragelse altid må finde sted og kræver en optagethed af, *hvordan* man kan inddrage – og ikke *om* man skal. Også når barnet for eksempel ikke har et sprog eller er i en særligt sårbar situation. Flere ledere genkender, at der i praksis kan have været en grad af tilbageholdenhed i relation til at inddrage barnet ud fra en forståelse af, at de passede på og tog hensyn til barnet. For eksempel ved at undlade at inddrage barnet, før der var ret stor sikkerhed om, hvad der skulle ske.

Ændringen i mindsettet og forskydningen i fokus til, *hvordan* de skal inddrage, beskriver en leder således:

"[...] det her med Laura Laundry [model for børneinddragelse], og den læner vi os jo rigtig meget op af. Det med at få skabt plads, rum og være kreative i måden, at vi netop inddrager på. At det ikke altid bare handler om at indkalde her på forvaltningen, men måske også forsøge os med nogle andre kreative alternative løsninger [...]. Og jeg tror i virkeligheden, at det er meget af det, det lige nu handler om, det er egentlig at få det mere grundlæggende, at vi SKAL tale med børnene og de unge, og det kan man gøre på rigtig mange måder."

5.3.4. Øvrige drivkræfter og barrierer af betydning for implementeringen

5.3.4.1. Drivkræfter

5.3.4.1.1. Barnets Lov

Det er tydeligt på tværs af både medarbejder- og lederinterviewene, at kommunerne betragter barnets lov som en omstændighed, der har styrket og været et rygstød til arbejdet med matchmodellen og dens intentioner. Kommunerne betragter matchmodellen som overensstemmende med, hvad barnets lov foreskriver. En rådgiver fra kommune D beskriver i den henseende, hvordan hun oplever, at inddragelsen førhen kunne være begrænset til de lovpligtige samtaler, der lå i serviceloven, og at hun med barnets lov mærker en klar ændring i, hvad inddragelse er og skal omfatte:

"Jeg vil sige fra rådgivers side [...] nu vi har fået barnets lov, hvor det er meget cementeret fast, meget mere inddragelse, end jeg tror vi egentlig har benyttet os af før. Fordi det har været, så har vi sådan tænkt, de er så små. Vi har haft travlt. Så har vi argumenteret alle mulige ting, så jeg tænker, ja, vi har det måske inde under huden. Men det har været meget sådan, de der obligatoriske samtaler. Nu er det jo meget mere lagt op til hele tiden inddragelse. Og hver gang der er noget så skal vi snakke med barnet, hvor vi nok ikke har gjort det før. Så på den måde, så har vi også fået en mere tydelig fokus på det, tænker jeg."

5.3.4.1.2. Matchkonsulenterne som primusmotorer

Matchkonsulenterne specialiseres i og har som primær opgave at arbejde med at matche barn og anbringelsessted, mens der for rådgivere i nogle kommuner kan gå længere imellem, at de sidder med en anbringelsessag. Det betyder, at rådgivere ikke nødvendigvis har samme erfaring og tryghed som matchkonsulenter i at tilrettelægge og drive et matchforløb. Med dette udgangspunkt lyder erfaringen på tværs af kommunerne, at matchkonsulenterne kan spille en central rolle som primusmotorer i 1) implementeringen af modellen i organisationen og 2) at være primusmotorer i hvert enkelt matchforløb.

Dels har matchkonsulenter haft en væsentlig rolle i at være implementeringsagenter i de kommunale organisationer og bidraget til at udbrede matchmodellen i organisationen bredt set. Især i kommunerne med mange rådgivere kan udbredelsen være vanskelig, hvorfor det er vigtigt, at matchkonsulenter kan gå forrest med modellen. Det kræver dog, som beskrevet herover, at ledelsen på forhånd har formidlet og vist, at det er den vej, man vil gå.

Dels oplever kommunerne, at matchkonsulenterne med fordel kan være tovholdere på de enkelte matchforløb, idet de – qua deres erfaring med match – ofte har modellens systematik og erfaringen fra matchforløb inde under huden. De kan dermed understøtte rådgiverne i processen, der for eksempel kan være usikre på processen, og sikre, at matchforløbene kommer igennem modellen.

I nogle kommuner har matchkonsulenten også helt konkret overtaget matchningsopgaver fra rådgivere. En leder fra kommune D beskriver matchkonsulentens rolle og den ro, vedkommende oplever, der er kommet i parløbet gennem den struktur og ramme for samarbejdet, de har udarbejdet:

"dels så tager matchkonsulenterne lidt styringen, når de har fået en opgave ind på at finde et sted til et barn. Og det er jo det, der så er ændringen. Det er, at det er taget væk fra rådgiverne. De skal ikke finde et opholdssted eller et anbringelsessted. Det skal matchkonsulenterne sammen. Det er jo det største, der er sket. [...] Og så det, at vi har lavet den der struktureret, systematiske tilgang til det. Jeg tror på, at det også har gjort [...] at rådgiver køber ind på at sige, okay, nu når jeg ved, at jeg skal have et barn anbragt, jeg har fået en matchkonsulent på, så kender jeg vejen. [...] Så skal vi gå de her skridt sammen. Jeg oplever, at der er meget mere ro omkring den del, end der har været. Jeg synes ikke, man får så mange spørgsmålstegn til det med, hvorfor skal de på? Det er bare sådan, det er."

I tråd med citatet herover lyder det også fra rådgivere, at det fungerer godt, at matchkonsulenterne tager ansvaret for at drive matchforløbet. Udbyttet for rådgiveren er, at det frigiver mere af deres kapacitet og tid til at sagsbehandle, at de ikke skal tage styringen og være den, der rækker ud til matchkonsulenten.

5.3.4.2. Barrierer

5.3.4.2.1. Udbuddet af plejefamilier og børne- og ungehjem

Udbuddet af plejefamilier og børne- og ungehjem fremhæves af kommunerne som et strukturelt og ydre vilkår, der har betydning for, om kommunerne kan lykkes med det bedst mulige match til et konkret barn. For eksempel fremhæves det, at især udbuddet af plejefamilier er meget begrænset, hvormed ønsker i den retning kan være sværere at imødekomme.

5.3.4.2.2. Økonomien på det rette anbringelsessted for et barn

En leder peger på, at det økonomiske ansvar – og herunder balancen mellem pris og kvalitet – kommunerne har, indimellem kan stå i vejen for at nå i mål med det bedste match til et konkret

Evaluering af model for styrket match af barn og anbringelsessted

barn, hvis taksten for anbringelsesstedet er for høj og ikke kan forhandles ned. Så kan det være, at for eksempel et specifikt børne- og ungehjem rummer alt det, barnet ønsker, men at det ikke kan imødekommes grundet økonomien.

6. Resultater

Kapitlet belyser resultaterne for hhv. børn, forældre, anbringelsessteder og projektkommunerne samt rapporterer, om der kan ses en ændring i skift i anbringelser efter implementering af modellen. Formålet er at give grundlag for at vurdere, om modellen har vist lovende resultater. Resultatmålene, der afdækkes, er præsenteret i afsnit 2.5.

Kapitlet er inddelt i følgende underafsnit:

- Skift i anbringelser.
- Børnenes oplevelser af inddragelsen og matchet.
- Forældrenes oplevelser af inddragelsen og matchet.
- Anbringelsessteders oplevelser af samarbejdet med kommunen og matchet.
- Faglige og organisatoriske resultater for projektkommunerne.

Boks 6.1

Hovedfund

- Færre børn skifter anbringelsessted inden for et halvt år efter anbringelsens start. Resultatet kan ikke med sikkerhed tilskrives modellen. Evalueringen sandsynliggør, at modellen medvirker til færre skift. Dels kan der ikke genfindes et lignende fald i projektkommunerne eller i øvrige kommuner i de forudgående år. Dels viser evalueringen, at kommunerne oplever at have fået en mere kvalificeret matchpraksis, samt at der er foretaget gode match.
- Vi vurderer, at modellen viser lovende resultater for hhv. børn og anbringelsessteder, mens fundene for forældre – især forældre til børn, der skifter anbringelsessted – er mindre lovende.
- Børn, forældre til førstegangsanbragte samt anbringelsessteder i matchmodellen vurderer, at kommunerne har foretaget gode match.
- Kommunerne oplever et fagligt udbytte i form af mere viden og styrkede kompetencer til inddragelse samt organisatoriske udbytter såsom en mere systematisk og kvalificeret matchpraksis og styrkede samarbejder mellem især rådgivere og matchkonsulenter samt med anbringelsessteder.

6.1. Skift i anbringelser

I dette kapitel kigger vi nærmere på målsætningen for modellen om, at der ikke sker sammenbrud i anbringelsen inden for det første år efter anbringelse. Det har i evalueringen imidlertid ikke været muligt at opgøre sammenbrud, dvs. ikke-planlagte skift, i anbringelserne. I stedet ses der derfor på andelen af anbragte børn, som skifter anbringelsessted. Det har været muligt at opgøre skift i anbringelsen inden for et halvt år efter anbringelsens start, men projektperioden har været for kort til at opgøre skift efter et år.

Analysen opgør andelen af iværksatte anbringelser før og efter implementeringen af matchmodellen, hvor der sker et skift i anbringelsessted.

Boks 6.2:

Hovedfund

- Vi opgør antallet af anbringelsesforløb, hvor der sker et skift i anbringelsessted. Det har ikke været muligt at opgøre antallet af sammenbrud i anbringelserne.
- Andelen af iværksatte anbringelser, som munder ud i et skift i anbringelsessted inden for et halvt år, er faldet i projektkommunerne efter implementeringen af matchmodellen i forhold til årene før projektet.
- Det er ikke muligt endeligt at konkludere, at faldet i skift af anbringelsessted skyldes modellen, men med evalueringens samlede resultater kan det sandsynliggøres, at faldet kan tilskrives modellen.

Der kan være forskellige årsager til, at et barn skifter anbringelsessted. Der kan være tale om planlagte skift som eksempelvis, at barnet flytter fra en akutanbringelse til et mere varigt anbringelsessted, eller at barnet midlertidigt anbringes på et børne- og ungehjem i en kortere periode for at blive udredt. Ikke-planlagte skift betegnes som sammenbrud i anbringelsen og forventes i et vist omfang at kunne forebygges ved at sikre det rette match af barn og anbringelsessted fra starten.

Andelen af iværksatte anbringelser, som munder ud i et skift, planlagt såvel som ikke-planlagt, i anbringelsessted inden for et halvt år er faldet i projektperioden i forhold til årene før projektet, jf. tabel 6.1. Således skete der et skift i anbringelsessted i sammenlagt 13 pct. af anbringelsesforløbene i årene fra 2. halvår 2019 til og med 1. halvår 2022. I projektperioden fra 2023 til 1. april 2024 er der sket et skift i anbringelsessted i 9 pct. af anbringelsesforløbene, hvilket således giver et fald i skift på 4 procentpoint.

Tabel 6.1:
Skift og ophør af anbringelser

	Antal iværksatte anbringelser	Antal skift i anbringelsessted	Andelen af uplanlagte skift/ophør
2. halvår 2019 - 2020	401	50	12,5 %
2021 - 1. halvår 2022	462	65	14,1 %
2023 – 1. april 2024	221	20	9,0 %*

Anm.: *Z-test: $P < 0,001$

Kilde: Egne beregninger på projektkommunernes registreringer.

Det er ikke muligt på baggrund af ovenstående data at forklare, hvad der ligger til grund for udviklingen. Det kan således ikke på den baggrund konkluderes, hvorvidt de færre skift af anbringelsessted skyldes matchmodellen eller om faldet skyldes færre planlagte skift såsom færre akutanbringelser eller et mindre behov for et ophold for udredning.

Der har imidlertid ikke været en faldende tendens i projektkommunerne i årene forud for modellen (fra 2. halvår 2019-1. halvår 2022), der derved vil kunne forklare, hvorfor der ses et fald i antal skift i anbringelser i perioden fra 2023-1. april 2024. Som tidligere beskrevet gør det sig heller ikke gældende for andre kommuner i landet i årene forud for projektet. Dette indikerer, at modellen kan have medvirket til faldet. Dernæst bidrager evalueringens øvrige resultater vedrørende kommunernes oplevede udbytte samt børn, forældre til førstegangsanbragte og anbringelsessteders oplevelse af, at der er foretaget gode match til at sandsynliggøre, at modellen kan have medvirket til faldet i anbringelser.

6.2. Børnenes oplevelser af inddragelsen og matchet

Med afsæt i de forventede resultater for matchmodellen (jf. afsnit 2.5), undersøger vi i afsnittet børnenes oplevelse af:

- At blive inddraget i valg af anbringelsessted.
- At blive støttet i matchprocessen.
- At have et velfungerede samarbejde med kommunen
- At anbringelsesstedet er et godt match, og at have et velfungerende samarbejde med anbringelsesstedet.

Boks 6.3:

Hovedfund

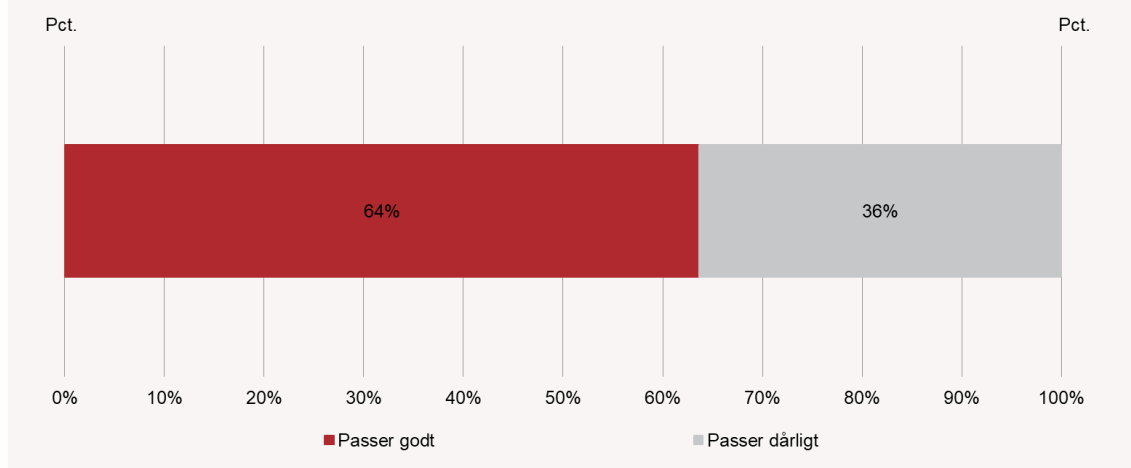
- Resultaterne for børnene er overordnet lovende.
- Størstedelen af børnene oplever samlet set at være blevet inddraget (64 pct.) og støttet (73 pct.) i matchprocessen.
- Følgende forhold har betydning for børnenes oplevelse af at være inddraget: 1) *At blive spurgt ind, lyttet til og taget alvorligt* og 2) *løbende at blive orienteret i matchforløbet*.
- Følgende forhold påvirker børnenes oplevelse af at være støttet: 1) *Grundig forberedelse på anbringelsen* og 2) *en tryk relation*.
- Lidt under halvdelen af børnene oplever, at samarbejdet med kommunen har været godt, hvorfor vi vurderer, at der på denne dimension er rum for forbedringer. Vi finder, at en årsag til børnenes oplevelse kan være, at medarbejderne i matchforløbet er svære at komme i kontakt med, når børnene har brug for det.
- Hovedparten af børnene (78 pct.) oplever samlet set, at anbringelsesstedet er det rette match.
- Følgende forhold har betydning for børnenes oplevelse af, om det er et godt anbringelsessted: 1) *Relationen til de voksne*, 2) *Relationen til de andre børn og unge*, 3) *Understøttelse af relationen til familie og venner* og 4) *Skole og fritidsinteresser*.

Datagrundlaget for børnene er begrænset, hvorfor det ikke har været muligt at skelne mellem børnenes oplevelser afhængigt af, om der er tale om en førstegangsanbringelse eller et skift i anbringelsen. I første del af nedenstående afsnit, der vedrører børnenes oplevelse af inddragelse og støtte i matchprocessen samt samarbejdet med kommunen indgår i nogle figurer både besvarelser fra børn i aldersgruppen 6-10 år og 11-17 år, mens der i andre figurer alene indgår besvarelser fra de 11-17 årige. Det fremgår af den enkelte figur. Anden del af afsnittet vedrørende oplevelsen af matchet beror alene på besvarelser fra den ældre del af målgruppen. For nærmere begrundelser, se bilag 2: metode- og databeskrivelser.

6.2.1. Størstedelen af børnene oplever at være blevet inddraget

Det første resultatmål er, at børnene oplever at være blevet inddraget i valg af anbringelsessted. At blive inddraget handler i matchmodellen blandt andet om, at børnene oplever at blive spurgt ind, lyttet til og orienteret gennem matchforløbet. Vi har dannet et samlet mål for børnenes oplevelse af at blive inddraget på baggrund af en række spørgsmål fra det spørgeskema, som er sendt til børnene, der er blevet matchet efter modellen (se bilag 2: metode- og databeskrivelser for nærmere beskrivelse). Generelt oplever børnene, at de voksne i matchforløbet har inddraget dem. Over 60 pct. af børnene oplever samlet set at være blevet inddraget i matchforløbet, jf. figur 6.1.

Figur 6.1:
Børnenes samlede oplevelse af at have følt sig inddraget i matchforløbet

Anm.: N=11 (11-17 årige).

Kilde: Egne beregninger baseret på spørgeskemadata.

I det følgende vil vi dykke ned i to forhold, der har væsentligt betydning for børnenes oplevelser af inddragelse og kan give en forståelse for, hvad der er vigtigt for børnene for at føle sig inddraget i matchforløbet:

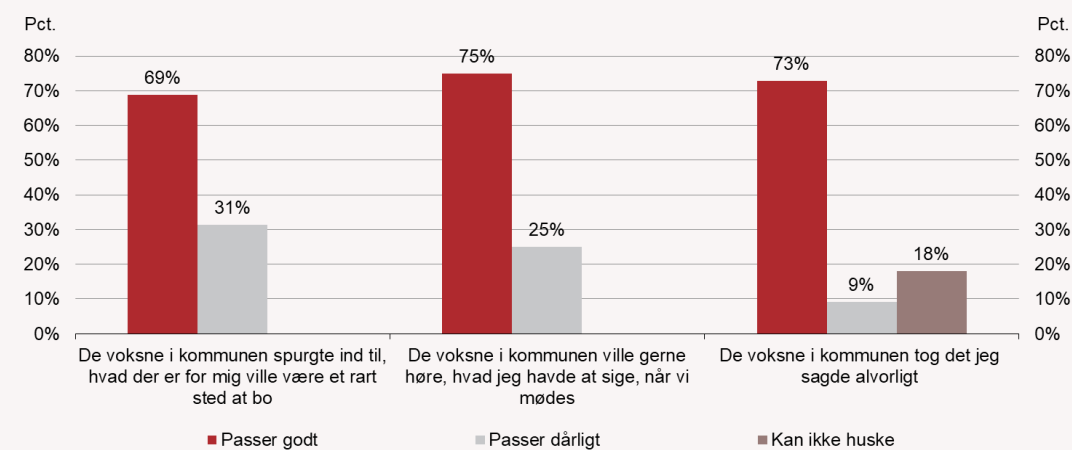
- 1) *At blive spurgt ind, lyttet til og taget alvorligt*
- 2) *Løbende at blive orienteret i matchforløbet*

6.2.1.1. *De fleste børn oplever at blive spurgt ind, lyttet til og taget alvorligt*

Hovedparten af børnene oplever, at de voksne i matchforløbet har spurgt ind, lyttet til deres ønsker til valg af anbringelsessted, og taget deres ønsker alvorligt. Omkring 70 pct. af børnene oplever at være blevet spurgt ind til, hvad der for dem kunne være et rart sted at bo. Lidt over 70 pct. af børnene oplever endvidere at blive hørt og at det, de fortæller, bliver taget alvorligt af de voksne i matchforløbet, jf. figur 6.2.

Figur 6.2:

Børnenes oplevelser af, om de voksne i kommunen har spurgt ind, lyttet og taget dem alvorligt

Anm.: N=16 for de første to udsagn. N=11 for det sidste udsagn, da de 6-10 årige ikke er blevet spurgt herom.

Kilde: Egne beregninger baseret på spørgeskemadata.

I børnenes fortællinger går det igen, at størstedelen har en oplevelse af, at de voksne i matchforløbet har været nysgerrige på og lyttet til deres ønsker, og hvad der er vigtig for dem for eksempel i forhold til fritidsinteresser, skole og andre børn og unge på anbringelsesstedet.

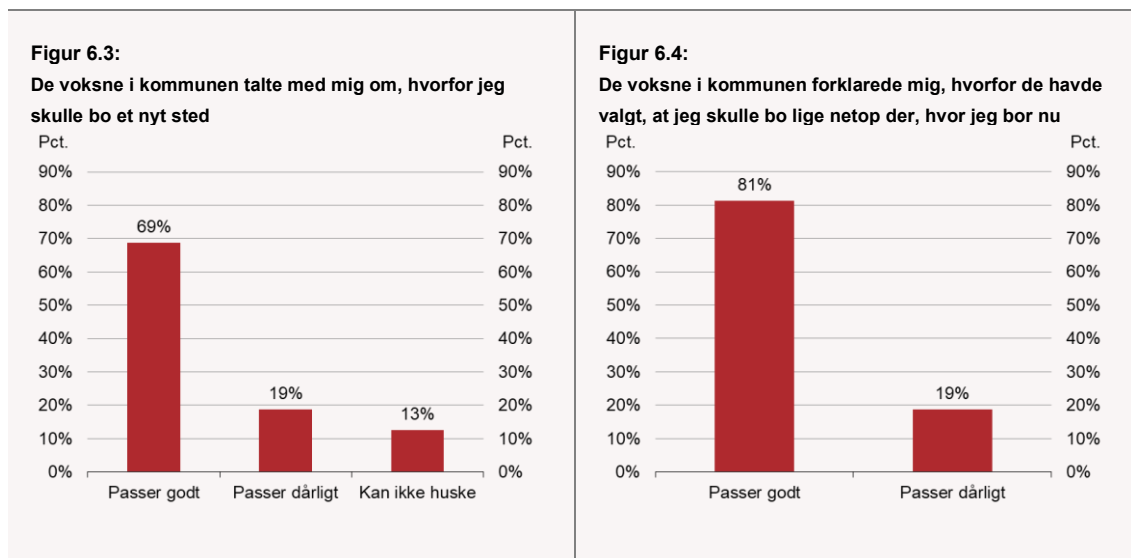
"Vi har snakket om, hvad jeg godt ville også i forhold til skole og sådan noget [...] Og så har vi talt om, hvad jeg ville ønske og sådan noget, hvis jeg helt selv måtte bestemme [...] Det synes jeg er mega dejligt. Det viser bare, at de interesserer sig for én og sådan noget og gerne vil snakke med dig"

Barn, anbragt på børne- og ungehjem

For børnene er det en positiv oplevelse, når de voksne i matchforløbet lytter til dem og viser interesse for, hvad de godt kunne tænke sig, fordi det bidrager til en oplevelse af, at det, de siger, er værdifuldt og bliver taget alvorligt i kommunernes overvejelser om, hvad der vil være det rette anbringelsessted. Omvendt er der også enkelte eksempler på børn, der ikke oplever at være blevet spurgt og lyttet til i matchforløbet, men for eksempel oplever at blive mødt med mistro. Det bidrager til en oplevelse af, at de voksne i matchforløbet er ligeglade med dem og ikke tager dem alvorligt.

6.2.1.2. *Det giver børnene forståelse og tryghed løbende at blive orienteret i matchforløbet*

En væsentlig del af inddragelsen i matchmodellen er, at børnene bliver forklaret og orienteret om de beslutninger, der bliver truffet i matchforløbet. Størstedelen af børnene har denne oplevelse. Omkring 70 pct. oplever, at de voksne i matchforløbet har fortalt dem om årsagen til, at de skulle anbringes, jf. figur 6.3, mens omtrent 80 pct. af børnene oplever at have fået en begrundelse for, hvorfor de skulle anbringes på det valgte anbringelsessted, jf. figur 6.4.

Anm.: N=16 (både 6-10 årige og 11-17 årige).

Kilde: Egne beregninger baseret på spørgeskemadata

Børnene fortæller, at det er betydningsfuldt for dem, at de voksne i matchforløbet forklarer dem om årsagen til anbringelsen, fordi det giver dem en forståelse af, hvorfor de skal anbringes. Eksempelvis fortæller et barn, at det var rart, at de voksne i matchforløbet fortalte, at det ikke var barnets skyld, at det skulle anbringes.

”Jeg er rigtig god til at tage rigtig mange ting over på mig selv og føle, at det er min skyld rigtig rigtig mange ting. Og så er det meget rart, at de [red. de voksne] hjælper mig med at sige, at det ikke er min skyld, at jeg skal bo her. [...] Det er fordi min mor ikke har ressourcerne til det, og fordi hun ikke har overskuddet og sådan noget”

Barn, anbragt på børne- og ungehjem

På samme måde fortæller børnene, at det giver tryghed at kende til de voksnes bevæggrunde for at vælge det pågældende anbringelsessted til dem. For eksempel fortæller et barn, at det gav ro at vide, at der var børn med de samme interesser på det kommende anbringelsessted. Derudover fremhæver børnene, at det var rart for dem løbende at få information om beslutninger og aftaler i matchforløbet, så de ikke skulle bekymre sig om, hvad der skulle ske i en svær tid, der ellers kan være præget af meget usikkerhed. Der er eksempler på børn, der efterspørger at få mere information undervejs i matchforløbet, fordi det kan være en kilde til frustration ikke at vide, hvad der skal ske – især hvis processen er langsommelig. Samtidig er der også børn, der ville have ønsket, at de voksne i matchforløbet havde været tydeligere omkring, hvorfor de skulle anbringes og hvor længe.

6.2.1.2.1. Klarhed om samvær med forældre er vigtig for børnene

Børnene fremhæver, at det er vigtigt for dem at vide, hvornår og hvor meget kontakt de kan have til deres biologiske forældre, når de skal bo på det valgte anbringelsessted, da spørgsmålene kan give anledning til mange bekymringer.

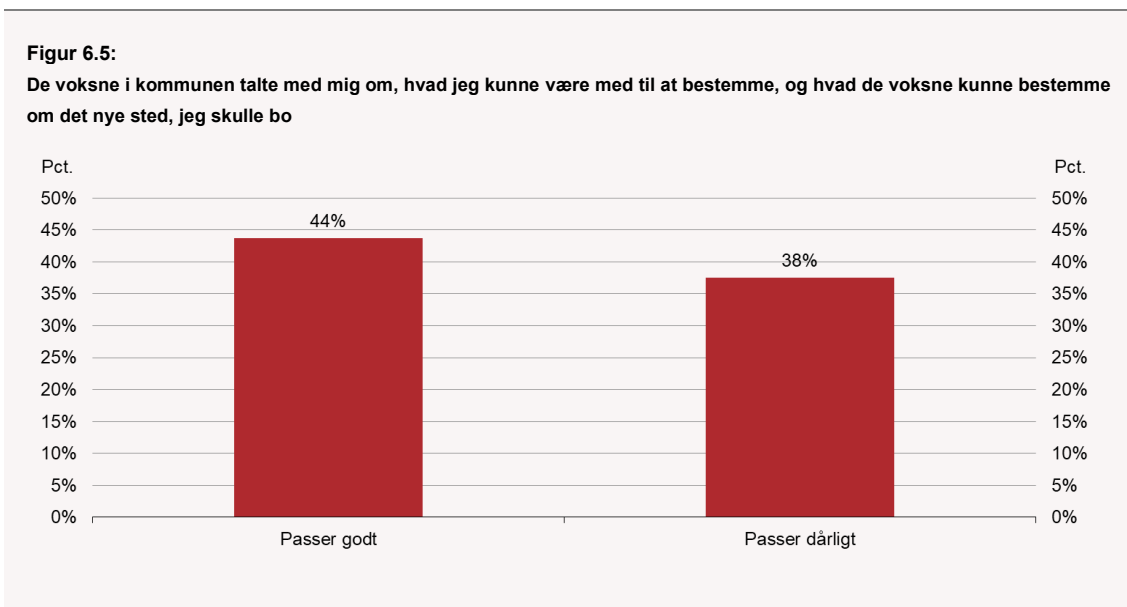
”Det gjorde det lidt nemmere, at jeg vidste, at min mor gerne måtte komme sådan i den første uge [...] At man fik lavet en samværsplan, og alt sådan noget. Det gjorde også bare det hele lidt nemmere. Så var det rart, at hun bare gerne måtte komme de der dage, og sådan noget. Og så bagefter, da

jeg fandt ud af det, så synes jeg, det var rigtig rart at vide, hvor meget jeg kunne se hende, og hvor meget jeg ikke kunne”

Barn, anbragt på børne- og ungehjem

6.2.1.2.2. Børnene vil gerne vide, hvad de kan have indflydelse på

Flere børn oplever ikke at have fået information om, hvad de kunne have indflydelse på i matchforløbet, hvilket således er en dimension af inddragelsen der kunne være bedre, set fra børnenes perspektiv. Over 40 pct. af børnene oplever ikke, at de voksne i kommunen har talt med dem om, hvad de selv havde mulighed for at bestemme omkring valg af anbringelsessted, jf. figur 6.5.

Anm.: N=16 (både 6-10 årige og 11-17 årige). Figuren summerer ikke til 100 %, da de resterende har svaret, at de ikke kan huske det.

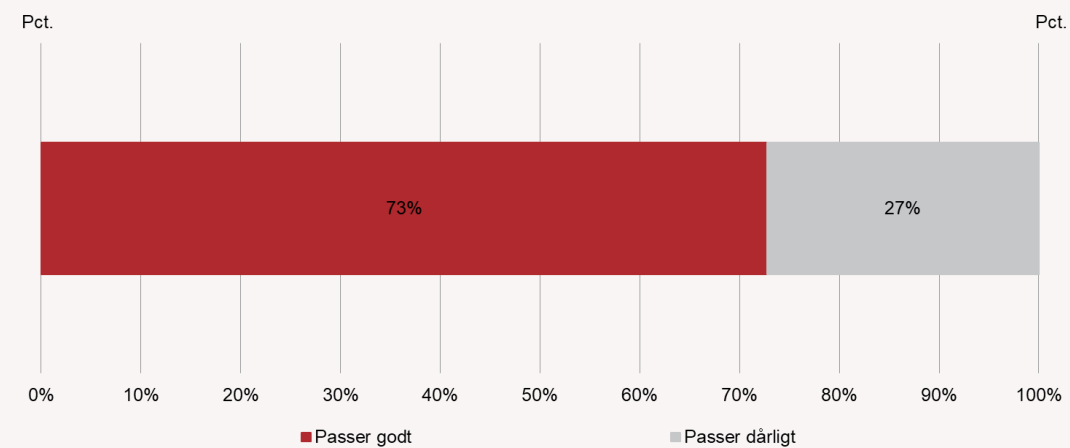
Kilde: Egne beregninger baseret på spørgeskemadata

Nogle af børnene fortæller, at det har været værdifuldt for dem at få "Barnets Bog", som er et af de redskaber, kommunerne har udviklet til at understøtte børneinddragelsen. Her står deres rettigheder beskrevet, så de ikke er i tvivl om, hvad de må og ikke må i forbindelse matchforløbet og anbringelsen.

6.2.2. Børnene oplever i høj grad at være blevet støttet i matchforløbet

Det andet resultatmål for matchmodellen er, at børnene oplever at være blevet støttet i matchprocessen. At blive støttet i matchmodellen indebærer blandt andet, at børnene oplever at være forberedt på anbringelsen ved at besøge det valgte anbringelsessted, og at de voksne i matchforløbet taler med dem om, hvad der skal ske op til anbringelsen. Derudover handler det om, at barnet oplever at kunne stille spørgsmål til og dele tanker og mulige bekymringer om at skulle anbringes. Vi har dannet et samlet mål for børnenes oplevelse af at blive støttet ud fra deres besvarelser på forskellige spørgsmål i spørgeskemaet (se bilag 2: metode- og databeskrivelser for nærmere beskrivelse). Over 70 pct. af børnene oplever samlet set at være blevet støttet af de voksne i matchforløbet, hvormed det gør sig gældende for hovedparten af børnene, jf. figur 6.6.

Figur 6.6:
Børnenes samlede oplevelse af at have følt sig støttet i matchforløbet

Anm.: N=11 (11-17 årige).

Kilde: Egne beregninger baseret på spørgeskemadata.

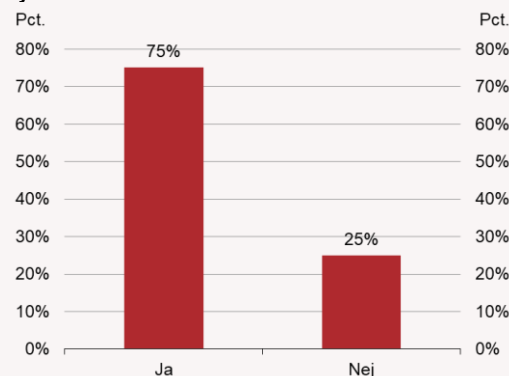
I det følgende vil vi dykke ned i to forhold, som børnene fremhæver har central betydning for deres oplevelse af at blive støttet i matchforløbet:

- 1) Grundig forberedelse på anbringelsen
- 2) En tryk relation

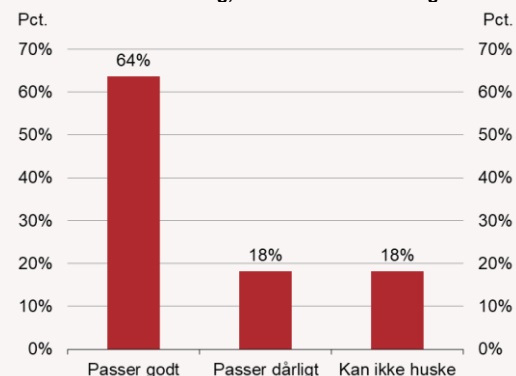
6.2.2.1. De fleste børn oplever at være forberedt på anbringelsen

Generelt oplever børnene at være forberedt på anbringelsen. Over 70 pct. af børnene har besøgt det valgte anbringelsessted, før de skulle flytte derhen, jf. figur 6.7. Over 60 pct. af børnene oplever, at de voksne i kommunen har forklaret dem, hvad der skulle ske og hvornår op til anbringelsen, jf. figur 6.8.

Figur 6.7:
Jeg besøgte det nye sted, hvor jeg skulle bo, før jeg flyttede ind

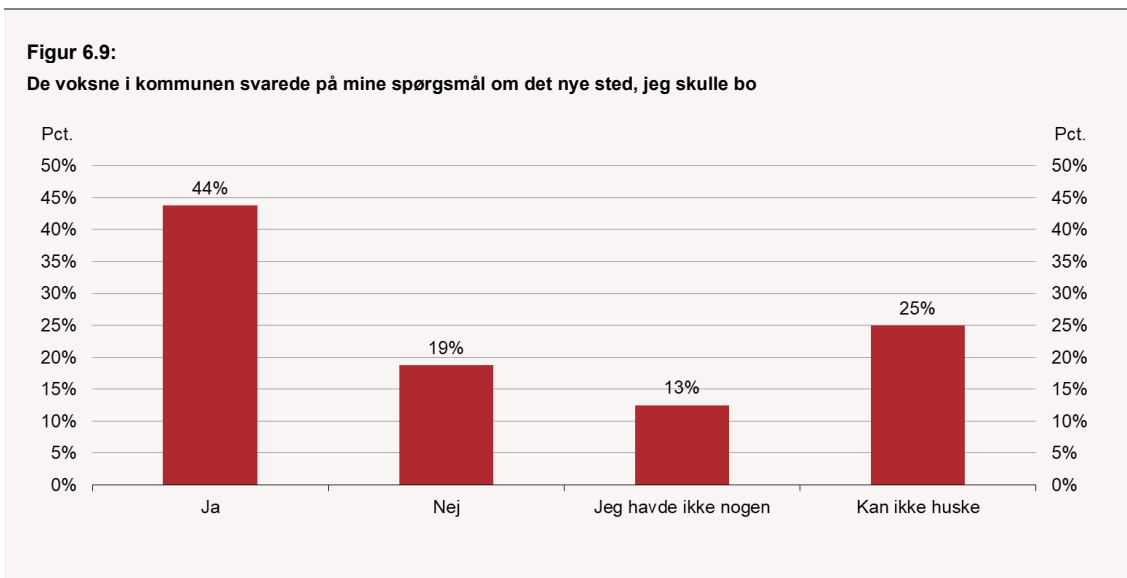
Figur 6.8:
Inden jeg flyttede ind der, hvor jeg bor nu, forklarede de voksne i kommunen mig, hvad der skulle ske og hvornår

Anm.: N=16 i figur 6.7 (både 6-10 årige), N=11 i figur 6.8 (11-17 årige).

Kilde: Egne beregninger baseret på spørgeskemadata.

Børnene fortæller, at det har været rart for dem, at de voksne i matchforløbet satte ord på, hvad det var for et anbringelsessted de skulle flytte til, viste dem billeder og besøgte anbringelsesstedet med barnet inden indflytningen. Omkring 50 pct. af børnene oplever, at de voksne i matchforløbet har svaret på de spørgsmål, de havde, omkring det valgte anbringelsessted, jf. figur 6.9.

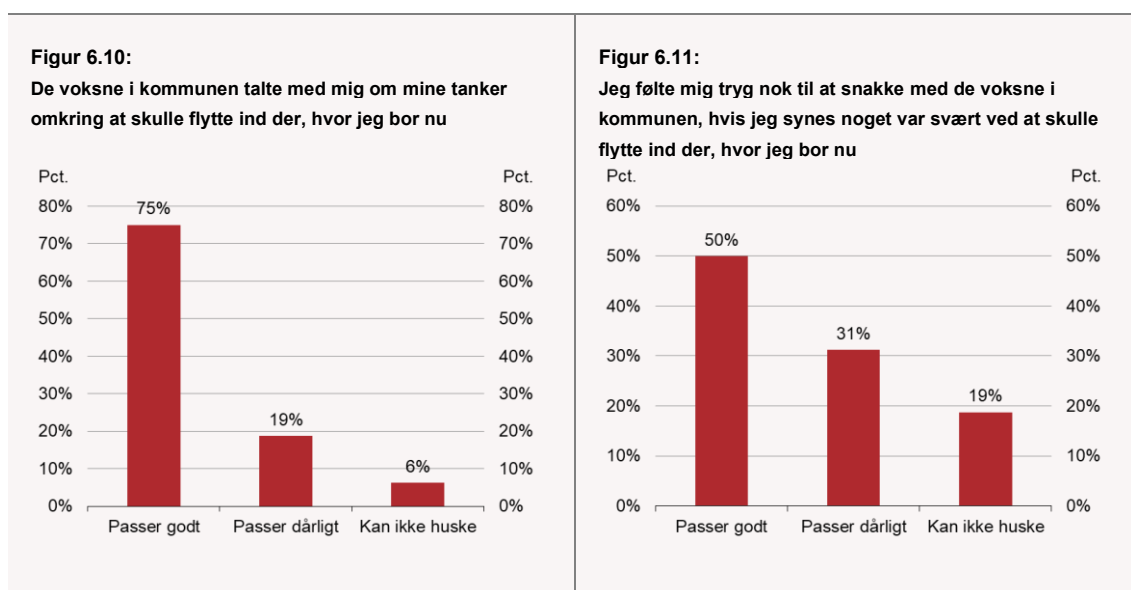
Anm.: N=16 (både 6-10 årige og 11-17 årige).

Kilde: Egne beregninger baseret på spørgeskemadata.

Børnene fortæller, at det var rart for dem at kunne stille spørgsmål om det kommende anbringelsesstedet, for eksempel om der ville være andre børn, sovetider og regler for telefonbrug, da der kan være mange ubekendte og bekymringer forbundet med at skulle anbringes. Derudover er der også nogle af børnene, der fortæller, at det har været rart for dem at læse om andre børns oplevelser af at være anbragt i "Barnets Bog" som en del af forberedelsen til selv at skulle anbringes.

6.2.2.2. For børnene er det vigtigt med en tryk relation

Størstedelen af børnene oplever, at de voksne i matchforløbet har snakket med dem om deres tanker om at skulle anbringes, mens kun hvert andet barn oplever, at det har været trygt nok til at kunne dele dets bekymringer forbundet med at skulle anbringes. Over 70 pct. af børnene oplever, at de voksne i kommunen har talt med dem om deres tanker omkring at skulle anbringes, jf. figur 6.10. Halvdelen af børnene oplever at have været trygge nok til at snakke med de voksne om deres bekymringer forbundet med anbringelsen, jf. figur 6.11.

Anm.: N=16 (både 6-10 årige og 11-17 årige).

Kilde: Egne beregninger baseret på spørgeskemadata.

Flere af børnene nævner, at de har haft en god relation til de voksne i matchforløbet, og at de godt har kunne lide at snakke med dem. Der er flere eksempler på børn, der har oplevet, at de har været trygge ved de voksne i matchforløbet, og at de voksne har været til rådighed, hvis de har haft brug for at snakke om noget de for eksempel var kedde af, i tvivl om eller nervøse for omkring anbringelsen.

For børnene er en tryk relation til de voksne i matchforløbet vigtig for at kunne føle sig støttet i matchforløbet, da det ellers kan være svært at åbne op omkring tanker og eventuelle bekymringer forbundet med anbringelsen. Nogle af børnene fremhæver også, at de voksne i matchforløbet udviste forståelse for deres behov og forsøgte at skabe nogle rammer, som de kunne føle sig trygge i. Eksempelvis fortæller et barn, at det var rart, at de voksne i matchforløbet var tålmodige og havde sørget for, at han kunne tegne under mødet.

*"Hun er meget vensom. Hun kan vente, hvis jeg ikke lige kan huske noget.
Hun er meget flink [...] Hun hører meget efter, hvad jeg siger "*

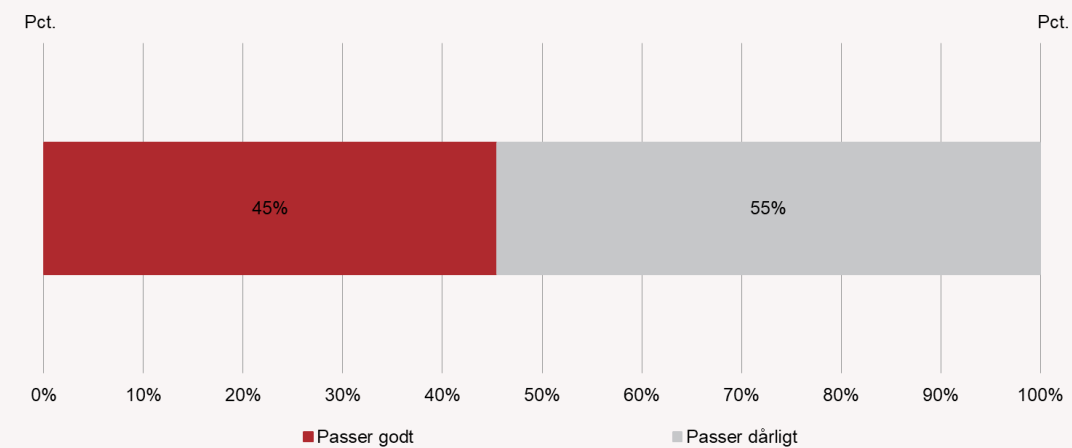
Barn, anbragt i plejefamilie

6.2.3. Børnene oplever i mindre grad et godt samarbejde med de voksne i matchforløbet

Det tredje resultatmål for matchmodellen er, at børnene oplever et velfungerende samarbejde med kommunen gennem matchforløbet. I denne sammenhæng skal et godt samarbejde forstås ud fra parametre såsom, at børnene oplever at have en god relation til de voksne, medbestemmelse, og at de voksne er tilgængelige i matchforløbet. For at belyse det, har vi dannet et samlet mål for børnenes oplevelse af samarbejdet med kommunen ud fra deres besvarelser på forskellige spørgsmål i spørgeskemaet (se bilag x for nærmere beskrivelse). Børnene oplever i mindre grad et godt samarbejde med de voksne i matchforløbet. Under 50 pct. af børnene har samlet set oplevet et velfungerende samarbejde med kommunen, jf. figur 6.12.

Figur 6.12:

Børnenes samlede oplevelse af at have haft et velfungerende samarbejde i matchforløbet

Anm.: N=11 (11-17 årige).

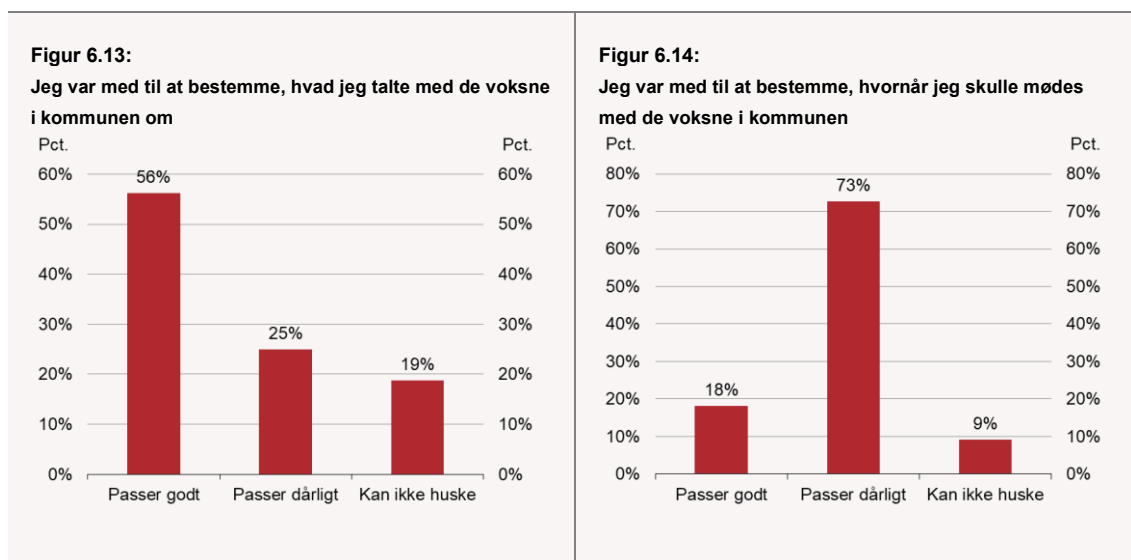
Kilde: Egne beregninger baseret på spørgeskemadata.

I det følgende vil vi dykke ned i to forhold, der har betydning for børnenes oplevelse af samarbejdet med de voksne i matchforløbet:

- 1) *Medbestemmelse*
- 2) *Tilgængelighed*

6.2.3.1. *Medbestemmelse bidrager til tryghed og oplevelsen af at blive taget alvorligt*

Størstedelen af børnene oplever medbestemmelse i matchforløbet i forhold til, hvad de snakker med de voksne om, men kun få børn oplever at have indflydelse på, hvornår de mødes med de voksne. Næsten 60 pct. af børnene oplever at kunne være med til at bestemme, hvad de taler med de voksne om i matchforløbet, jf. figur 6.13. Over 70 pct. af børnene oplever ikke at kunne være med til at bestemme, hvornår de skulle mødes med de voksne i matchforløbet, jf. figur 6.14.

Anm.: N=16 (både 6-10 årige og 11-17 årige) i figur 6.13, N=11 (11-17årige) i figur 6.14.

Kilde: Egne beregninger baseret på spørgeskemadata.

Flere af børnene fortæller, at de oplever at kunne snakke med de voksne i matchforløbet om det, der er vigtigt for dem. Nogle af børnene fortæller, at de sætter pris på at kunne have indflydelse på, hvor de mødes med de voksne i matchforløbet, og at det ikke behøver foregå i et mødelokale i kommunen. Eksempelvis fortæller et barn, at hun synes det er rart, at de kan mødes på hendes værelse eller over en gåtur, fordi det bidrager til, at hun føler sig tryk og bedre kan koncentrere sig.

”Jeg synes egentligt det har været meget rart det der med, at vi selv har måtte bestemme, hvor vi skulle snakke henne [...] Det her egentligt gjort det hele meget bedre [...] Jeg kan godt synes, at det bliver lidt svært i forhold til koncentrationen og sådan noget at sidde inde i et mødelokale [...] Hvis jeg sidder inde på mit værelse, så er det meget mere stille og roligt og sådan. Der er ting jeg kan sidde og dimse med [...] Så føler man sig lidt mere tryk og sådan lidt mere tilpas, når jeg er inde på mit værelse og bare sådan snakker derinde, eller når vi går en tur”

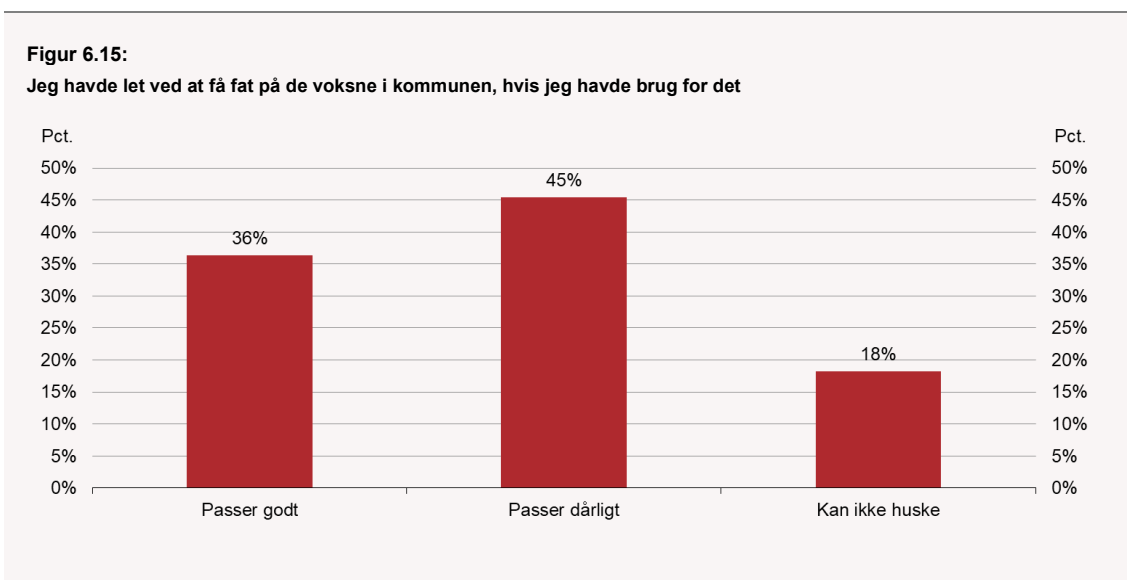
Barn, anbragt på børne- og ungehjem

Nogle af børnene fremhæver, at det er godt, når de voksne i matchforløbet er gennemsigtige om, hvad der står skrevet om dem i dokumenter for eksempel statusbeskrivelser. Nogle af børnene fortæller, at de kan have indflydelse på, hvad der bliver skrevet om dem og rette i det, hvis de er uenige. For børnene bidrager det til en oplevelse af at blive taget alvorligt, og at deres perspektiver er vigtige.

”Den sidste status var jeg virkelig bekymret for, fordi jeg var lidt bange for, hvad der stod i den og sådan noget. Men så da jeg sådan hørte den der var jeg sådan ret overrasket. Der synes jeg faktisk, at den var helt vildt god og sådan. Og så synes jeg også det er meget rart, at man selv må sådan rette på noget, hvis der er noget som man sådan er uenig i, så må man gerne rette på det og sådan”

Barn, anbragt på børne- og ungehjem

6.2.3.2. *Børnene oplever, at det kan være svært at få kontakt til de voksne*
 Flere af børnene oplever ikke, at de voksne i kommunen er tilgængelige. Omkring 50 pct. af børnene oplever ikke, at de har let ved at få fat på de voksne i matchforløbet, hvis de har brug for det, jf. figur 6.15.

Anm.: N=11 (11-17 årige).

Kilde: Egne beregninger baseret på spørgeskemadata

Det tyder dermed på, at når børnene oplever, at samarbejdet ikke har været godt med de voksne i matchforløbet, kan en årsag være, at de har haft svært at få kontakt til de voksne i matchforløbet. Nogle børn fortæller, at de flere gange har forsøgt at få fat på de voksne i matchforløbet uden held, hvilket skaber frustrationer og kan gøre dem i tvivl om, hvorvidt de voksne gerne vil hjælpe dem. Et andet eksempel er et barn, der fortæller, at de voksne i matchforløbet ikke mødte op til deres aftale uden at melde afbud, hvilket barnet fortæller bidrager til en følelse af ligegyldighed.

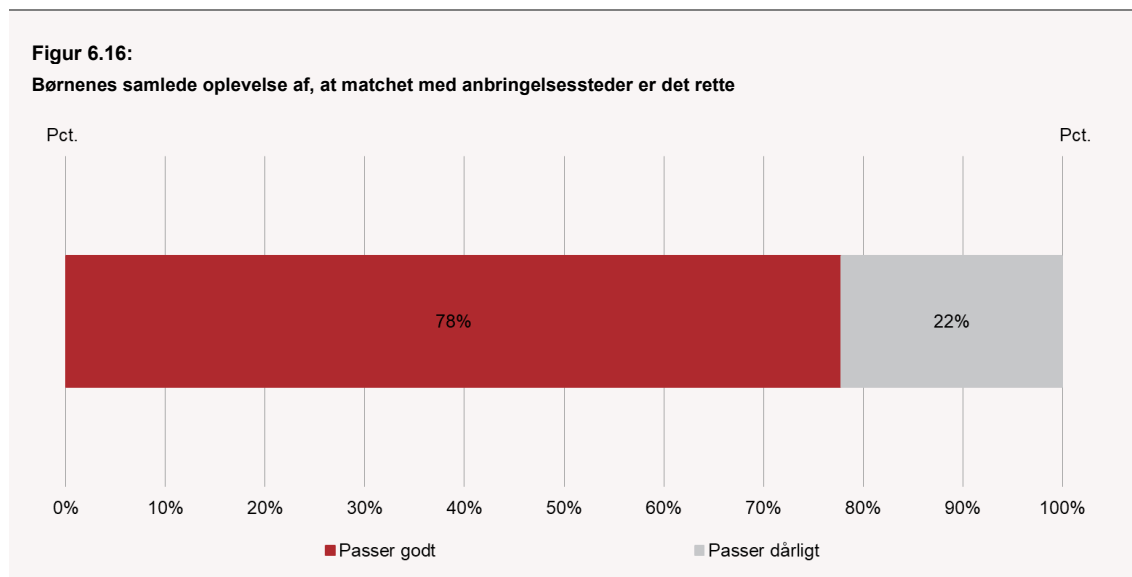
”Jeg har igennem hele perioden haft et lidt anstrengt forhold til min sagsbehandler, eftersom hun ikke har været nem at få fat på, når man havde brug for at komme i kontakt med hende. Der kunne til tider gå flere uger uden, at man hørte fra hende”

Barn, spørgeskemabesvarelse

6.2.4. De fleste børn trives på og er glade for deres anbringelsessted

Det fjerde resultatmål for matchmodellen er, at børnene skal opleve, at det valgte anbringelsessted er et godt match. Det handler blandt andet om, at børnene skal føle sig hjemme og trygge og opleve, at de har en god relation til de voksne og de andre børn og unge på anbringelsesstedet. Derudover handler det om, at børnene oplever, at de voksne på anbringelsesstedet understøtter deres skole, fritidsinteresser og relation til forældre, eventuelle søskende og venner uden for anbringelsesstedet. Vi har dannet et samlet mål for børnenes vurdering af matchet ud fra deres besvarelser på forskellige spørgsmål i spørgeskemaet (se bilag 2: metode- og databeskrivelser for nærmere beskrivelse). Spørgsmålene tager afsæt i De Anbragtes Vilkår udgivelse om, hvad der kendetegner et rigtig hjem for børn og unge, der er anbragte (De Anbragtes Vilkår, 2021).

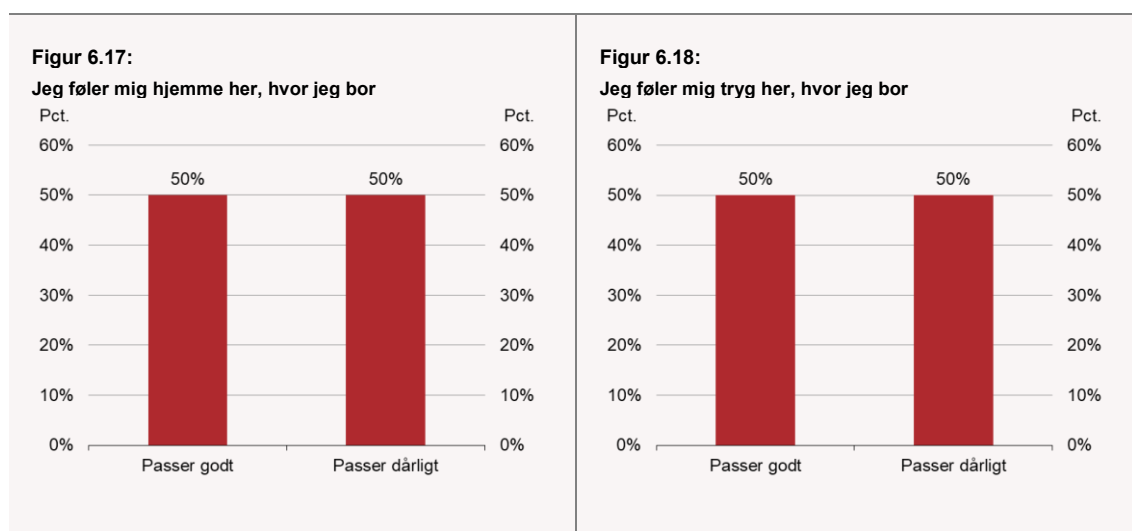
Generelt oplever hovedparten af børnene, at det valgte anbringelsessted er et godt match for dem. Næsten 80 pct. af børnene oplever samlet set, at anbringelsesstedet er det rette, jf. figur 6.16.

Anm.: N=8 (11-17 årige).

Kilde: Egne beregninger baseret på spørgeskemabesvarelser.

Hovedparten af børnene fortæller, at de trives på og er glade for deres anbringelsessted, men der er også enkelte eksempler på børn, der oplever, at anbringelsesstedet ikke lever op til, hvad de forventede for eksempel i forhold til husregler, faciliteter, de voksne og de andre børn og unge på anbringelsesstedet. Kun halvdelen af børnene føler sig trygge og hjemme på anbringelsesstedet, jf. figur 6.17 og figur 6.18.

Anm.: N=8 (11-17 årige).

Kilde: Egne beregninger baseret på spørgeskemabesvarelser.

Nogle børn fortæller, at de oplever, at anbringelsesstedet er ligesom et almindeligt hjem. Og nogle af børnene, der er blevet anbragt i en plejefamilie fortæller, at de har fået en tæt relation

til de voksne, hvor de oplever at være blevet en del af familien, hvilket får dem til at føle sig hjemme.

” Det er sådan meget anderledes, hvordan de egentlig behandler én, som om man er en familie (...) Man skal prøve at finde én, der vil lytte til dig og det hele. I hvert fald er der. Passe på dig, som om du er deres barn”

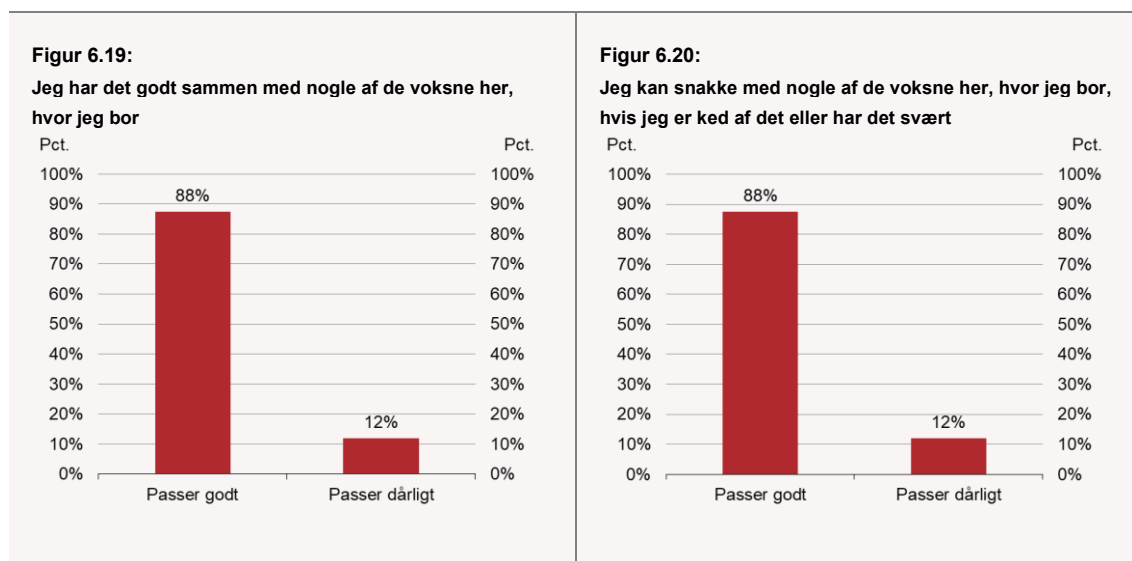
Barn, anbragt i plejefamilie

I det følgende vil vi dykke ned i fire forhold, som børnene fremhæver har betydning for deres oplevelser af anbringelsesstedet, og om det er et godt match:

- 1) *Relationen til de voksne*
- 2) *Relationen til de andre børn og unge*
- 3) *Understøttelse af relationen til familie og venner*
- 4) *Skole og fritidsinteresser*

6.2.4.1. *En tillidsfuld og tæt relation til de voksne er vigtig for at føle sig tryk*

Langt størstedelen af børnene oplever at have en god relation til de voksne på anbringelsesstedet. Næsten 90 pct. af børnene oplever, at de har det godt med de voksne på anbringelsesstedet, og at de kan snakke med de voksne, hvis de kede af det eller har det svært, jf. figur 6.19 og figur 6.20.

Anm.: N=8 (11-17 årige).

Kilde: Egne beregninger baseret på spørgeskemabesvarelser.

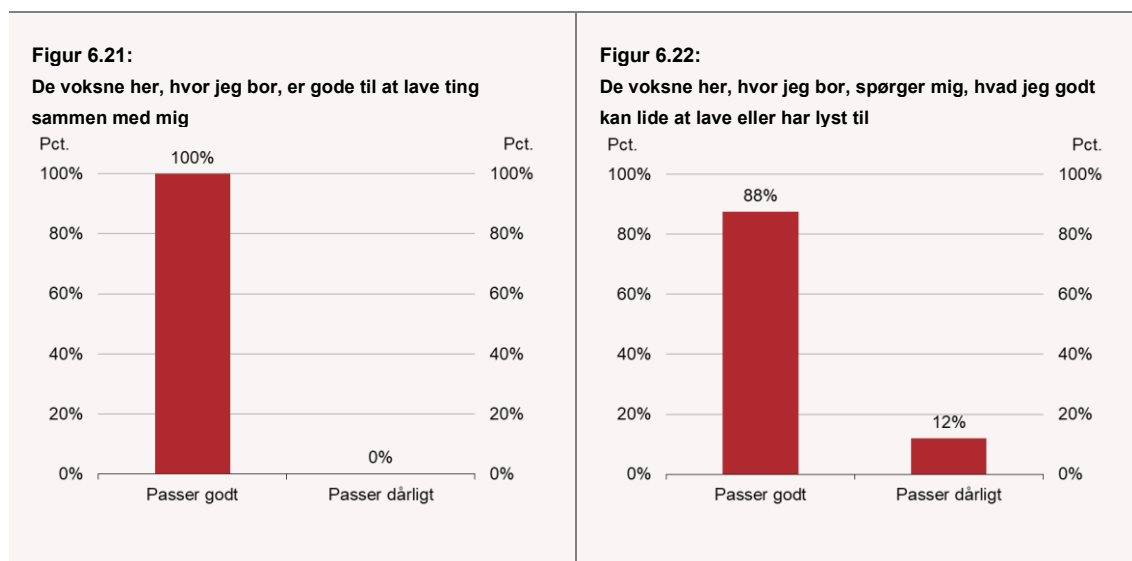
Flere af børnene fortæller, at det er betydningsfuldt for dem, at de har nogle voksne på anbringelsesstedet, som de godt kan lide, som de kan snakke med om stort og småt, og som de kan gå til, hvis der er noget galt og de har brug for hjælp. Det bidrager til, at de føler sig trygge på anbringelsesstedet.

”Der er en pædagog, som jeg snakker rigtig meget med. Og altså sådan, han er virkelig god at snakke med. Og ham snakker jeg virkelig meget med, hvis der er et eller andet, som går mig på, eller hvis der er noget jeg har ondt i maven over”

Barn, anbragt på børne- og ungehjem

6.2.4.1.1. Det gør børnene glade, når de voksne udviser oprigtig interesse

Størstedelen af børnene oplever, at de voksne på anbringelsesstedet er gode til at lave ting med dem og udviser oprigtig interesse for dem, hvilket er centralt for at opbygge en god relation til børnene. Alle børnene oplever, at de voksne på anbringelsesstedet er gode til at lave ting med dem, jf. figur 6.21. Omkring 90 pct. af børnene oplever, at de voksne interesserer sig for, hvordan de har det, jf. figur 6.22.

Anm.: N=8 (11-17 årige).

Kilde: Egne beregninger baseret på spørgeskemabesvarelser.

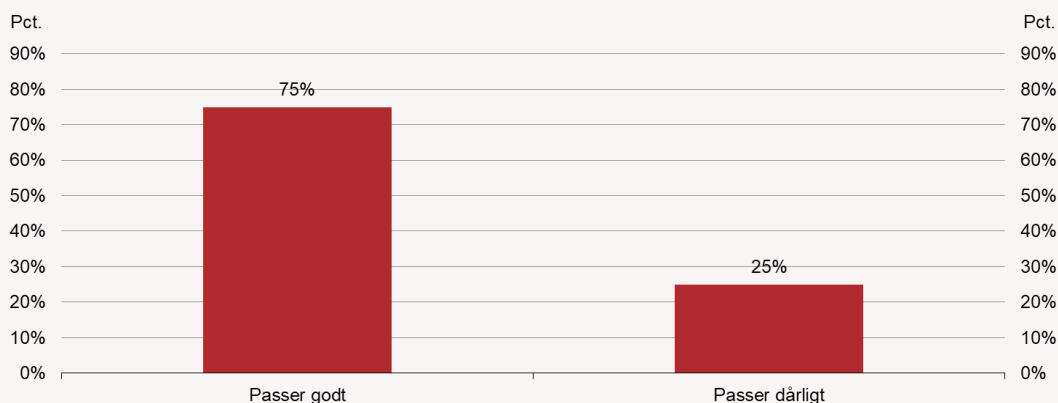
Flere af børnene fortæller, at det gør dem glade, når de voksne på anbringelsesstedet udviser oprigtig interesse for dem, lytter til dem og har lyst til at lave ting med dem, og at det er med til at gøre anbringelsesstedet til et godt match.

6.2.4.2. Relationen til de andre børn er vigtig for at trives og føle sig hjemme

Størstedelen af børnene oplever at have det godt med de andre børn og unge på anbringelsesstedet. Næsten 80 pct. af børnene kan godt lide at være sammen med de andre børn og unge på anbringelsesstedet, jf. figur 6.23.

Figur 6.23:

Jeg kan godt lide at være sammen med de andre børn og unge her, hvor jeg bor

Anm.: N=8 (11-17 årige).

Kilde: Egne beregninger baseret på spørgeskemabesvarelser.

Flere af børnene fremhæver, at relationen til de andre børn og unge er vigtig for at føle sig hjemme på anbringelsesstedet. Samtidig fortæller børnene, at det, at de har det godt og kan lave ting med de andre børn og unge gør, at de i højere grad trives på anbringelsesstedet. Eksempelvis fortæller nogle børn, at de sætter pris på, at de kan lave ting med de andre børn og unge på anbringelsesstedet for eksempel gå i biografen, tage i svømmehalen eller på stranden eller gå ud og spise og shoppe sammen.

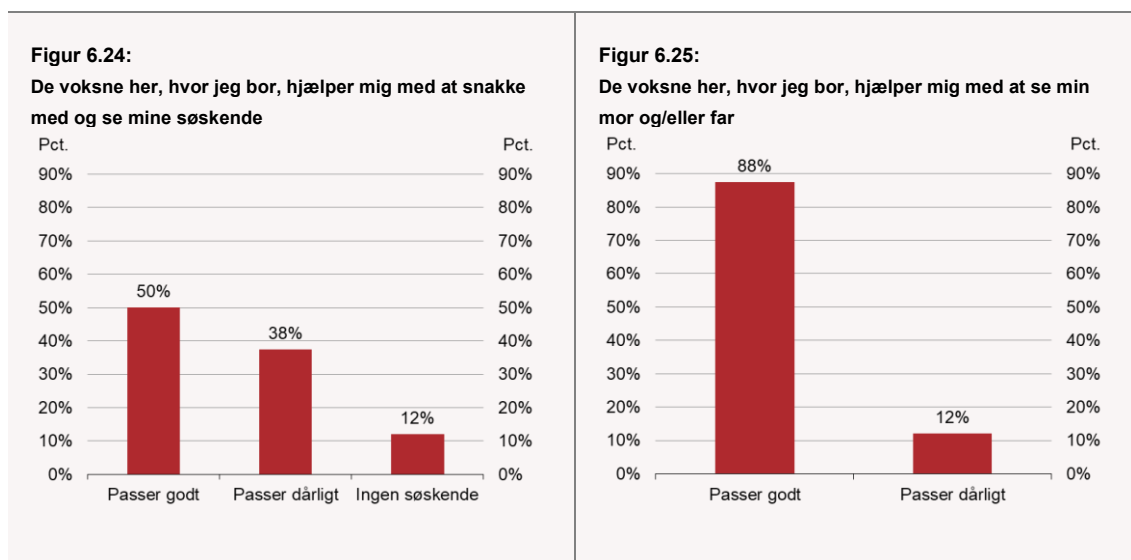
” Der er en pige, som er på min alder. Og sådan vi har det rigtig hyggeligt sammen. Vi går ture om aftenen [...] Vi ser sådan fjernsyn sammen [...] sådan hygger os rigtig meget med det. Og så er der så en syvårig pige. Og sådan hun betegner mig lidt som hendes storesøster [...] Og vi har det rigtig godt sammen. Så er vi i svømmehallen hver tirsdag. Det synes jeg er meget rart. Sådan det føles lidt som om man er søskende vil jeg faktisk sige”

Børn, anbragt på børne- og ungehjem

Nogle af børnene fortæller også, at det er værdifuldt for dem, at de voksne på anbringelsesstedet hjælper dem med at opbygge relationer til de andre børn og unge, hvilket bidrager til at udvikle dem socialt.

6.2.4.3. Det er betydningsfuldt, når anbringelsesstedet understøtter børnenes relation familie og venner

Størstedelen af børnene oplever, at de voksne på anbringelsesstedet understøtter deres relation til deres forældre og eventuelle søskende. Næsten 90 pct. af børnene oplever, at de voksne på anbringelsesstedet hjælper dem med at have kontakt til deres forældre, mens halvdelen af børnene oplever, at de voksne på anbringelsesstedet hjælper dem med at have kontakt til deres søskende, jf. figur 6.24 og figur 6.25.

Anm.: N=8 (11-17 årige).

Kilde: Egne beregninger baseret på spørgeskemabesvarelser.

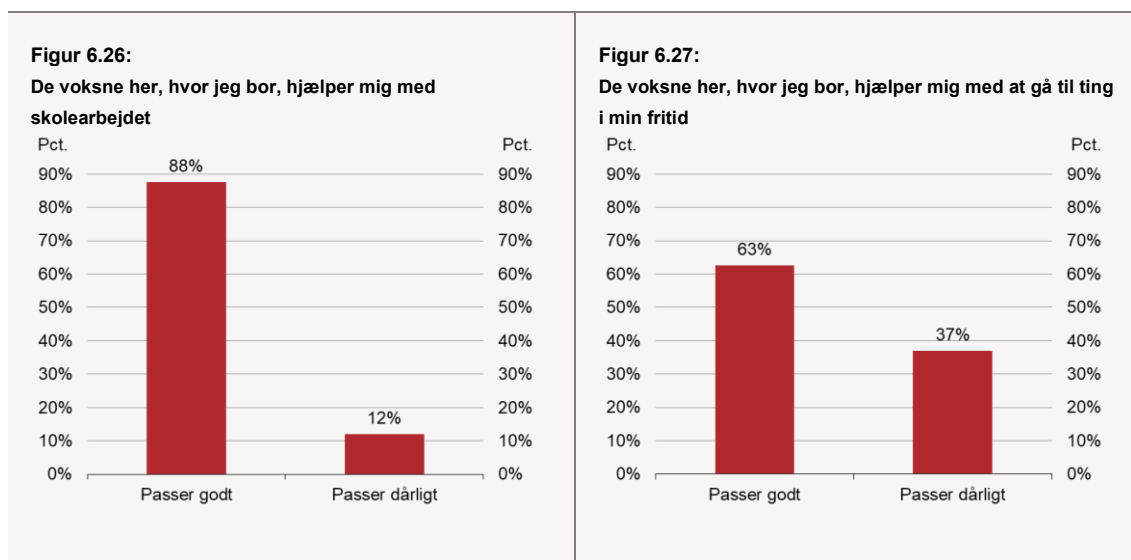
Flere af børnene fortæller, at det betyder meget for dem, at de voksne på anbringelsesstedet understøtter en god relation til deres forældre og søskende, og at det også er med til at gøre det til et godt anbringelsessted.

”Så har vi aftalt, at hver anden fredag, så kommer min lillebror herud [...] og så at vi bare laver et eller andet og så er der en voksen, som sådan ligesom holder øje med os [...] Og så hopper min lillebror på trampolinen eller vi er udenfor og leger eller vi spiller et spil og laver et eller andet og det synes jeg er mega fedt. Også bare så mig og min lillebror kan få et bedre søskendeforhold og vi kan få det hyggeligt sammen og få nogle hyggelige sådan stunder sammen”

Barn, anbragt på børne- og ungehjem

6.2.4.4. Det er rart for børnene at få hjælp til skole og til at kunne dyrke fritidsinteresser

Størstedelen af børnene oplever, at anbringelsesstedet understøtter deres skole og fritidsinteresser. Næsten 90 pct. af børnene oplever, at de voksne på anbringelsesstedet hjælper dem med skolearbejdet, jf. figur 6.26. Omkring 60 pct. af børnene oplever, at de voksne på anbringelsesstedet hjælper dem med at kunne dyrke fritidsinteresser, jf. figur 6.27.

Anm.: N=8 (11-17 årige).

Kilde: Egne beregninger baseret på spørgeskemabesvarelser.

Nogle af børnene fortæller, at det er vigtig for dem og rart, at de kan dyrke deres fritidsinteresser på anbringelsesstedet. Eksempelvis fortæller nogle børn, at de godt kan lide, at de kan gå til spejder, at der er dyr på anbringelsesstedet, og at de kan tegne og spille computer.

6.3. Forældrenes oplevelser af inddragelsen og matchet

Med afsæt i de forventede resultater af matchmodellen (jf. afsnit 2.5), undersøger vi i afsnittet forældrenes oplevelse af:

- At blive inddraget i valg af anbringelsessted.
- At have et velfungerede samarbejde med kommunen.
- At det er et godt match af barn og anbringelsessted.
- At have et velfungerende samarbejde med anbringelsesstedet.

Boks 6.4: Hovedfund

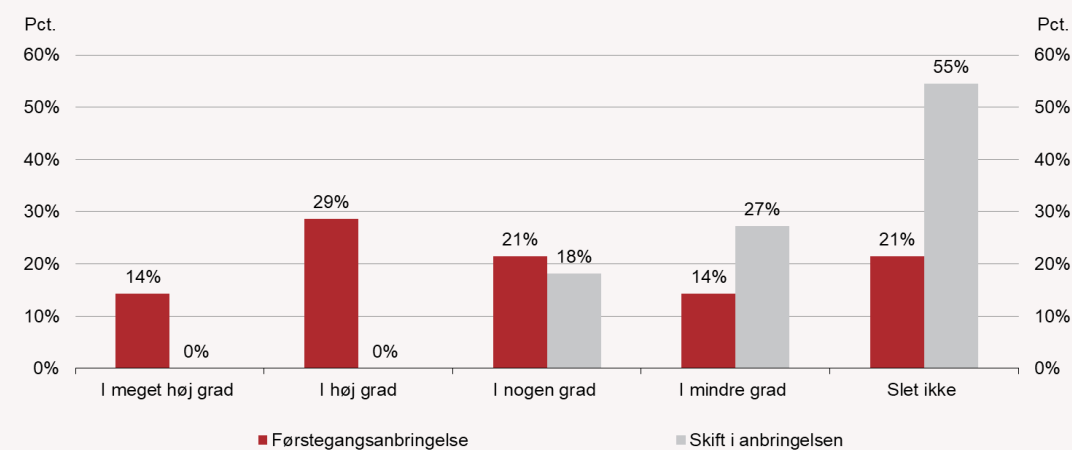
- Evalueringen kan ikke påvise lovende resultater i forhold til inddragelse af de biologiske forældre. Der er dog markante forskelle på forældrenes oplevelser af matchforløbet afhængigt af, om barnets anbringelse er en førstegangsanbringelse hvor forældre til førstegangsanbragte er mere positive end forældre til børn, som skifter anbringelsessted. Et eksempel blandt flere er, at 40 pct. af forældrene til en førstegangsanbringelse i høj grad eller i meget høj grad oplever at være blevet inddraget, mens det gælder for 0 pct. af forældrene til et skift i anbringelsen.
- Der peges på seks forhold, der har væsentlig betydning for forældrenes oplevelse af inddragelse i matchforløbet og samarbejdet med kommunen: 1) At blive spurgt ind og lyttet til, 2) Orientering om matchforløbet og anbringelsen, 3) Tilgængelighed i matchforløbet, 4) Tilbud om støtteperson, 5) Tidligere erfaringer med kommunen, 6) At blive mødt med medfølelse og empati.
- Der er også markant forskel på forældrenes vurdering af, om det er et godt match alt efter om det er en førstegangsanbringelse eller et skift i anbringelsen. Blandt forældre til en førstegangsanbringelse oplever ca. 80 pct., at anbringelsesstedet i høj grad eller i meget høj grad er det rette for deres barn, mens det kun gælder for 20 pct. af forældrene til et skift i anbringelsen.
- Der peges på tre centrale forhold af betydning for forældrenes vurderinger af matchet: 1) Anbringelsesstedets kompetencer og rammer, 2) Børnenes relationen til de voksne på anbringelsesstedet, 3) Børnenes relationen til de andre børn på anbringelsesstedet.
- I implementeringsanalysen blev det identificeret, at der er indikationer på, at kommunerne udmønter matchforløb forskelligt for forældre til hhv. børn, der førstegangsanbringes eller skifter anbringelsessted, hvilket kan være en af forklaringerne på ovenstående forskelle.

6.3.1. Forældrene til børn, der skifter anbringelsessted føler sig ikke inddraget

Det første resultatmål for matchmodellen er, at forældrene oplever sig inddraget i valg af anbringelsessted i matchforløbet, jf. afsnit 2.5. At blive inddraget handler i matchmodellen blandt andet om, at forældrene oplever at blive spurgt ind, lyttet til og orienteret gennem matchforløbet. Der er markante forskelle på oplevelsen af inddragelse, når vi sammenligner forældre til et barn, der skal anbringes for første gang med forældre til et barn, der skifter anbringelsessted. Over 80 pct. af forældrene til et skift i anbringelsen oplever i mindre grad eller slet ikke at være blevet inddraget i matchforløbet, jf. figur 6.28. For førstegangsanbringelser er billedet lidt anderledes og flere af forældrene oplever at være blevet inddraget. Det er dog fortsat under halvdelen af forældrene til førstegangsanbringelser, som oplever at være blevet inddraget i meget høj eller i høj grad i matchforløbet.

Figur 6.28:

I hvilken grad oplever du samlet set at være blevet inddraget i processen, hvor kommunen skulle beslutte, hvor dit barn skulle anbringes?

Anm.: N=25. Skift i anbringelsen indeholder også genanbringelser.

Kilde: Egne beregninger baseret på spørgeskemadata.

I det følgende vil vi dykke ned i to forhold, der har central betydning for forældrenes oplevelser af inddragelse og kan være med til at give en forståelse af, hvorfor oplevelsen af inddragelse er dårligere blandt forældre til et barn, der skifter anbringelsessted:

- 1) *At blive spurgt ind og lyttet til*
- 2) *Orientering om matchforløbet og anbringelsen*

6.3.1.1. Forældre til børn, der skifter anbringelsessted oplever ikke at blive lyttet til

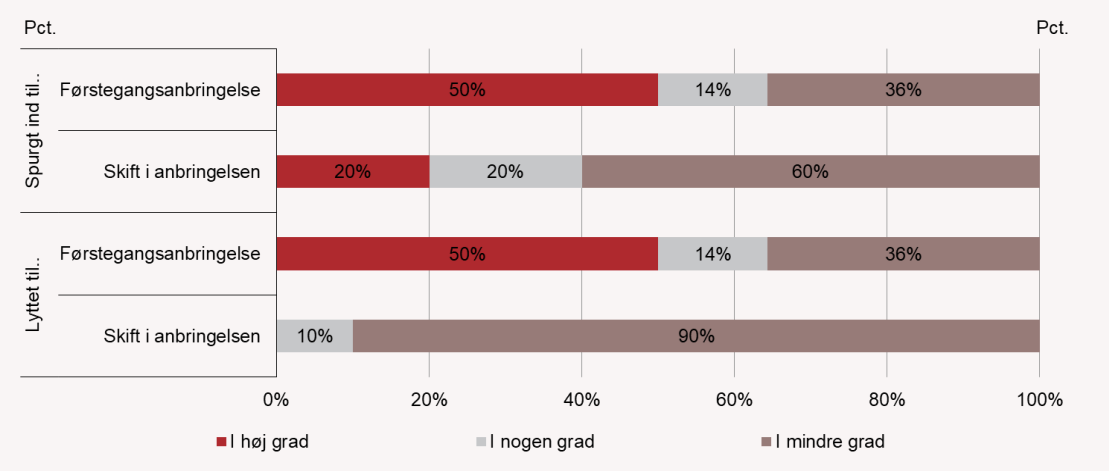
En del af inddragelsen i matchmodellen handler som nævnt om, at forældrene oplever at blive både spurgt og lyttet til gennem matchforløbet. For at afdække disse elementer af inddragelsen, er forældrene blevet stillet fire spørgsmål om deres oplevelse af, om medarbejderne i matchforløbet henholdsvis har spurgt og lyttet til:

- *Deres tanker og mulige bekymringer om barnets anbringelse.*
- *Deres forventninger og ønsker til barnets anbringelse.*
- *Deres viden om deres barns behov og interesser.*
- *Hvilke dele af deres barns liv, som er vigtig for dem at være indover.*

Svarene på spørgsmålene er samlet i to indekser for, om forældrene oplever at være blevet hhv. spurgt og lyttet til af medarbejderne i matchforløbet. Den overvejende del af forældrene til en førstegangsanbringelse oplever i høj eller nogen grad både at blive spurgt ind og lyttet til i matchforløbet. Forældre til børn, der skifter anbringelsessted, oplever i nogle tilfælde at blive spurgt, men få oplever at være blevet lyttet til i matchforløbet. Knap to ud af tre forældre til et barn, som skal anbringes for første gang, oplever i nogen eller høj grad at være blevet spurgt ind og lyttet til af medarbejderne i matchforløbet, jf. figur 6.29. Derudover kan vi se, at mens 40 pct. af forældrene til et skift i anbringelsen i nogen eller høj grad oplever at være blevet spurgt ind i matchforløbet, så oplever kun 10 pct. af forældrene i nogen grad, at de er blevet lyttet til.

Figur 6.29:

Forældrenes samlede vurdering af, om de har oplevet at blive spurgt ind og lyttet til i matchforløbet

Anm.: N=23. Skift i anbringelsen indeholder også genanbringelser. Hvert indeks er baseret på fire spørgsmål om forældreinddragelsen, se mere i bilag 2: metode- og databeskrivelser.

Kilde: Egne beregninger baseret på spørgeskemadata.

Forældrene fortæller, at de oplever, at medarbejderne i matchforløbet ikke har været nysgerrige på og lyttet til, hvad de ser af udfordringer, støttebehov og ressourcer hos deres barn. For forældrene bidrager det til en oplevelse af ikke at blive anerkendt som forældre, der har betydningsfuld viden om deres barn. Forældrene oplever heller ikke at være blevet lyttet til i forhold til, hvad der er vigtigt for dem som forældre, for eksempel hvad angår samvær, og hvordan de kan blive ved med at være forældre for deres barn. Det giver anledning til bekymringer om fremtiden, da de har et stort ønske om fortsat at kunne være en del af deres barns liv. Nogle af forældrene fortæller, at de er blevet spurgt ind til deres ønsker og viden om deres barn, men at de oplever, at deres perspektiv bliver negligeret og ikke taget alvorligt.

"Altså, jeg tror bare, at det er noget, de gør bare for at gøre det. Det er ligesom om, det føles bare ligesom, når jeg går derfra så hører de det ikke alligevel. Jamen, [rådgiver] har været sådan nogenlunde okay. Men jeg føler bare ligesom om, at man er blevet snakket [henover] hovedet.

Forælder

Forældrene kan opleve, at de skal gentage tingene og være vedholdende over for medarbejderne i matchforløbet, hvis de skal høres. Modsat fortæller de forældre, der oplever at være blevet lyttet til, at det er betydningsfuldt, når medarbejderne i matchforløbet tager deres perspektiver med i overvejelserne om, hvilket anbringelsessted, der ville være det rette for deres barn.

"Det betyder utroligt meget for mig, at jeg nu har fået mulighed for at udtrykke min taknemmelighed og glæde over, at min stemme er blevet hørt og mine bekymringer er blevet taget alvorligt i forbindelse med min søns anbringelse [...] Fra første gang vi drøftede anbringelsen, har jeg følt, at der blev lyttet til mig som forælder. I en så følsom og kompleks situation er det uvurderligt at blive inddraget i beslutningsprocesserne, at blive spurgt om mine perspektiver og at mærke, at min viden om min søns behov blev

respekteret. Det har ikke blot givet mig ro i sindet, men også styrket min tro på, at vi sammen kan skabe den bedst mulige fremtid for ham.

Forælder, fritekstbesvarelse i spørgeskema

Det tyder samlet set på, at når forældrene, særligt ved skift i anbringelser, ikke oplever at være inddraget, så kan det handle om, at medarbejderne i matchforløbet ikke i tilstrækkelig grad har lyttet til dem og taget deres perspektiver alvorligt. En anden mulig forklaring kan også være, at projektkommunerne i mindre grad har haft fokus på at arbejde med inddragelse af forældre til et skift i anbringelsen, fordi disse forældre allerede har været involveret i forbindelse med tidligere matchforløb, jf. afsnit 5.

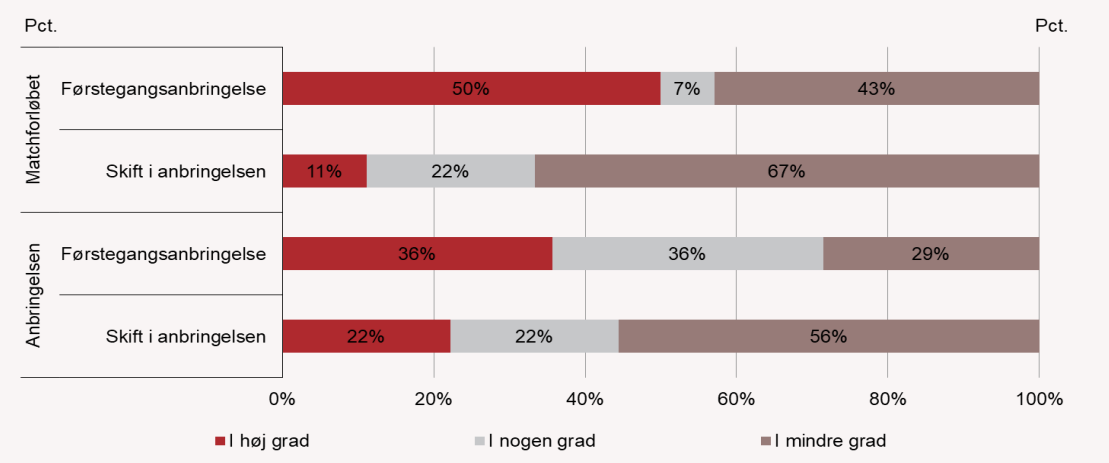
6.3.1.2. *Når forældrene ikke bliver orienteret tilstrækkeligt skaber det bekymringer*
Inddragelse handler i matchmodellen også om, at forældrene oplever at blive orienteret løbende i matchforløbet. For at afdække dette, er forældrene blevet stillet tre spørgsmål om deres oplevelse af hhv. at være blevet orienteret om selve matchforløbet og om anbringelsen:

- **Matchforløbet:** 1) årsag til anbringelsen, 2) hvad de kan have indflydelse på, og 3) hvorfor eventuelle ønsker ikke kunne imødekommes.
- **Anbringelsen:** 1) beslutninger om anbringelsesstedet, 2) hvad der skal ske og hvornår op til anbringelsen, og 3) om niveauet og rammerne for samvær.

Generelt oplever forældrene, uanset typen af anbringelse, i mindre grad at blive orienteret om matchforløbet end om beslutninger i forbindelse med anbringelsen. Forældre til børn, der skifter anbringelsessted, oplever også i mindre grad at blive orienteret om både matchforløbet og anbringelsen end forældre til en førstegangsanbringelse. Omkring 90 pct. af forældrene ved skift i anbringelsen oplever kun i nogen eller mindre grad at blive orienteret om matchforløbet, mens det gør sig gældende for ca. 40 pct. af forældrene til en førstegangsanbringelse, jf. figur 6.30. På samme måde oplever ca. 80 pct. af forældrene ved et skift i anbringelsen at blive orienteret om beslutninger i forbindelse med matchforløbet, hvor det gælder for ca. 60 pct. af forældrene ved en førstegangsanbringelse.

Figur 6.30:

Forældrenes samlede vurdering af, om de har oplevet at blive orienteret om matchforløbet og beslutninger ifm. anbringelsen

Anm.: N=23. Skift i anbringelsen indeholder også genanbringelser. Hvert indeks er baseret på tre spørgsmål om forældreinddragelsen, se mere i bilag 2: metode- og databeskrivelser.

Kilde: Egne beregninger baseret på spørgeskemadata.

Det er vigtigt for forældrene løbende og tilstrækkeligt at blive informeret om processen i matchforløbet, fordi det gør det mere overskueligt og trygt at kunne følge og forstå sagsgangene og formålet med dem. Samtidig bidrager det til, at forældrene oplever, at der bliver taget hånd om dem i processen. Forældrene fortæller, at det er positivt, når medarbejderne er gennemsigtige omkring deres overvejelser og bevæggrunde for beslutningerne i matchforløbet, så der ikke holdes noget skjult for dem.

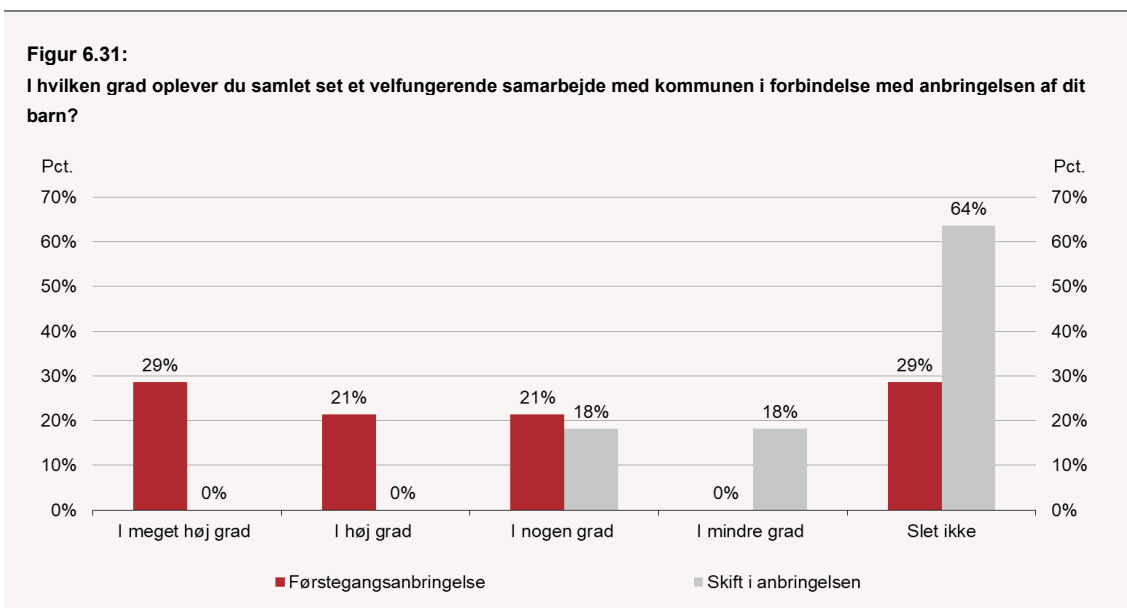
”At jeg er blevet informeret om de ting, der sker, har været en stor del af det, der har gjort jeg har følt mig inddraget. Faktisk næsten den største del af det. At man har fået at vide, hvad der sker, og man har fået at vide deres tanker bag ved de beslutninger, de har taget [...] At man er blevet indkaldt til et møde. hvor man ligesom har snakket om, hvad skal der ske og hvorfor tænker vi sådan. Det synes jeg de har været gode til”

Forælder

Nogle af forældrene efterspørger, at medarbejderne i matchforløbet i højere grad gentager informationer og beslutninger og sikrer, at forældrene har forstået, hvad der skal ske og hvorfor, fordi det kan være svært at huske de ting, der bliver sagt og aftalt, når nogle af forældrene befinder i en krisesituation. Derudover fortæller forældrene, at de gerne vil have tydelig information om, hvordan det valgte anbringelsessted kan understøtte barnets støttebehov og udvikling. Det kan give noget vished i en turbulent tid, hvor fremtiden kan virke usikker, og hvor forældrene kan være nervøse for, om deres barn bliver anbragt et godt sted. Som vi var inde på tidligere, kan der for forældrene også være mange bekymringer om, hvordan samværet kan blive med deres barn fremadrettet. For forældrene er det betydningsfuldt at få information og aftaler tidligt i matchforløbet om, hvor meget og hvordan de kan forvente at få samvær med deres barn, når barnet bliver anbragt. Når medarbejderne ikke orienterer tilstrækkeligt og er gennemsigtige om matchforløbet og anbringelsen, skaber det bekymringer hos forældrene og hæmmer deres oplevelse af inddragelse.

6.3.2. Forældre til børn, der skifter anbringelsessted oplever ikke et velfungerende samarbejde

Det andet resultatmål for matchmodellen er, at forældrene oplever et velfungerende samarbejde med kommunen. Det handler blandt andet om, at forældrene oplever at kunne stille spørgsmål til og komme i kontakt med medarbejderne i matchforløbet. Ligesom ved inddragelse ses der en markant forskel på oplevelsen af samarbejdet med kommunen afhængigt af, om der er tale om forældre til et barn, der skal anbringes for første gang eller til et barn, der skifter anbringelsessted. Over 80 pct. af forældrene til et skift i anbringelsen oplever i mindre grad eller slet ikke et velfungerende samarbejde med medarbejderne i matchforløbet, jf. figur 6.31. For førstegangsanbringelser er billedet lidt anderledes, og flere af forældrene oplever et godt samarbejde med kommunen. Her oplever halvdelen af forældrene i meget høj eller i høj grad et velfungerende samarbejde med medarbejderne i matchforløbet.

Anm.: N=25. Skift i anbringelsen indeholder også genanbringelser.

Kilde: Egne beregninger baseret på spørgeskemadata.

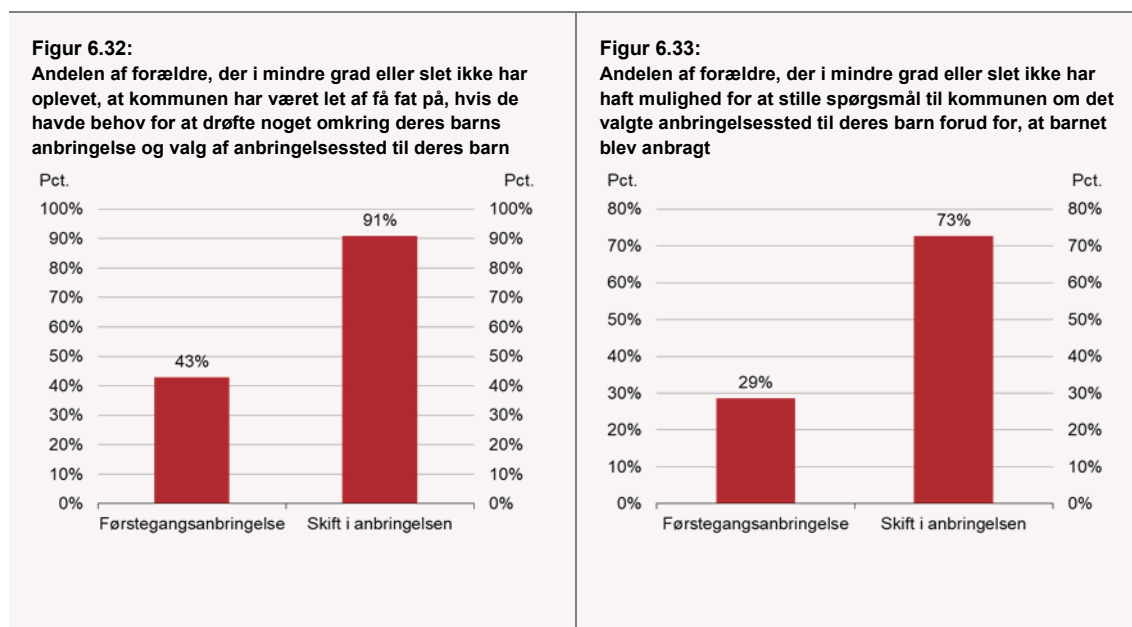
I det følgende vil vi uddybe fire forhold, som har betydning for forældrenes oplevelse af samarbejdet med kommunen i matchforløbet:

- 5) *Tilgængelighed i matchforløbet*
- 6) *Tilbud om støtteperson*
- 7) *Tidligere erfaringer med kommunen*
- 8) *At blive mødt med medfølelse og empati*

6.3.2.1. Begrænset tilgængelighed er en kilde til frustration hos forældrene

Et velfungerende samarbejde kan som nævnt handle om, at forældrene oplever at kunne komme i kontakt med og stille spørgsmål til medarbejderne igennem matchforløbet. Generelt oplever forældrene, at medarbejderne i matchforløbet ikke er særligt tilgængelige, hvis de har spørgsmål om deres barns anbringelse. Forældre til børn, der skifter anbringelsessted, oplever i mindre grad, at det er muligt at komme i kontakt med medarbejderne i matchforløbet, hvis de har behov for at drøfte noget omkring deres barns anbringelse end forældre til en førstegangsanbringelse. Langt hovedparten af forældrene ved et skift i anbringelsen oplever, at

kommunen kun i mindre grad eller slet ikke har været let at få fat på, men det gælder også for omkring 40 pct. af forældrene til en førstegangsanbringelse, jf. figur 6.32. Tre ud af fire forældre til børn, der skifter anbringelsessted, angiver også, at det i mindre grad eller slet ikke har været muligt at stille spørgsmål om det valgte anbringelsessted, jf. figur 6.33.

Anm.: N=25. Skift i anbringelsen indeholder også genanbringelser.
Kilde: Egne beregninger baseret på spørgeskemadata.

Forældrene fortæller, at det kan være svært at få fat på medarbejderne telefonisk, og at medarbejderne ikke altid vender tilbage på deres henvendelser. Nogle forældre fortæller, at de oplever, at det har været nødvendigt at være meget opsøgende og insisterende, hvis de vil have fat i medarbejderne i matchforløbet.

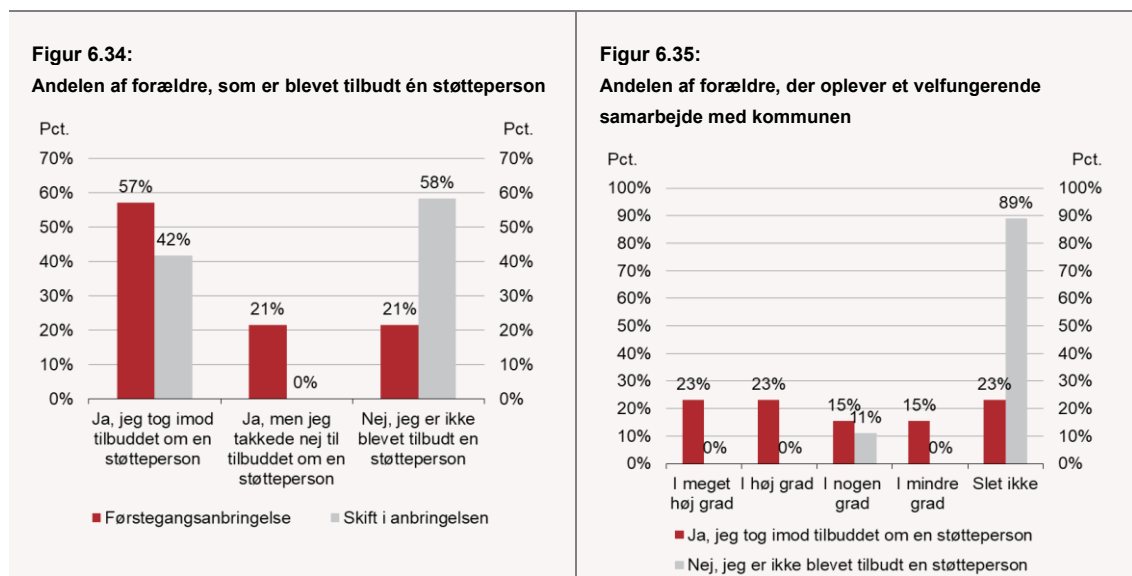
"Jeg har ringet til hende [red. rådgiver] flere gange, hvor hun ikke tager den. Og hun ringer ikke tilbage. [...] Problemet ligger jo faktisk i, at det kræver, at vi bliver ved. Ja. Og at vi er insisterende. Selv der får vi ikke svar. Men der ved jeg, at hvis plejeforældrene prøver at få fat i den [red. hende], så er hun der. Hun svarer på sms'er ved dem. Jeg sendte en sms den 13. i den her måned, hun ikke har svaret på. Hun har ikke engang læst den, altså.

Forælder

For forældrene kan det være en kilde til stor frustration og hæmme samarbejdet, hvis de har svært ved at komme i kontakt med medarbejderne. Der er eksempler på forældre, der beskriver, at de føler sig overset, fordi den manglende tilgængelighed bidrager til en oplevelse af, at forældrene ikke er vigtige og ikke har noget værdifuldt at bidrage med i matchforløbet.

6.3.2.2. Tilbud om støtteperson er betydningsfuldt og kan influere samarbejdet
En støtteperson kan hjælpe forældrene i dialogen med kommunen og være med til at styrke forældrenes samarbejde med medarbejderne i matchforløbet. Langt størstedelen af forældrene, som ikke er blevet tilbudt en støtteperson, oplever slet ikke et velfungerende samarbejde med kommunen, jf. figur 6.35. Vi kan dog også se, at hvorvidt forældrene bliver tilbudt en

støtteperson afhænger af anbringelsestypen. Mens det er over halvdelen af forældrene til børn, der skifter anbringelsessted, som ikke bliver tilbudt en støtteperson, gælder det for omkring 20 pct. af forældrene til børn, der anbringes for første gang, jf. figur 6.34.

Anm.: N=25. Skift i anbringelsen indeholder også genanbringelser
 Kilde: Egne beregninger baseret på spørgeskemadata.

Flere af forældrene, der ikke er blevet tilbudt en støtteperson fortæller, at en sådan havde været værdifuld, fordi de står i en svær livssituation, og oplever at stå alene i matchforløbet uden nogen hjælp. Forældrene ville ønske, at de havde haft en støtteperson, der havde viden om kommunen og kunne hjælpe dem med dialogen med medarbejderne i matchforløbet, fordi det kan virke uoverskueligt. Modsat fremhæver forældrene, der har haft en støtteperson, at det har været betydningsfuldt at have et frirum, hvor de blev mødt med anerkendelse og forståelse, og kunne få afløb for de følelser, der kunne være knyttet til anbringelsen af deres barn. For forældrene bidrager det til, at deres bekymringer og ambivalente følelser fylder mindre i selve matchforløbet. Forældrene fortæller også, at deres støtteperson har hjulpet dem med at navigere i matchforløbet ved for eksempel at tage med som bisidder til møder. Endelig fortæller forældrene, at støttepersonen har hjulpet dem med for eksempel at oversætte ting, der kan være svære at forstå, såsom hvordan matchprocessen forløber, og hvad de kan have indflydelse på omkring barnets anbringelse. Hertil oplever nogle forældre også, at støttepersonen har fungeret som et talerør, der kan hjælpe med at få forældrenes perspektiver frem i matchforløbet. Forældrenes oplevelser tydeliggør på hver deres måde, at en støtteperson kan understøtte forældrenes samarbejde med medarbejderne i matchforløbet.

6.3.2.3. Tidligere erfaringer kan påvirke forældrenes oplevelser af samarbejdet
 Forældrene til et barn, der skifter anbringelsessted, har forudgående oplevelser med kommunen. I forældrenes fortællinger træder frem, at deres tidligere negative erfaringer med kommunen influerer deres oplevelser af det nuværende matchforløb. For forældrene kan det være vanskeligt at adskille oplevelserne fra hinanden, da de griber ind i hinanden og bliver en samlet fortælling. Eksempler på dette er forældre, der har oplevet mange skift i rådgivere, tidligere har oplevet at blive dømt som dårlige forældre af medarbejdere i kommunen eller har oplevet, at deres barn er blevet anbragt et sted, hvor barnet ikke trivedes. Det kan være en mulig forklaring på, hvorfor så stor en andel af forældrene, der har oplevet et skift i anbringelsen, i mindre grad oplever et velfungerende samarbejde med medarbejderne i

matchforløbet. Det synes at kunne forstærkes, hvis de tidligere oplevelser ikke adresseres af kommunen i det nye forløb.

6.3.2.4. Forældrene ønsker at blive mødt med medfølelse og empati
Forældrenes oplevelse af samarbejdet er i høj grad påvirket af, hvordan de oplever at blive mødt af medarbejderne i matchforløbet. Forældrene fortæller, at samarbejdet styrkes af, at medarbejderne i matchforløbet møder dem med åbenhed, medfølelse, anerkendelse, omsorg og empati for den sårbare og vanskelige livsomvæltning det er, at deres barn skal anbringes.

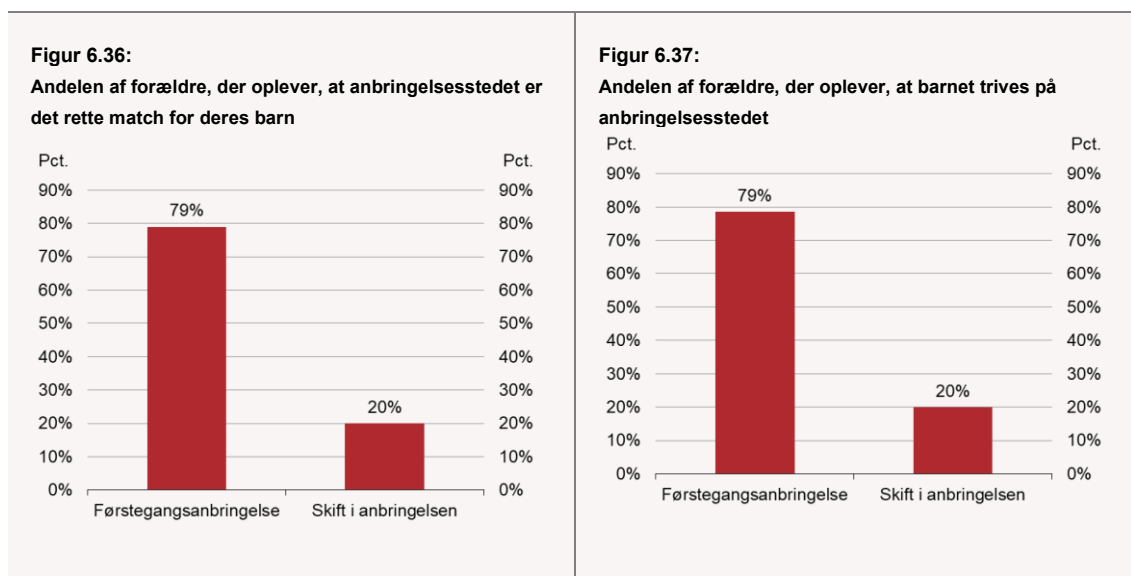
”Det har været en udfordrende tid, fyldt med svære beslutninger og mange følelser, men den forståelse og støtte, vi har oplevet, har gjort en verden til forskel”

Forælder, fritekstbesvarelse i spørgeskema

Mange af forældrene oplever at blive mødt nedladende, hvilket de beskriver hæmmer samarbejdet med medarbejderne i matchforløbet. Der er eksempler på forældre, der fortæller, at de oplever at være blevet stemplet som ”dårlige forældre”, der ikke har meget at skulle have sagt i matchforløbet. Og der er eksempler på forældre, der oplever, at medarbejderne i matchforløbet ikke er særlig omsorgsfulde og udviser forståelse for de ambivalente følelser, der kan være forbundet med anbringelsen, hvilket bidrager til, at de ikke oplever at blive lyttet til og anerkendt gennem matchforløbet. Den måde medarbejderne møder forældrene på, har derfor væsentlig betydning for forældrenes oplevelse af samarbejdet i matchforløbet, men påvirker også deres oplevelse af inddragelse, som allerede berørt. Forældrenes oplevelser tydeliggør på forskellig vis, at en tilgang præget af medfølelse og empati hos medarbejderne i matchforløbet, kan understøtte, at forældre får en god oplevelse af samarbejdet og inddragelsen.

6.3.3. De fleste forældre ved førstegangsanbringelser oplever, at det er et godt match

Det tredje resultatmål for matchmodellen er, at forældrene oplever, at det er et godt match. Det handler blandt om, at forældrene oplever, at anbringelsesstedet har kompetencer og rammer til at støtte deres barn, og at barnet har det godt med de voksne samt de andre børn og unge på anbringelsesstedet. Der er stor forskel på forældrenes vurdering af matchet afhængigt af, om der er tale om en førstegangsanbringelse eller et skift i anbringelsen. Næsten 80 pct. af forældrene til en førstegangsanbringelse oplever i høj eller meget høj grad, at anbringelsesstedet er det rette for deres barn, og at barnet trives på anbringelsesstedet, jf. figur 6.36 og figur 6.37. Det samme er tilfældet for kun 20 pct. af forældrene til et skift i anbringelsen.

Anm.: N=24. Skift i anbringelsen indeholder også genanbringelser.

Kilde: Egne beregninger baseret på spørgeskemadata.

Det er værd at bemærke, at fire ud af 14 førstegangsanbringelser er netværksanbringelser, hvor vi kan se, at matchet bliver vurderet meget positivt. Det kan skyldes, at forældrene her har været med til at pege på personer i netværket, hvor barnet kunne anbringes. Vurderingen af matchet er dog fortsat positivt for førstegangsanbringelser, hvis netværksanbringelser ikke indgår. Den forskel vi ser mellem forældre til en førstegangsanbringelse og til et skift i anbringelsen, stemmer overens med det allerede beskrevne mønster i forældrenes oplevelse af inddragelsen og samarbejdet med medarbejderne i matchforløbet. Det kan dermed tyde på, at når forældrene oplever at blive inddraget og have et velfungerende samarbejde med medarbejderne i matchforløbet, bidrager det samtidig til en bedre oplevelse af matchet.

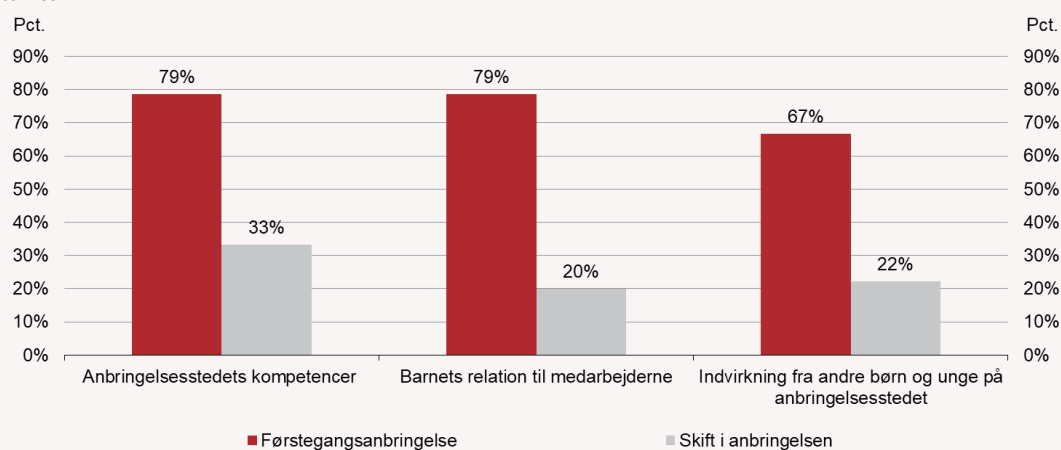
I det følgende vil vi primært dykke ned i tre forhold, der har betydning for forældrenes oplevelse af matchet:

- 1) *Anbringelsesstedets kompetencer og rammer*
- 2) *Børnenes relationen til de voksne på anbringelsesstedet*
- 3) *Børnenes relationen til de andre børn på anbringelsesstedet*

Forældre til børn, der er blevet førstegangsanbragt, har en positiv oplevelse af anbringelsesstedets kompetencer, tilknytning til barnet og de øvrige børn og unge på anbringelsesstedet. Omkring 80 pct. af disse forældre oplever endvidere i høj eller meget høj grad, at anbringelsesstedet har kompetencer til at kunne støtte deres barn, og at barnet har en god tilknytning til medarbejderne. Lidt færre (67 pct.) oplever, at de øvrige børn og unge på anbringelsesstedet har en positiv indvirkning på barnet, jf. figur 6.38. Forældrene til børn, som skifter anbringelsessted, er mindre positive omkring anbringelsesstedet, når det kommer til både kompetencerne, tilknytning til barnet og de øvrige børn og unge på anbringelsesstedet. En ud af tre forældre (33 pct.) vurderer, at anbringelsesstedet i meget høj eller høj grad har de rette kompetencer til at kunne støtte barnet, mens ca. 20 pct. oplever, at barnet har en god tilknytning til medarbejderne, og at de øvrige børn har en positiv indvirkning på barnet.

Figur 6.38:

Forældre, der i meget høj eller høj grad vurderer, at anbringelsesstedet har kompetencer til at kunne støtte barnet, at barnet har god tilknytning og relation til barnet og at de andre børn på anbringelsesstedet har en positiv indvirkning på barnet

Anm.: N=23, N= 24, N=21. Skift i anbringelse indeholder også genanbringelser.

Kilde: Egne beregninger baseret på spørgeskemadata.

Forældrene fremhæver, at rolige rammer på anbringelsesstedet, og at medarbejderne har kompetencerne til at understøtte deres barns behov, betyder meget for deres oplevelse af, at det er et godt sted for deres barn. Eksempler på det kan være, at barnet har mulighed for og understøttes i at tage de pauser, det har brug for i løbet af en dag eller støttes i at kunne dyrke sine fritidsinteresser. Ligesom det også betyder noget for forældrene, at der er styr på skoletilbuddet ved indflytningen, og at dette matcher barnets behov og ønsker.

”Den ene pædagog synes jeg virkelig ser hende og ser de udfordringer hun har og virkelig anerkender hende, og kæmper virkelig for, at hun også skal have nogle muligheder, som er gode for hende, og har fået sat gang i noget med at få godkendt nogle personaletimer, så hun kan komme ud og ride og alle sådan nogle ting. Vildt godt”

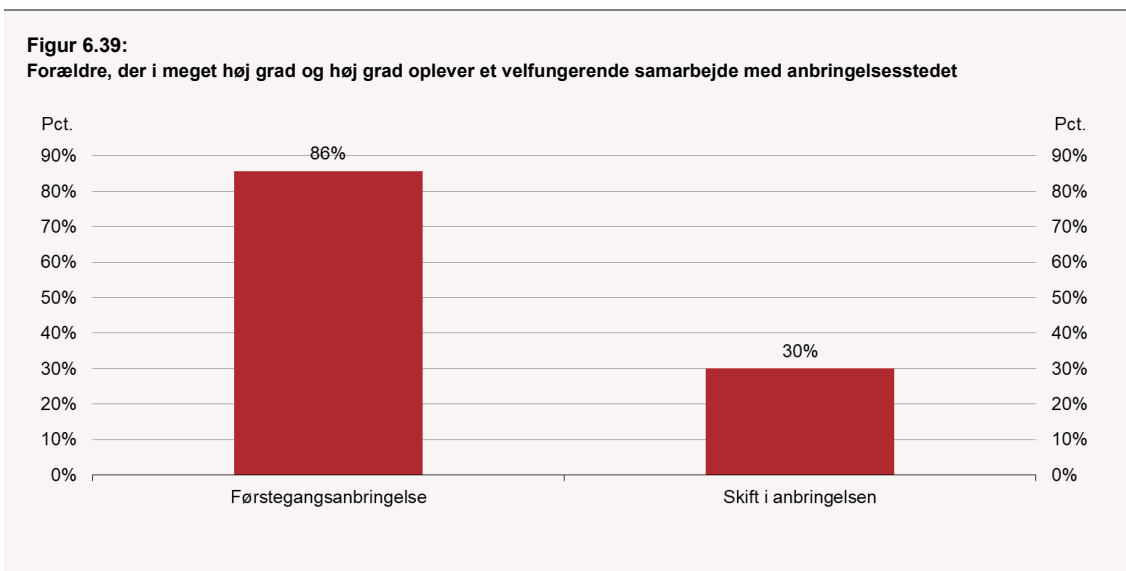
Forælder

Der er også eksempler på forældre, der oplever at matchet ikke er godt, da de mener, at medarbejderne ikke har kompetencer til at håndtere barnets problemstillinger. Nogle af forældrene oplever også, at deres barn ikke trives på grund af skiftende personale og vikarer, som ikke har tilstrækkelige kompetencer til at understøtte deres barn. For forældrene er det også vigtigt, at de kan mærke, at deres barn knytter sig til medarbejderne på anbringelsesstedet og opbygger tillidsfulde relationer til dem. Den fysiske afstand mellem forældrene og anbringelsesstedet fortæller flere forældre også kan influere deres oplevelse af matchet. Det kan give dem tryghed, at deres barn bor i overskuelig afstand fra deres bopæl, idet de så nemt kan tage til og fra anbringelsesstedet, hvis der skulle opstå et akut behov.

6.3.3.1. Forældrenes oplevelser af samarbejdet med anbringelsesstedet

Et velfungerende samarbejde mellem forældre og anbringelsesstedet kan være en indikator for, at matchprocessen har ført til et godt match. Et velfungerende samarbejde med anbringelsesstedet handler blandt andet om, at forældrene oplever, at anbringelsesstedet støtter op om relationen mellem dem og deres barn, og at de fortsat kan være forældre til deres

barn, selvom det er anbragt. Det går igen, at forældre til førstegangsanbragte er mere positive stemte over for samarbejdet med anbringelsesstedet end forældre, hvis barn har skiftet anbringelsessted. Omkring 90 pct. af forældrene til en førstegangsanbringelse oplever et velfungerende samarbejde med anbringelsesstedet, mens det er tilfældet for 30 pct. af forældrene til børn, der skifter anbringelsessted, jf. figur 6.39.

Anm.: N=24. Skift i anbringelsen indeholder også genanbringelser

Kilde: Egne beregninger baseret på spørgeskemadata

Forældre fortæller, at samværsordninger er vigtige for oplevelsen af et godt samarbejde med anbringelsesstedet. Hertil beskriver forældrene, at de sætter stor pris på, at medarbejderne på anbringelsesstedet støtter dem i fortsat at kunne være forældre for deres barn, og have en vigtig rolle i barnets liv.

”Og hun [red: barnet] bliver glad, når hun ser os. Fordi det har vi kunnet arbejde frem til. Ikke ved hjælp af noget kommunalt, men ved hjælp af plejeforældrene. Altså, de har givet plads og tid og lov. Til, at vi har kunnet arbejde frem til, at vi har en datter, der bliver glad, når hun ser os”

Forælder

Modsat er der også eksempler på forældre, der oplever et mindre godt samarbejde, hvor de oplever, at medarbejderne på anbringelsesstedet har fremmedgjort dem over for deres barn, og har modarbejdet, at de fortsat kunne have en betydningsfuld rolle i deres barns liv. Forældrene fortæller også, hvor vigtigt det er for samarbejdet, at medarbejderne på anbringelsesstedet anerkender og ser forældrene i den svære situation, de står i.

6.4. Anbringelsesstedernes oplevelser af samarbejdet og matchet

Dette kapitel undersøger anbringelsesstedets oplevelse af, om de har kompetencer og rammer til at kunne støtte barnet og varetage forældresamarbejdet, herunder om den nuværende børne- og ungegruppe på stedet har en positiv indvirkning på barnet.

Boks 6.5:

Hovedfund

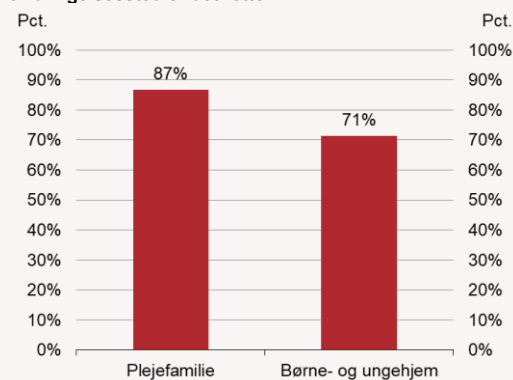
- Størstedelen af anbringelsesstederne oplever, at der er det rette match mellem barnet og dem som anbringelsessted. Herunder vurderer plejefamilierne i højere grad, at de er det rette match, og at barnet trives (87 pct.) i forhold til børne- og ungehjemmene (71 pct.).
- Anbringelsesstederne vurderer, at især deres kompetencer til at varetage forældresamarbejdet, deres pædagogiske kompetencer og muligheden for at dyrke fritidsinteresser matcher barnets behov
- Anbringelsesstederne vurderer, at afstanden til forældrene og skole- eller dagtilbuddet i mindre grad matcher barnets behov.
- Anbringelsesstederne føler sig inddraget af kommunen i vurderingen af, om de er det rette match for barnet.
- I forhold til at kunne vurdere matchet angiver 4 ud af 10 anbringelsessteder, at de mangler viden om barnets støttebehov og problematikker.

6.4.1. Matchet mellem barnet og anbringelsesstedet er godt

Anbringelsesstederne oplever gode og rigtige match foretaget på baggrund af matchmodellen. I spørgeskemaet svarer størstedelen af anbringelsesstederne, at de i høj grad eller meget høj grad oplever, at matchet samlet set er det rette, jf. figur 6.40. Størstedelen oplever ligeledes, at barnet trives i høj grad eller meget høj grad på stedet, jf. figur 6.41. Herunder ses endvidere, at lidt flere plejefamilier end opholdssteder oplever, at barnet trives, og at de er det rette match til barnet. Knap 9 ud af 10 plejefamilier vurderer i meget høj eller høj grad at barnet trives.

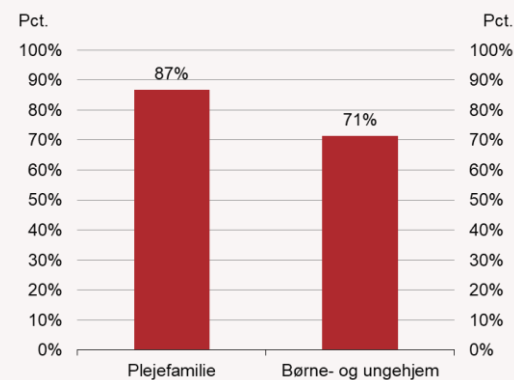
Figur 6.40:

Andelen af anbringelsessteder som i meget høj eller høj grad vurderer at matchet mellem barn og anbringelsessted er det rette

Figur 6.41:

Andelen af anbringelsessteder som i meget høj eller høj grad vurderer at barnet trives på anbringelsesstedet

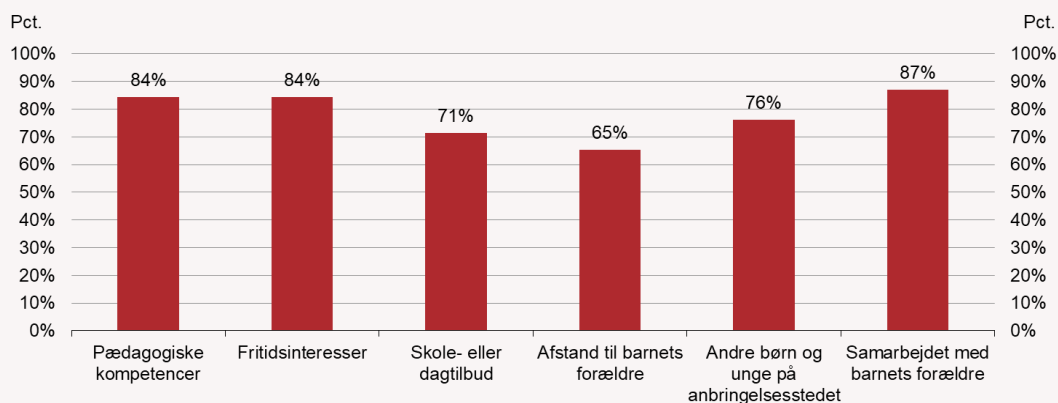
Anm.: N=22.

Kilde: Egne beregninger baseret på spørgeskemadata.

Et godt match mellem barn og anbringelsessted kræver både de rette kompetencer på anbringelsesstedet men også, at skole- eller dagtilbud matcher barnets behov, og at de øvrige børn har en positiv indvirkning på barnet. I forhold til matchet angiver anbringelsesstederne især, at de har de rette kompetencer – både når det gælder at varetage forældresamarbejdet og barnets behov. Det er primært afstanden til forældrene og skole- eller dagtilbuddet, hvor anbringelsessteder oplever, at matchet i mindre grad matcher barnets behov, jf. figur 6.42.

Figur 6.42:

Andelen af anbringelsesstederne som i meget høj eller høj grad oplever at matche barnet ift. udvalgte parametre

Anm.: N=22.

Kilde: Egne beregninger baseret på spørgeskemadata.

Anbringelsesstederne giver i interviewene udtryk for, at de blandt andet oplever at kunne tilbyde børnene den struktur og genkendelighed, de har behov for. De oplever at have pædagogiske kompetencer til at understøtte det anbragte barns behov, samt at stedets fysiske rammer imødekommer barnets ønsker om fritidsinteresser.

Anbringelsesstederne peger i interviewene også på, at sammensætningen af børn og unge på stedet er afgørende for det gode match.

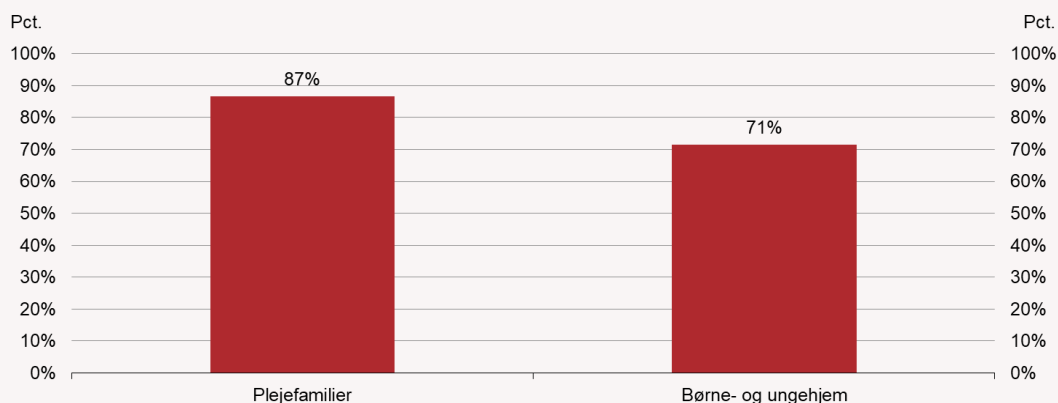
6.4.2. Anbringelsesstederne oplever generelt et velfungerende samarbejde med kommunen

6.4.2.1. Generelt godt samarbejde med kommunen. Anbringelsesstederne kan dog godt ønske mere skriftlig information og struktur.

Anbringelsesstederne oplever generelt et godt samarbejdet med kommunen gennem matchprocessen. 8 ud af 10 anbringelsessteder har i høj grad eller meget høj grad oplevet et velfungerende samarbejde med kommunen, jf. figur 6.43. Det gælder især plejefamilierne, hvor knap 9 ud af 10 oplever et velfungerende samarbejde med kommunen gennem matchprocessen. Blandt børne- og ungehjemmene er det 7 ud af 10, som i meget høj eller høj grad oplever et velfungerende samarbejde med kommunen.

Figur 6.43:

Andelen af anbringelsessteder som i meget høj eller høj grad samlet set oplever et velfungerende samarbejde med kommunen gennem matchprocessen

Anm.: N=22.

Kilde: Egne beregninger baseret på spørgeskemadata.

God kommunikation, grundighed i matchprocessen, fleksibilitet og samarbejdsvilje fremhæves generelt i interviewene med anbringelsesstederne som positive forhold ved samarbejdet. Anbringelsesstedernes positive oplevelser af samarbejdet med kommunen beskrives i et interview som noget nyt i forbindelse med matchmodellen:

"Samarbejdet er blevet meget bedre. Vi har god kontakt til hinanden, hvor vi løbende holder hinanden orienteret mht. til forældre m.m." (Anonymt uddybende svar fra survey).

Når samarbejdet fungerer mindre godt handler det blandt andet om mangel på struktur og information. Det udfordrer det gode samarbejde, når der mangler information om aftaler, om matchprocessen og om barnets behov. For eksempel har et anbringelsessted oplevet, at samarbejdet har været udfordret af personaleudskiftning og manglende information.

Anbringelsessteder oplever, at kommunernes baggrundsarbejde har været undersøgende og opsøgende i forhold til barnets behov. 'Hovedvejen' (se evt. <https://www.sbst.dk/model-for-styrket-match-af-barn-og-anbringelsessted>), som nogle kommuner er begyndt at anvende i forbindelse med matchmodellen, beskrives som et godt redskab til at sikre struktur og systematik i matchprocessen – også når den bruges på bagkant efter en akutanbringelse:

"De (red: kommunen) er med i processen jo helt fra starten, og det er jo det, jeg synes, der er super med det her, at de er ude og undersøge og klarlægge, hvad er den unges behov, og hvad kan vi tilbyde. Jeg synes, det er rigtig givtigt på de indskrivningsmøder, vi også har, hvor det er besluttet, at de skal være hos os og starter med, at de også går til os på den måde, at de er, jamen, i forhold til de og de ting, som eksempelvis var med [det anbragte barn], de udfordringer, hvordan omsætter I det, hvordan arbejder I med det fra dag et, når de er her, og sådan noget (...) Fordi det er jo sådan tydeligt grundigt baggrundsarbejde, som de jo i den grad også har gjort, og så

for at sikre sig, at den unge får den gode start. Så det er rigtig godt. Så jeg er stor fan af den der, hvad hedder det, Hovedvejen, som er lavet. Ja, altså det er et rigtig godt redskab.

Leder, børne- og ungehjem.

6.5. Faglige og organisatoriske resultater for projektkommunerne

Afsnittet besvarer spørgsmålene:

- Oplever kommunerne at have fået mere viden og redskaber, der kan understøtte sagsbehandlingen med visitation, inddragelsen af barnet eller den unge og at foretage det rette match?
- Oplever medarbejdere og ledelse i kommunen et velfungerende samarbejde internt i kommunen og med anbringelsesstederne?

Boks 6.6

Hovedfund

- Projektkommunerne oplever, at arbejdet med matchmodellen har bidraget til, at de har udviklet en mere systematisk og ensartet – og dermed mere kvalificeret – matchpraksis. Det fremhæves af både ledere og medarbejdere som et centralt organisatorisk udbytte.
- Kommunerne oplever, at de har fået mere viden om og styrkede kompetencer til inddragelse i praksis og udviklet gode redskaber til at understøtte fx inddragelse af barn og forældre samt afdækningen af og samarbejdet med anbringelsessteder.
- Kommunerne erfarer, at matchmodellen har bidraget til at kvalificere og styrke forskellige dele af matchprocessen fx samarbejdet mellem rådgiver og matchkonsulent, inddragelsen af barn og forældre samt samarbejdet med anbringelsesstedet.

6.5.1. Et fælles organisatorisk fundament og systematik understøtter og kvalificerer matchprocessen

Ledere og medarbejdere fra projektkommunerne peger på, at et gennemgående og centralt organisatorisk udbytte af arbejdet med matchmodellen er, at det har understøttet kommunernes arbejde med at udvikle en fælles og mere systematisk og ensartet matchningspraksis. Kommunerne havde forud for matchmodellen i varierende grad en fast defineret praksis for, hvordan match blev foretaget. Fælles for kommunerne var, at matchpraksissen i begrænset omfang var skriftliggjort og afstemt i organisationen, og at ikke alle matchforløb fulgte den samme systematik, men kunne variere fra sag til sag.

En leder fra kommune B beskriver, at de forinden projektet var et sted, hvor det var meget 'plejer', 'synsninger' og 'tilfældigheder', der drev matchforløb:

[...] på tværs af hele matchmodellen og hele arbejdet, der har 'systematisk' simpelthen været kodet over hele vores deltagelse i det her projekt, der er egentlig også en stor del af vores mening og vores motivation for at være med her. [...] Vi havde ikke nogen, altså familieplejeteamet, havde ingen arbejdsgangsbeskrivelse. Altså der var intet, der var skrevet ned om, hvordan man egentlig arbejder i det team, eller hvad man gjorde hvornår. Det var virkelig plejer og synsninger og tilfældigheder og erfaringer med medarbejdere og så videre."

Ledere fra de fire projektkommuner beskriver, at for at kunne skriftliggøre og systematisere en praksis for matchning har de måttet initiere mange drøftelser i deres respektive organisationer

på tværs af myndighed og familiepleje/matchkonsulenter for at få etableret et fælles fundament og en fælles forståelse for opgaven.

Det har bidraget til, at de fire projektkommuner efter arbejdet med at implementere matchmodellen oplever at stå på et styrket, fælles fagligt fundament og er mere afstemte på tværs af ledere for og medarbejdere i hhv. myndighed og matchkonsulenter i deres tilgang til og prioriteringer i et matchforløb. De oplever dermed i højere grad end før projektet at stå med en fælles forståelse for opgaven og et styrket samarbejde om en fælles matchpraksis.

Matchforløbene er konkret blevet systematiseret og skriftliggjort gennem forskellige guides og redskaber (se <https://www.sbst.dk/model-for-styrket-match-af-barn-og-anbringelsessted>), der understøtter matchningens forskellige processer. Medarbejdere og ledere i kommunerne oplever, at systematikken og de redskaber, der er udviklet, har medført en øget grundighed og kvalificerer deres arbejde i matchningsprocessen, herunder inddragelsen af og gennemsigtigheden for barn og forældre – og i den sidste ende skaber bedre match.

6.5.2. En tydeligere rollefordeling mellem rådgiver og matchkonsulent har givet styrket samarbejdet

Med matchmodellen følger en forudsætning om tværgående samarbejde, herunder et tæt samarbejde mellem rådgivere og matchkonsulenter. Nogle kommuner tilkendegiver, at de i forvejen havde et tæt samarbejde og videndeling, men at måden, der blev samarbejdet, førhen kunne variere fra sag til sag, og at samarbejdet og forventningerne dertil ikke var nærmere defineret. Nu arbejdes ud fra skriftliggjorte forløbsguides, hvori der ligger faste møder mellem rådgiver og matchkonsulent, hvor de sammen forholder sig til dele af matchprocessen, de førhen måske ikke mødtes om, som beskrevet i afsnit 5. På tværs af kommunerne er der enighed om, at det gode samarbejde og det tætte parløb mellem rådgiver og matchkonsulent er fundamentalt for at lykkes med de gode matchforløb. I kommune B fremhæver de, at samarbejdet er og har været hjulpet godt på vej af, at rådgivere og matchkonsulenter er fysisk forankret tæt på hinanden.

Nogle matchkonsulenter, vi har interviewet, har oplevet, at rådgivere førhen kunne modsætte sig, at matchkonsulenten skulle møde barn og forældre, med den begrundelse, at barn og forældre i forvejen skal forholde sig til mange (nye) mennesker.

Om dette perspektiv siger en matchkonsulent:

"Tidligere oplevede vi [...] rådgiver der kunne have modstand på det, og det oplever jeg faktisk ikke længere, at de har. Så der er det også blevet udbredt, som at det er en del af en naturlig match proces. At vi har den her samtale, hvor nogen de kunne sådan tænke "Åh de skal også snakke med mange af de her børn" [...] det er jo rådgiverne der holder en børnesamtale. Det her det er noget helt andet ind i at høre barnets stemme sådan helt konkret i forhold til det her. [...] Det er et supplement til at inddrage barnet i processen her."

En leder beskriver, at samarbejdet er blevet tættere med matchmodellen, og at deres fælles beskrivelser af matchforløbene understøtter, at rådgiver og matchkonsulent mødes og er afstemte:

"[...] det er, at det er nok blevet mere tydeligt for begge faggrupper. Hvad er det for en proces, og hvad er det, den ene skal gøre, og hvad er det, den anden skal gøre? [...] Jeg tror nok, at man kan sige, at der er et tættere samarbejde, hvor tidligere har rådgiverne været meget lidt involveret i matchprocessen. Der tænker jeg egentlig, at rådgiverne er mere involveret nu, fordi der egentlig også er i den her systematik, der er også nogle faste møder, hvor man lige stimler

sammen og lige får aftalt nogle ting, og får kigget på nogle ting og gør nogle ting sammen, som man ikke gjorde før. Noget, der er blevet ret tydeligt, det er, at det er nødt til at være [red. matchkonsulenten], der primært bærer den her proces, fordi det er dem, der har erfaring med det.”

Ledere i en af projektkommunerne vurderer, at det – set over det samlede matchforløb – endvidere kan være tidsbesparende at afholde indledende møder, hvor opgaver og roller afstemmes:

”[...] det her flowdiagram, som faktisk får en stor betydning altså for hvordan vi samarbejder. [...] det er helt obligatorisk, at vi har en halvt times møde [...] hvor vi simpelthen går igennem vores roller og fordeling og får aftalt møder [...]. Det har faktisk en stor betydning, og det gjorde vi lidt mere ad hoc tidligere, men nu er det blevet en integreret del i vores arbejde.”

6.5.3. Mere viden om og styrkede kompetencer til inddragelse af barnet og forældrene

De fire projektkommuner oplever generelt, at de med indførelsen af matchmodellen har fået bedre forudsætninger for at inddrage børn og forældre i matchprocessen.

At inddrage barn og forældre i matchprocessen var noget kommunerne i forvejen skulle gøre og havde stort fokus på. Som tidligere beskrevet, er vigtigheden heraf cementeret yderligere med barnets lov. Hvornår, hvordan og hvor meget inddragelse i praksis udmøntedes, kunne tidligere variere en del fra sag til sag.

Kommunerne beskriver, at de med matchmodellen har fået større viden og bevidsthed om, hvordan de kan inddrage, samt at de nu har guides, der understøtter dem i deres inddragelsespraksis. Fra kommunerne lyder også, at de i inddragelsen møder barn og forældre ud fra et andet mindset end tidligere. En rådgiver beskriver eksempelvis:

”Det der med, at nu har vi spørgsmål omkring [...] hvad forestiller du dig omkring anbringelsesstedet? Altså, det tænker jeg ikke, vi tænkte ind på samme måde førhen. Altså, det er jo en ny tankegang i forhold til, hvad er jeres forestilling? Hvad er det, I tænker, det her sted skal kunne? Og sådan nogle ting, hvor førhen, der var det mere på: Vi har det her barn, der har de her udfordringer, vi skal finde et sted, der matcher det. Så jeg tænker, hele det perspektiv er en kæmpe stor forbedring på inddragelsesområdet.”

Kommunerne har ligeledes fået øget bevidsthed om vigtigheden af inddragelse i dele af matchforløbet, der ikke tidligere var fokus på, såsom i forbindelse med tilbagemeldingen på matchet til barn og forældre.

Medarbejdere og ledere i de fire projektkommuner oplever generelt, at de efter at have arbejdet med modellen står på et mere solidt og som organisation fælles fundament af viden og teori om inddragelse – og at de har gjort sig vigtige erfaringer med, *hvordan* inddragelse kan udmøntes.

”Jeg er sikker på, at vi laver bedre match, og de børn og unge og forældrene får noget bedre fra os, når vi som medarbejdergruppe står på det samme teori og viden om, og metoder ind i det [inddragelse], det tror jeg bare fuldstændig på.”

- Leder

Medarbejderne i kommunerne oplever dog stadigvæk, at inddragelsen af barnet og forældrene kan være vanskelig i nogle situationer, som allerede beskrevet og eksemplificeret i afsnit 5. Der kan således være et fortsat behov for at arbejde med gode måder og blive yderligere

kompetenceudviklet i at inddrage børn, der for eksempel har begrænset sprog eller kognitive ressourcer samt forældre i særlige udsatte positioner, eller som modsætter sig anbringelsen.

6.5.4. Kommunernes samarbejde med anbringelsessteder

Også samarbejdet med anbringelsessteder (K3 og K4) oplever kommunerne er blevet styrket og mere systematisk funderet i deres matchpraksis. Kommunerne erfarer generelt at være mere tydelige i deres afdækning af og dialog med anbringelsesstederne, herunder for eksempel i forhold til deres oplæg til anbringelsesstederne om opgaven med barnet. De kommuner, der nu stiller større krav til, hvordan anbringelsesstedet skriftligt skal forholde sig til opgaven oplever også, at de får en mere grundig og relevant leverance retur.

En leder i en kommune oplever, at de skriftlige oplæg betyder, at børne- og ungehjemmene også er blevet skarpere i deres formidling til kommunen om, hvad deres tilbud indeholder og herunder hvad de hhv. kan og ikke kan imødekomme i forhold til barnets behov – og at der er større ærlighed omkring den del. De skriftlige oplæg giver også et godt grundlag for at gå i dialog med anbringelsesstedet om, hvorvidt de reelt har levet op til det, de stillede kommunen i udsigt, hvis anbringelsen går skævt og evt. ender i et sammenbrud.

En udfører fra et børne- og ungehjem beskriver i tråd hermed, at de er blevet mere skarpe i deres redegørelse over for kommunen:

"Vi ser jo også som udfører, der er vi jo meget mere bevidste om, at vi skal have redegjort for, hvad er det vores tilbud indeholder. Og ligesom at få synliggjort, jamen der er også et must, og der er et need to have. Hvor der er nogle ting vi kan imødekomme, og der er også ting vi ikke kan imødekomme, og så er det også vigtigt at man har en ærlighed omkring den del. Det er jo i hvert fald noget af det jeg kan se der er ændring."

7. Omkostninger forbundet med matchmodellen

I dette kapitel belyser vi projektkommunernes meromkostninger forbundet med at anvende matchmodellen i matchforløb af barn og anbringelsessted. Formålet med kapitlet er, at andre kommuner kan vurdere, hvilke investeringer og omkostninger de skal forvente, hvis de vil arbejde med matchmodellen.

Boks 7.1:

Hovedfund

- De estimerede meromkostninger forbundet med modellen varierer fra ca. 1.500 kr. til 6.400 kr. pr. matchforløb.
- Meromkostningerne afhænger af kommunens eksisterende matchpraksis, og hvor meget den ligner matchmodellens praksis.
- Der er i beregningerne ikke medtaget de formodede afledte konsekvenser af, at færre børn skifter anbringelsessted efter et halvt år, og at der dermed vil skulle gennemføres færre matchforløb som følge af skift i anbringelsessted.

7.1. Omkostninger

Den tidligere praksis med at matche barn og anbringelsessted var meget forskellig på tværs af projektkommunerne før implementeringen af matchmodellen, jf. bilag 1. Mens én projektkommune (A) allerede anvendte flere elementer fra matchmodellen i deres eksisterende matchpraksis, havde de øvrige kommuner behov for at implementere flere elementer. Analysen tager udgangspunkt i to kommuner som eksempler på, hvilke aktiviteter og meromkostninger der er ved at implementere matchmodellen.

Begge kommuner har opgjort, hvilke nye aktiviteter fra matchmodellen de har implementeret i løbet af projektperioden og et gennemsnitligt tidsforbrug for hver af disse aktiviteter. Derudover har det været muligt for én projektkommune at opgøre det gennemsnitlige samlede ressourceforbrug ved match af barn og anbringelsessted efter implementeringen af modellen.

Tabel 7.1:

Datagrundlag for den økonomiske analyse

	Kommune A	Kommune B
Nye aktiviteter implementeret	x	x
Tidsforbrug ved nye aktiviteter	x	x
Samlet tidsforbrug for et matchforløb	x	
Antal årlige iværksatte anbringelsesforløb	150	20

Det har kun været muligt for kommune A at opgøre det samlede tidsforbrug i et matchforløb. Alle matchforløb er forskellige i forhold til ressourcerne anvendt hertil, og det kræver derfor relativt mange iværksatte anbringelser om året for at kunne beregne et gennemsnitligt estimat af ressourcerne anvendt inden for de forskellige aktiviteter.

Under projektperioden trådte barnets lov, som har fokus på inddragelse af barnet, i kraft. I opgørelsen af meromkostningerne ved at anvende matchmodellen, er aktiviteter, som vi vurderer, er relateret til barnets lov udeladt, idet disse aktiviteter forventes at indgå i match af

barn og anbringelsessted i alle kommuner, uagtet om kommunen implementerer matchmodellen.

Boks 7.2:

Retten til inddragelse

Barnets lov giver børn og unge ret til at blive inddraget, jf. § 5, stk. 1, og stk. 3:

Stk. 1 Børn og unge med behov for særlig støtte, herunder børn og unge med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, har ret til omsorg, tryghed, beskyttelse og inddragelse for at opnå mulighed for udvikling, læring, sundhed og trivsel og har ret til at udvikle sig i gode sociale fællesskaber.

Stk. 3 Barnets eller den unges holdning og synspunkter skal tilvejebringes og inddrages løbende ved samtaler og anden direkte kontakt, inden der træffes beslutninger eller afgørelser efter loven om barnets eller den unges forhold. Inddragelse og samtaler kan finde sted uden samtykke fra forældremyndighedsindehaveren og uden dennes tilstedeværelse, når hensynet til barnets eller den unges bedste taler herfor.

7.1.1. Omkostninger ved styrket match-modellen

Omkostningerne ved at implementere matchmodellen afhænger som nævnt af den enkelte kommunes eksisterende praksis med at matche barn og anbringelsessted. Der skal derfor altid tages udgangspunkt i kommunens nuværende praksis, når det skal vurderes, hvilke elementer og redskaber fra modellen som skal implementeres, og hvilke omkostninger der er herved.

Meromkostningerne ved at anvende matchmodellen for projektkommunerne er mellem 3.400 og 6.200 kr. for et match til en plejefamilie og 1.500 kr. og 6.200 kr. til et børne- og ungehjem alt efter projektkommunens udgangspunkt for implementeringen. Derudover er der ekstra omkostninger i forbindelse med kørsel. Omkostningerne hertil afhænger af, hvordan kommunen er geografisk organiseret, og hvor der afholdes forventningsafstemningssamtaler.

Samlet set anvendes mellem 3,5 timer og 7,75 timer ekstra pr. matchforløb i kommune A alt efter anbringelsesform, mens kommune B anvender 14 timer ekstra sammenlignet med tidligere praksis. Timerne dækker både merarbejde for rådgiver og matchkonsulent.

Tabel 7.2:

Meromkostninger ifm. match af barn og anbringelsessted som følge af matchmodellen, opgjort pr. matchforløb

	Kommune A		Kommune B	
	Plejefamilie	Børne- og ungehjem	Plejefamilie	Børne- og ungehjem
Timer	7,75	3,50	14	14
Lønudgifter	3.400 kr.	1.500 kr.	6.200 kr.	6.200 kr.
Kørsel ifm. forventningsafstemningssamtaler med barn og forældre	400 kr.	-	200 kr.	200 kr.

Anm.: Lønudgifterne er beregnet med en effektiv timesats på 369 kr. med antagelse om at rådgiver og matchkonsulent har en uddannelsesbaggrund som socialrådgiver. Timesatsen er en gennemsnitstimeløn fra KRL, aug. 2024.

Kilde: Egne beregninger på projektkommunernes registreringer.

For kommune A udgør de årlige merudgifter således 380.000 kr. ved 150 årlige iværksatte anbringelser, hvoraf langt de fleste ressourcer går til matchkonsulenterne. Det svarer til et halvt årsværk for en matchkonsulent for kommunen³. For kommune B udgør de årlige merudgifter ca.

³ Beregnet ud fra et merforbrug på 725 timer til matchkonsulenterne og en effektiv timenorm på 1.418 timer.

128.400 kr. ved 20 iværksatte anbringelser, hvilket svarer til 0,1 årsværk ekstra for både rådgiver og matchkonsulenten.

Tabel 7.3:

Årlige meromkostninger ifm. match af barn og anbringelsessted som følge af matchmodellen

	Kommune A		Kommune B	
Antal anbringelser	150		20	
Lønudgifter	380.000 kr.		128.400 kr.	
- rådgiver	69 timer	0,05 årsværk	140 timer	0,1 årsværk
- matchkonsulent	725 timer	0,5 årsværk	140 timer	0,1 årsværk
Kørsel	28.100 kr.		4.500 kr.	

Anm.: Lønudgifterne er beregnet med en effektiv timesats på 369 kr. med antagelse om at rådgiver og matchkonsulent har en uddannelsesbaggrund som socialrådgiver. Der er tillagt et overhead på 20 pct., som dækker omkostninger ud over lønnen. Timesatsen er en gennemsnitstimeløn fra KRL, aug. 2024. Årsværket er beregnet ud fra en effektiv timenorm på 1.418 timer. Der indgår ikke timer til teammøder osv. i beregningen af årsværk. Andelen af match til plejefamilie udgør 42 %.

Kilde: Egne beregninger på projektkommunernes registreringer

7.1.2. Merforbrug ved matchmodellen

Omkostningerne ved at implementere og anvende matchmodellen afhænger af kommunernes tidligere matchpraksis. Kommune A anvendte flere elementer, der var overensstemmende med matchmodellen, i deres tidligere matchpraksis, og har derfor kun implementeret få nye aktiviteter. Kommune B har implementeret flere elementer fra modellen.

Nedenstående opgørelser omhandler kun de nye aktiviteter, som er implementeret i de to kommuner som følge af modellen, og det medførte merforbrug i timer for et matchforløb.

7.1.2.1. Kommune A

Det er især matchkonsulenten, som anvender ekstra timer på match af barn og plejefamilie efter implementeringen af matchmodellen i Kommune A. Samlet set anvender kommunen 7,75 timer ekstra timer, hvoraf rådgiveren bruger 1 time ekstra, mens matchkonsulenten bruger 6,75 timer ekstra.

Som en del af praksissen efter matchmodellen afholdes der nu forventningsafstemningssamtaler i alle matchforløb til plejefamilie. Det er både matchkonsulenten og rådgiver, som deltager i samtalerne. Dog regner vi med, at rådgivers deltagelse i samtalerne med barn og forældre er en del af barnets lov om inddragelse i egen sag, og samtalen vil derfor foregå i alle kommuner, uagtet om kommunen har implementeret matchmodellen eller ej. Rådgivers timer til forventningsafstemningssamtalerne indgår derfor ikke som en meromkostning i beregningen.

De øvrige aktiviteter, som er implementeret i matchprocessen, kan ses i tabel 7.4.

Tabel 7.4:

Ekstra ressourceforbrug ifm. match af barn og anbringelsessted som følge af matchmodellen, antal timer pr. match til plejefamilie

	Rådgiver	Matchkonsulent	Note
Forventningsafstemnings samtaler m. barn og forældre	1,00	4,25	Var ikke obligatorisk tidligere og foregik i få sager. 1 samtale m. barn, 1 samtale med forældre og evt. 1 samtale med referenceperson (å 1,5 time og 1 times kørsel) Rådgivers deltagelse i samtale med barn og forældre antages at være dækket af barnets lov om inddragelse af barnet
Indhentning af information af relevans for matchning	-	1,00	Udarbejdelse af behovsskema i forlængelse af sagsfremstillingen. Rådgiver kvalificerer behovsskemaet men tiden anvendt hertil er uændret ift. den løbende dialog tidligere
Tilbage melding på match	-	1,50	Tidligere orienterede rådgiver barn og forældre om anbringelsesstedet. Nu deltager match-konsulent også.
I alt	1,00	6,75	

Kilde: Egne beregninger på projektkommunernes registreringer

I processen med at matche barn til et børne- og ungehjem er det udelukkende matchkonsulenten, som anvender flere timer i kommune A. Samlet set anvender matchkonsulenten i gennemsnit 3,5 timer ekstra i hvert matchforløb.

Forventningsafstemningssamtalen i matchforløb til børne- og ungehjem foregik allerede inden implementeringen af matchmodellen og indgår derfor ikke som en ekstra aktivitet. De ekstra aktiviteter, som er implementeret i matchprocessen, kan ses i tabel 7.5.

Tabel 7.5:

Ekstra ressourceforbrug ifm. match af barn og anbringelsessted som følge af matchmodellen, antal timer pr. match til børne- og ungehjem

	Rådgiver	Matchkonsulent	Note
Indhentning af information af relevans for matchning	-	2,00	Udarbejdelse af behovsskema. Rådgiver kvalificerer behovsskemaet men tiden anvendt hertil er uændret ift. den løbende dialog tidligere.
Tilbage melding på match	-	1,50	Tidligere orienterede rådgiver barn og forældre om anbringelsesstedet. Nu deltager match-konsulent også.
I alt	-	3,50	

Kilde: Egne beregninger på projektkommunernes registreringer

7.1.2.2. Kommune B

Det er de samme aktiviteter, som er implementeret i matchforløb til både plejefamilier og til børne- og ungehjem i kommune B. Samlet set anvender kommunen 14 timer ekstra, hvoraf både rådgiveren og matchkonsulenten hver bruger 7 timer ekstra jf. tabel 7.6.

Som en del af praksis efter matchmodellen affholdes der nu forventningsafstemningssamtaler i alle matchforløb. Det er både matchkonsulenten og rådgiver, som deltager i samtalerne. Dog regner vi med, at rådgivers deltagelse i samtalerne med barn og forældre er en del af barnets lov om inddragelse i egen sag, og samtalen vil derfor foregå i alle kommuner, uagtet om kommunen har implementeret styrket match-modellen eller ej. Rådgivers timer til forventningsafstemningssamtalerne indgår derfor ikke som en meromkostning i beregningen.

De øvrige aktiviteter som er implementeret i match-processen kan se i tabel 7.6.

Tabel 7.6:

Ekstra ressourceforbrug ifm. match af barn og anbringelsessted som følge af matchmodellen, antal timer pr. match til plejefamilie/børne- og ungehjem

	Rådgiver	Match-konsulent	Note
Opstartsmøde mellem matchkonsulent og rådgiver	2,50	1,25	2 rådgivere og 1 match-konsulent 1 times møde + 15 min. forberedelse
Forventningsafstemningssamtaler m. barn og forældre	-	3,50	1 samtale m. barn á 1 time 1 samtale m. forældre á 1,5 time 1 times kørsel Rådgivers deltagelse i samtale med barn og forældre antages at være en dækket af barnets lov om inddragelse af barnet
Indhentning af viden og sparring fra relevante fagpersoner med kendskab til potentielle anbringelsessteder	-	0,50	Indhentning af referencer sker i højere grad end før projektet (30-45 min)
Dialog med anbringelsessted, hvor kompetencer og rammer i forhold til barnet afsøges	-	0,75	Anbringelsesstedet introduceres og får, ved behov, hjælp til at udfylde en Behandlingsplan. (30-60 min.)
Skriftlig objektiv faglig analyse af anbringelsesstedet	-	1,00	Faglig begrundelse for valg af anbringelsessted
Forberedelsestid/evt. udarbejdelse af skriftligt materiale	1,50	-	Anonymisering og klargøring af sagsakter
Tilbage melding på match	3,00	-	Forberedelse og udarbejdelse af bevidningsbrev
I alt	7,00	7,00	

Kilde: Egne beregninger på projektkommunernes registreringer

7.2. Tidsforbrug ved et matchforløb efter matchmodellen

Som et eksempel på aktiviteter og ressourceforbrug i et matchforløb efter implementeringen af matchmodellen er det samlede ressourceforbrug i timer for et gennemsnitligt matchforløb i projektkommune A opgjort.

Det er dermed muligt for andre kommuner at sammenholde deres eksisterende matchpraksis med et eksempel på en matchpraksis efter matchmodellen. Samtidig kan merforbruget ved implementering af matchmodellen sammenholdes med det generelle forbrug ved et matchforløb.

Rådgiver og matchkonsulent bruger samlet set flere timer på et matchforløb til et børne- og ungehjem i forhold til et matchforløb til en plejefamilie. Et gennemsnitligt match til en plejefamilie tager 81 timer i alt, mens et gennemsnitligt match til et børne- og ungehjem tager 95 timer, jf. tabel 7.7. Merforbruget for et matchforløb til plejefamilier udgør dermed 10 pct. af de samlede timeforbrug i kommune A, mens merforbruget til et matchforløb til børne- og ungehjem udgør 4 pct.

Tabel 7.7:

Estimeret timeforbrug ved gennemsnitligt match til plejefamilie og børne- og ungehjem, opdelt på aktivitet og medarbejdertype, 2024

	Plejefamilie		Børne- og ungehjem	
	Rådgiver	Match-konsulent	Rådgiver	Match-konsulent
Opstartsmøde mellem matchkonsulent og rådgiver	0,50	0,50	0,50	0,50
Forventningsafstemningssamtaler m. barn og forældre (2-3 samtaler á 1,5 time og 1 times kørsel)	4,75	4,75	4,75	4,75
Indhentning af information af relevans for matchning	0,50	7,00	0,50	5,00
Indhentning af viden og sparring fra relevante fagpersoner med kendskab til potentielle anbringelsessteder	-	5,00	-	3,50
Dialog med anbringelsessted, hvor kompetencer og rammer i forhold til barnet afsøges	-	1,00	-	6,50
(For) Besøg på anbringelsessted (inkl. kørsel)	6,00	6,00	9,00	9,00
Skriftlig objektiv faglig analyse af anbringelsesstedet	-	1,00	-	2,00
Besøg på anbringelsessted m. barn og forældre	5,00	-	5,00	-
Forberedelsessamtaler m. barn og forældre	13,00	-	13,00	-
Tilbage melding på match	1,50	1,50	1,50	1,50
Øvrig tid anvendt på match af barn og anbringelsessted	-	2,00	-	7,00
Administrativ tid ifm. anbringelsen	6,00		6,00	
Timer i alt	52,25	28,75	55,25	39,75

Kilde: Egne beregninger baseret på registreringer fra projektkommune

Forskellene i ressourceforbruget på tværs af anbringelse i plejefamilie og på børne- og ungehjem skyldes primært, at der bruges længere tid på forbesøg på børne- og ungehjem, da de geografisk ligger længere væk. Der anvendes også længere tid til forhandling af kontrakt med børne- og ungehjem og i dialogen med anbringelsesstederne, hvor det afdækkes, hvorvidt matchet af barn og anbringelsesstedet er det rette.

Timerne anvendt til et matchforløb er siden projektperiodens start steget som følge af strukturelle ændringer i form af færre ledige pladser hos plejefamilier og på børne- og ungehjem, hvilket forlænger matchprocessen. Disse strukturelle ændringer skyldes ikke implementeringen af matchmodellen og er derfor ikke medtaget i den økonomiske analyse.

Timeforbruget er baseret på estimer over et gennemsnitligt matchforløb i kommune A. Der gøres opmærksom på, at alle matchforløb er forskellige og tiden anvendt på et match kan afvige meget fra de opgjorte tal. Der er mange parametre, der kan påvirke, hvor mange ressourcer der anvendes i et matchforløb. Kommunerne beskriver, at aktiviteter og ressourceforbruget i et matchforløb blandt andet påvirkes af:

- Barnets alder
- Anbringelsens type (førstegangsanbringelse eller et skift i anbringelse)
- Hvor 'velbeskrevet' barnet er
- Type af anbringelsessted
- Hvor godt anbringelsesstedet i forvejen er kendt af kommunen
- Hvor mange anbringelsessteder, der er relevante for matchet

7.3. Følsomhedsanalyse

De årlige omkostninger ved at implementere matchmodellen er 380.000 kr. for kommune A ved 150 årlige iværksatte anbringelsesforløb, hvor 42 pct. anbringes i plejefamilier. Kommunerne har en forventning om, at andelen af anbringelser i plejefamilier vil stige. For kommune A vil det betyde en yderligere omkostning på knap 30.000 kr. årligt, hvis andelen af anbringelsesforløb i plejefamilier stiger til 50 pct.

Omkostningerne ved at anvende matchmodellen i kommune B afhænger ikke af anbringelsesformen, da aktiviteterne og ressourcerne hertil er ens på tværs af match til plejefamilier og børne- og ungehjem. Ved 20 årlige matchforløb er omkostningerne ved at anvende matchmodellen i kommune B ca. 128.000 kr.

Tabel 7.8:

Følsomhedsanalyse af ændring i andelen af iværksatte anbringelser til plejefamilie

Andel af match til plejefamilier	Antal årlige iværksatte anbringelser	Lav (35 %)	Basis (42 %)	Høj (50 %)
Kommune A	150	355.400 kr.	380.000 kr.	408.100 kr.
Kommune B	20	128.400 kr.	128.400 kr.	128.400 kr.

Anm.: Lønudgifterne er beregnet med en effektiv timesats på 369 kr. med antagelse om at rådgiver og matchkonsulent har en uddannelsesbaggrund som socialrådgiver. Timesatsen er en gennemsnitstimeløn fra KRL, aug. 2024.

Kilde: Egne beregninger baseret på registreringer fra projektkommune.

De årlige merudgifter for kommunerne forbundet med at anvende modellen afhænger i høj grad af antallet af årlige iværksatte anbringelser. Vi har derfor foretaget en følsomhedsanalyse på antallet af iværksatte anbringelser, jf. tabel 7.9. Da kommune B har haft behov for at implementere flere aktiviteter end kommune A, er udgifterne højere for kommune B end for kommune A. Ved 50 iværksatte anbringelser vil de årlige merudgifter for kommune A være ca. 127.000 kr., mens de for kommune B vil være ca. 321.000 kr.

Tabel 7.9:

Følsomhedsanalyse ved ændring i antallet af iværksatte anbringelser

Antal matchforløb	1 iværksat anbringelse	30 iværksatte anbringelser	50 iværksatte anbringelser	100 iværksatte anbringelser
Kommune A	2.500 kr.	76.000 kr.	126.700 kr.	253.300 kr.
Kommune B	6.400 kr.	192.700 kr.	321.100 kr.	642.200 kr.

Anm.: Lønudgifterne er beregnet med en effektiv timesats på 369 kr. med antagelse om at rådgiver og matchkonsulent har en uddannelsesbaggrund som socialrådgiver. Timesatsen er en gennemsnitstimeløn fra KRL, aug. 2024. Andelen af match til plejefamilie er fastholdt på 42 pct.

Kilde: Egne beregninger baseret på registreringer fra projektkommune.

7.3.1.

7.3.2. *Forudsætninger for beregningen*

Den økonomiske analyse er baseret på et estimeret timeforbrug fra projektkommunerne og gennemsnitspriser for lønninger og kørsel i forbindelse med afholdelse af forventningsafstemningssamtalerne.

7.3.3. *Lønninger*

Der er anvendt gennemsnitslønninger baseret på KRL, som beregnes ud fra en effektiv gennemsnitlig timesat på 1.418 timer pr. år (2023-niveau).

Lønomskostninger tillægges en standard overhead på 20 pct., hvilket dækker omkostninger ud over selve lønnen, der er forbundet med at have medarbejdere ansat, for eksempel personaleadministration, IT-udstyr, kontorartikler, lokaleomkostninger mv.

7.3.4. *Kørsel*

Der er anvendt satsen for transportgodtgørelse i henhold til cirkulære om satsregulering pr. 1. januar 2024 for tjenesterejser. Sats udgør 2,23 kr./km.

8. Efterspørgsel efter modellen

I det følgende kapitel vil vi belyse og vurdere, om matchmodellen er relevant og efterspurgt blandt kommuner, der ikke har deltaget i modningen. Ledere og chefer (seks informanter i alt) fra fire kommuner uden for projektet er blevet interviewet.

Kapitlet er struktureret med først et afsnit, der opsummerer de overordnede linjer i forhold til accept og efterspørgsel og dernæst ud fra tre dimensioner af matchmodellens bæredygtighed: 1) faglig, 2) organisatorisk og 3) økonomisk.

Boks 8.1

Hovedfund

- Modellen findes relevant og efterspurgt blandt ledere og chefer fra kommuner uden for projektet.
- Ledere og chefer fra kommuner uden for projektet finder modellen fagligt, organisatorisk og økonomisk bæredygtig.
- Kommuner, der ikke har deltaget i udviklingen af modellen, mener, at den på forskellige måder kan inspirere og kvalificere deres matchpraksis.
- Flere af de adspurgte kommuner vurderer, at de vil komme til at kigge nærmere på modellen ift. at lade den inspirere og udvikle deres matchpraksis. En enkelt kommune er allerede i gang med denne proces.

8.1. Modellen er relevant og efterspurgt af kommuner uden for projektet

På tværs af de fire kommuner uden for projektet, der er interviewet, findes modellen interessant og relevant for deres praksis. Opgaven med at matche et barn og et anbringelsessted er en opgave alle kommuner i forvejen skal løfte. Overensstemmende hermed peger de fire kommuner på, at de i forvejen arbejder med og kan genfinde modellens kerneelementer i en eller anden form fra deres egen praksis.

Informanterne finder, at modellens kerneelementer samt organisatoriske forudsætninger kan bidrage med relevant inspiration til udvikling og kvalificering af forskellige dele af deres eksisterende praksis. Af generelle perspektiver lyder, at modellen kan være med til at synliggøre i deres kommunale organisation, hvad de i forvejen gør, men også hvor der evt. kan være rum til forbedringer og udvikling af deres måde at gennemføre matchforløb. Det muliggøres af den systematik og grundighed, der ligger i beskrivelsen af hvert enkelt kerneelement, og at den kaster lys over de mange små, men vigtige skridt, der tilsammen kan bane vejen for et bedre match – og potentielt forebyggelsen af sammenbrud.

Et gennemgående perspektiv fra kommunerne uden for projektet er, at modellens relevans understøttes betydeligt af barnets lov og dens intentioner.

Tre ud af fire kommuner tilkendegiver direkte, at de kommer til at overveje, hvordan modellen kan kvalificere deres arbejde med match:

”Den metodik, I kigger på her, så er der nogle fagprofessionelle, der er nødt til at pege indad. Altså hvis verden skal ændre sig, vi skal få bedre anbringelser, vi skal få flere familier, børn og unge i trivsel, så er det ikke ved at skruer på familierne og børnene, men så er det ved at skruer på vores tilgang til vores arbejde. Og det er jeres model.”

Chef, kommune E.

I kommune G har de forinden interviewet opnået et mere indgående kendskab til modellen og hentet inspiration fra den og beskriver, at de arbejder hen imod den praksis, modellen foreskriver. De fremhæver overordnet, at modellen med dens systematik, skematisering af hele matchprocessen og redskaber kan understøtte ledelsen i, at de som organisation kan arbejde i retning af en styrket og mere ensartet matchpraksis. For nuværende er de allerede i gang med at udvikle egne understøttende redskaber til for eksempel inddragelse af barn og forældre med inspiration fra modellen.

8.2. Faglig bæredygtighed

En leder i kommune E peger blandt andet på modellens faglige relevans i relation til hhv. kerneelement 2 om indsamling af viden om barnet og 3 om afdækning af anbringelsesstederne. I relation til K3 fremhæves, at den grundighed, der lægges op til i afdækningen af anbringelsessteder, herunder at anbringelsesstederne aflægges besøg og forventes at forholde sig konkret til opgaven med det enkelte barn, kunne være et område, hvorpå de kunne løfte deres praksis, da lederens erfaring er, at afdækningen indimellem kan blive tilfældig. Lederen fra kommune F peger på, at kerneelementet om forberedelse af barn og forældre (K5) kunne bidrage med inspiration til udvikling af praksis hos dem, herunder blandt andet i forhold til den grundige tilbagemelding på valget af anbringelsessted. Dernæst fremhæves i samme kommune også specifikt i forhold til plejefamilier kerneelement 3 og kerneelement 4 om samarbejdet med som områder, de kunne løfte sig på.

Et perspektiv fra flere ledere er også vigtigheden af modellens organisatoriske forudsætning om, at ledelsen skal understøtte, at tempoet tages ud af processerne. I kommune H er en oplevelse af, at selve matchforløbet kan komme til at gå uforholdsmæssigt hurtigt efter en mindre tempofyldt og grundig proces frem mod beslutningen om anbringelse, hvorved denne forudsætning er en, der findes særligt interessant:

”[...] der synes jeg, at modellen har en styrke, som vi også kunne tage noget med af, fordi tempoet skal i virkeligheden holdes nede, og det gør ikke noget, fordi det barn har jo været i, og den unge har jo været i den kontekst i 100 år, så det gælder mere om at være meget grundig. [...] Hvis nu jeg skulle være lidt fræk, så kan jeg godt engang imellem tænke, at vi måske kan lande i det, der hedder vi er virkelig, virkelig, virkelig grundige helt frem til, og i det øjeblik, vi så har truffet beslutningen, så kommer det til at gå rigtig hurtigt, og den her model lægger jo i virkeligheden op til, at man holder samme ro, som man har gjort i udredningsforløbet, at man gør sådan nogle grundige overvejelser, så det synes jeg er fint i modellen.”

Leder, Kommune H.

Fra en anden leder i kommune H peges på, at især den grundige proces og lange forberedelse, modellen lægger op til, kan udfordres af virkeligheden, blandt andet fordi et matchforløb kan skulle gå stærkt eller fordi udbuddet af anbringelsessteder ikke muliggør, at der er flere at vælge imellem. Samtidig bemærkes det, at det imidlertid findes nødvendigt, at en model som denne lægger op til, at tempoet tages mest muligt ud af matchprocesser.

I forhold til at finde det rette skoletilbud i tide i matchforløbet, fremhæver kommune G, at de godt kunne ønske sig, at det fyldte endnu mere i modellen, mens kommune F peger på, at samarbejdet med skole og dagtilbud er et område, hvor de gerne vil styrke samarbejdet.

Fra flere af lederne lyder det, at de i forvejen har arbejdet aktivt med og fokuseret på, hvordan de kan lave den gode inddragelse. Især i forhold til børneinddragelsen oplever enkelte kommuner, at de i forvejen står et godt og kompetent sted.

Også modellens værdigrundlag finder kommunerne harmonerer med deres eksisterende værdigrundlag. Lederen fra kommune H fremhæver eksempelvis, at de i højere grad end tidligere har fokus på den bedste måde at arbejde sammen med børn og forældre og skabe gode processer for dem:

”Man kan jo sige hovedpointen er, at vi gør det ikke, fordi nogen har sagt, at der står du skal gøre det, det er fordi, du helt naturligt skal tænke, hvordan er det at jeg gør det her på den rigtige måde, og det er både forældrene og barnet, og hvor vi måske nok kommer lidt fra et paradigme, som... [...] det måske havde overtaget, at vi blev så opmærksomme på, at gøre tingene på den rigtige måde på det rigtige tidspunkt. [...]. Altså, man skal faktisk sætte sig ned og tænke sig godt om, hvordan gør vi det her klogt, hvordan sikrer vi, at vi har barnet med, hvordan sikrer, at vi har forældrene med.”

Leder – Kommune H.

Flere af kommunerne tilkendegiver, at de har svært ved at lykkes med forældreinddragelsen, og at dette er et område, de ser et stort potentiale i at løfte og i højere grad ved at lykkes med at få forældrene ind som medspillere. På tværs er de velvidende om, at der er meget at hente i forhold til stabilitet og tryghed i anbringelsen for barnet ved at forbedre relationen til og samarbejdet med forældrene. En af de tre kommuner peger på, at matchkonsulent og rådgivere måske har haft tendens til at sætte sig for lidt ind i, hvordan det er at være forældre, og at evt. modstand fra forældrene kalder på endnu mere samarbejde med samt gennemsigtighed og tydelighed over for dem. Værdimæssigt står kommunerne på et fundament, hvor forældreinddragelsen har en central plads, men erfarer, at det er svært at udleve det i praksis.

8.3. Organisatorisk bæredygtighed

8.3.1. Matchmodellen og eksisterende organisering

Tre af kommunerne er i forvejen organiseret med en eller flere matchkonsulenter, der matcher til børne- og ungehjem og familieplejekonsulenter, der matcher til plejefamilier. Lederen i kommune E peger på, at de relativt let ville kunne adaptere kerneelementerne ind i deres organisation, idet de netop allerede er organiseret med hhv. familiepleje- og matchkonsulenter (til match på børne- og ungehjem).

I kommune H er det rådgivere, der foretager match til børne- og ungehjem på baggrund af deres kendskab til børne- og ungehjem og hvad de kan finde frem til på Tilbudsportalen. I den sammenhæng peger chefen på, at de i deres organisatoriske set-up for anbringelser er et andet sted, end modellen foreskriver, idet det således alene er i forhold til match til plejefamilier, at de har specialistkompetencen.

De fleste af kommunerne er organiseret under samme øvre ledelse på tværs af myndighed og familiepleje-/matchkonsulenter, hvilket de erfarer er værdifuldt. Fokus på det tværgående ledelsesophæng og ledelsens ansvar med at sikre, at rådgiver og matchkonsulent arbejder

sammen om og tager fælles ansvar for matchet, er der således opbakning til som en væsentlig organisatorisk forudsætning.

Kommune G ser et af de store organisatoriske udviklingsområder, de vil arbejde i retning af, at matchkonsulenterne møder børn og forældre, inden matchet er lavet og således ikke alene skal matche ud fra overlevering fra rådgiver og skriftlige dokumenter. Lederne tilkendegiver, at de ser for sig, at modellen kan understøtte og systematisere denne proces. At nå i mål med at ændre i rollefordelingen mellem rådgivere og matchkonsulenter er de imidlertid bevidste om kan være svær, idet der kan være relativt forskellige forestillinger om, hvordan barnet inddrages bedst. Indimellem lykkes parløbet:

”Det hører jeg jo også, at rådgiver nogle gange er gode til at sige, vil du ikke med ud og tale med det her barn. Jeg synes det er svært. Og så gør de det. Men det kræver jo også, at vi som myndighed tør at lægge kasketten og sige: jeg er ikke alene [...] nu tager jeg mine kollegaer med.” (Kommune G).

Samme kommune fremhæver også, at de finder det relevant at tænke matchkonsulenten ind som tovholderen på matchforløb, så ikke alle rådgivere – for hvem der kan være tid mellem en anbringelsessag – behøver at vide alt. I kommune H arbejder de så vidt muligt i forvejen med, at familieplejekonsulenten, der har fundet plejefamilien, møder børn og forældre inden indflytningen og fortæller om stedet.

8.3.2. Kompetencer til inddragelse

Inddragelsen af barnet kan være svært og er et område, der ses et behov for at dygtiggøre sig og kompetenceudvikle yderligere, lyder det fra kommune E. Som nævnt herover er et perspektiv blandt kommunerne også, at især forældreinddragelsen og at nå godt i mål med samarbejdet med forældrene kan være svært. Dermed opleves her også et rum for kompetenceudvikling.

I kommune E påbegyndte de med barnets lov et arbejde i forhold til at udvikle samtaleskabeloner og andet, der understøtter inddragelsen, men der ses fortsat et stykke vej for dem, inden inddragelsen fylder i overensstemmelse med intentionerne i lovgivningen.

Blandt informanterne lyder det også, at de går med overvejelser om, hvorvidt deres teams med fordel kan organiseres efter, at nogle medarbejdere specialiseres i at inddrage for eksempel de små børn og nogle andre de store børn. Perspektiverne lyder på, om det giver mening at tænke i en organisering, hvor ikke alle arbejder lige meget med at inddrage og opbygge relationer, idet det ikke nødvendigvis er noget, der falder alle lige naturligt og som netop kan kræve specialiserede kompetencer at lykkes godt med.

8.4. Økonomisk bæredygtighed

Modellen findes overordnet set økonomisk bæredygtig blandt kommunerne uden for projektet. Hvad hver enkelt kommune vurderer, at modellen ville kalde på af økonomiske ændringer, afhænger af deres eksisterende tilrettelæggelse af økonomien og organiseringen af deres matchpraksis.

Kommune E vurderer, at modellen vil kunne inkorporeres under de eksisterende økonomiske betingelser for børne-/ungeområdet i deres kommune, men at det vil kræve inddragelse af og stillingtagen på det politiske niveau til, at en sådan ændring, der kalder på flere ressourcer, iværksættes.

Kommune F vurderer på baggrund af evalueringens beregninger af timeforbruget pr. match, at det ligger noget højere, end de vurderer, at de for nuværende bruger – og at de bruger flere timer på match til plejefamilier end til børne- og ungehjem.

Kommune G med et relativt indgående forudgående kendskab til modellen vurderer, at de især omkring afdækning af og det tætte samarbejde med anbringelsessteder (K3 og K4) allerede har en praksis overensstemmende med modellen, hvorfor de mener, at de ikke vil se så stort et spring i forhold til tidsforbrug på et matchforløb. Dog ser de, at der vil være nogle ekstra møder, de ikke holder i dag, som vil kræve flere timer. Når det som en investering i at forebygge sammenbrud, giver det økonomisk set god mening, lyder vurderingen.

Kommune H, som for nuværende har rådgivere til at matche til børne- og ungehjem, konstaterer, at implementering af modellen ville kræve en opnormering, idet en nyansat ville skulle varetage match til børne- og ungehjem. De matchkonsulenter, de har ansat til at matche til plejefamilier, har ikke kapacitet til at løfte den opgave også. Samme kommune synes umiddelbart, at timeforbruget for kommune 1 ser fornuftigt ud, når de tager modellens indhold og skridt i betragtning.

9. Litteratur

Ankestyrelsen (2018): *Kontinuitet i anbringelser*.

<https://www.vive.dk/media/pure/mxbmbmzb/5457532>.

Dahler-Larsen, Peter (2008): *At fremstille kvalitative data*. Odense: Syddansk Universitetsforlag.

De Anbragtes Vilkår (2021): *Et rigtigt hjem*. <https://deanbragtesvilkar.dk/wp-content/uploads/2022/02/et-rigtigt-hjem-de-anbragtes-vilkaar-1.pdf>.

Social- og Boligstyrelsen (2025): *Model for styrket match af barn og anbringelsessted*: <https://www.sbst.dk/model-for-styrket-match-af-barn-og-anbringelsessted>.

10. Bilag

10.1. Bilag 1: Projektkommunernes organisering inden matchmodellen

Nedenstående tabeller opridser kort, hvordan de fire projektkommuners matchpraksis overordnet var organiseret, inden implementeringen af matchmodellen. Dette er tiltænkt som en baggrundsindsigt, der kan være relevant for andre kommuner i forhold til at forstå de fire projektkommuners udgangspunkter og kunne holde dette op imod egen praksis.

10.1.1. Projektkommune A

Her var forinden projektet seks matchkonsulenter ansat.

Kerneelement	Plejefamilier	Børne- og ungehjem
K1	På den centrale visitation deltager en matchkonsulent, rådgiver, chef for familiegrupperne, chef for matchkonsulenterne, evt. misbrugskonsulent og sparring med psykolog forinden.	På den centrale visitation deltager en matchkonsulent, rådgiver, chef for familiegrupperne, chef for matchkonsulenterne, evt. misbrugskonsulent og sparring med psykolog forinden.
K2	Primært ifm. samtaler med rådgiver. Dialogbaseret visitation på nogen sager. Ønskes udbredt med projektet.	Som udgangspunkt altid et dialogbaseret visitationsmøde med deltagelse af barn og forældre samt matchkonsulent og rådgiver.
K3	Der afsøges på og hentes materiale fra Tilbudsportalen/ egen portefølje. Et indledende telefonmøde, hvor barnet beskrives. Herefter er to matchkonsulenter ude at interviewe plejefamilien.	På baggrund af dialogbaseret visitation og skriftlige materialer udarbejdes en profil af barnet. Matchkonsulent søger efter institutioner på Tilbudsportalen/egen portefølje. Anbringelsesstedet afdækkes med udgangspunkt i barnets profil.
K4	Er der et potentielt match, aftales et møde ml. plejefamilie, rådgiver, matchkonsulent og en supervisor. Mundtlig overlevering af relevant materiale. Herefter fremsender rådgiver en handleplan.	Efter indledende drøftelse og et potentielt match, fremsendes relevant skriftligt materiale. Børne- og ungehjemmet udarbejder et behandlingsoplæg på baggrund af foregående forventningsafstemning med matchkonsulenten.
K5	Forberedelse og inddragelse primært via rådgiver – med undtagelse af dialogbaseret visitationsmøde, hvor matchkonsulenten også deltager.	Forberedelse og inddragelse primært via rådgiver – med undtagelse af dialogbaseret visitationsmøde, hvor matchkonsulenten også deltager.

10.1.2. Projektkommune B

De havde fire matchkonsulenter ansat inden projektet.

Kerneelement	Plejefamilier	Børne- og ungehjem
K1	Deltagelse af Fagchef for Børn og Familie, leder fra Socialrådgivningen, teamleder i Anbringelses- og Hjemgivelsesteamet (myndighed) samt faglige koordinatore. Her drøftes alene anbringelsesgrundlaget.	Deltagelse af Fagchef for Børn og Familie, leder fra Socialrådgivningen, teamleder i Anbringelses- og Hjemgivelsesteamet (myndighed) samt faglige koordinatore. Her drøftes alene anbringelsesgrundlaget.
K2	Rådgiver udfylder en henvisningsblanket til og fremsender øvrig relevant information om barnet til matchkonsulent – og herunder udsagn fra barn og forældre. Kun rådgiver møder barn og forældre.	Rådgiver udfylder en henvisningsblanket og fremsender øvrig relevant information om barnet til matchkonsulent – og herunder udsagn fra barn og forældre. Kun rådgiver møder barn og forældre.

Evaluering af model for styrket match af barn og anbringelsessted

Kerneelement	Plejefamilier	Børne- og ungehjem
K3	Mulige anbringelsessteder søges via Tilbudsportalen, idet udbuddet af kendte anbringelsessteder er begrænset. Når matchkonsulenten har udpeget ét anbringelsessted, er myndighedssagsbehandler med på besøg. Dernæst barnets forældre.	Mulige anbringelsessteder søges via Tilbudsportalen, idet udbuddet af kendte anbringelsessteder er begrænset. Når matchkonsulenten har udpeget ét anbringelsessted, er myndighedssagsbehandler med på besøg. Dernæst barnets forældre.
K4	Matchkonsulent er i dialog med anbringelsessted på baggrund af det skriftlige materiale.	Matchkonsulent er i dialog med anbringelsessted på baggrund af det skriftlige materiale.
K5	Forberedelse og inddragelse alene via rådgiver.	Forberedelse og inddragelse alene via rådgiver.

10.1.3. Projektkommune C

To familieplejekonsulenter var forinden projektet ansat til at forestå matchningen til plejefamilier. I forbindelse med projektet blev en matchkonsulent ansat til at varetage matchning til børne- og ungehjem.

Kerneelement	Plejefamilier	Børne- og ungehjem
K1	Anbringelsesudvalg bestående af teamleder fra Familieafdeling, rådgiver, leder af Center for Trivsel og Læring (PPR) og evt. psykolog. Drøftelse af anbringelsesgrundlag og -form.	Anbringelsesudvalg bestående af teamleder fra Familieafdeling, rådgiver, leder af Center for Trivsel og Læring (PPR) og evt. psykolog. Drøftelse af anbringelsesgrundlag og -form.
K2	Ifm. BFU'en afholdes netværksmøder, hvor forældre, skole og relevante personer omkring barnet deltager. Rådgiver har de lovpligtige samtaler med barnet og sender henvisningsskema til familieplejekonsulenter.	Ifm. BFU'en afholdes netværksmøder, hvor forældre, skole og relevante personer omkring barnet deltager. Rådgiver har de lovpligtige samtaler med barnet.
K3	Familieplejekonsulenter finder mulige plejefamilier (ofte ud fra eksisterende kendskab eller ansøgninger) og besøger dem. Rådgiver kommer med på besøg hos plejefamilien, der er peget på.	Rådgiver afsøger anbringelsessteder via Tilbudsportalen eller kollegaer samt tager ud og besøger dem.
K4	Familieplejekonsulent er i dialog med anbringelsessted på baggrund af det skriftlige materiale.	Rådgiver er i dialog med anbringelsessted på baggrund af skriftligt materiale.
K5	Forberedelse og inddragelse, herunder er barn og forældre på besøg hos plejefamilien sammen med rådgiver.	Forberedelse og inddragelse, herunder er barn og forældre på besøg på børne- og ungehjemmet sammen med rådgiver.

10.1.4. Projektkommune D

De havde forinden projektet familieplejekonsulenter til match til plejefamilier, men ingen matchkonsulent til match til børne- og ungehjem.

Kerneelement	Plejefamilier	Børne- og ungehjem
K1	Et samarbejdsforum bestående af chef for Familie, Børn og Unge, ledere fra familieafdeling samt udførerområdet, leder af lokalt børne- og ungehjem, PPR, rådgiver og matchkonsulent.	Et samarbejdsforum bestående af chef for Familie, Børn og Unge, ledere fra familieafdeling samt udførerområdet, leder af lokalt børne- og ungehjem, PPR, rådgiver og matchkonsulent.
K2	Inddragende netværksmøder. Her deltager netværk og fagpersoner med kendskab til barnet fx fra skole/dagtilbud, PPR, forældre, nære relationer, barnet samt rådgiver og familieplejekonsulent. Familieplejekonsulent møder barn og forældre.	Inddragende netværksmøder. Her deltager netværk og fagpersoner med kendskab til barnet fx fra skole/dagtilbud, PPR, forældre, nære relationer, barnet samt rådgiver.
K3	Familieplejekonsulent holder indledende møder med plejefamilier og afdækker kompetencer mv.. Herefter	Rådgiver foretager afdækningen af børne- og ungehjem.

Evaluering af model for styrket match af barn og anbringelsessted

Kerneelement	Plejefamilier	Børne- og ungehjem
	er rådgiver samt forældre og evt. barn med på besøg hos den valgte plejefamilie.	
K4	Viden deles med plejefamilier, som undervejs i matchningsprocessen vurderer, om de er de rette til opgaven.	Viden deles med børne- og ungehjem, som undervejs i matchningsprocessen vurderer, om de er de rette til opgaven.
K5	Inddragelse og forberedelse i sagsbehandling ifm. børnesamtaler og samtaler med forældre – så vidt muligt også med matchkonsulent. Besøg på anbringelsessted.	Inddragelse og forberedelse i sagsbehandling ifm. børnesamtaler og samtaler med forældre. Besøg på anbringelsessted.

10.2. Bilag 2: Metode- og databeskrivelser

I det følgende adresserer vi det metodiske grundlag for evalueringen yderligere ved at beskrive:

- De forskellige kvantitative- og kvalitative datakilder, der er anvendt i evalueringen.
- Metodiske og etiske overvejelser samt opmærksomhedspunkter i forhold til evalueringens dataindsamling.
- Generaliserbarheden af evalueringens resultater.

10.2.1. Overordnet om evalueringens datakilder

Langt hovedparten af data, der indgår i denne slutevaluering, er indsamlet efter medio november 2023, hvor modellen netop var blevet midtvejsrevideret og projektkommunerne begyndte at arbejde efter matchmodellen i alle anbringelsesforløb. Kun data vedrørende skift i anbringelser samt kommunernes anbringelsesmønster inden matchmodellen går forud herfor.

Valget af datakilder til belysning af evalueringsspørgsmålene er sket med formålet om at opnå så komplette afdækninger som muligt. Herved er det for alle evalueringsspørgsmål i videst muligt omfang prioriteret at indsamle både kvantitative data, der bidrager med viden i bredden, samt kvalitative data, der giver dybdeviden. Analyserne beror således overvejende på datatriangulering, hvor spørgeskemadata har tegnet overordnede og tværgående mønstre, mens kvalitative data, herunder også besvarelser fra spørgeskemaernes fritekstfelter, har bidraget med forklaringer og nuancer på disse mønstre. Interviewene gav os således mulighed for at undersøge og komme nærmere forskellige forklaringer på, hvorfor nogle forældre i spørgeskemaet har tilkendegivet, at de ikke har oplevet et velfungerende samarbejde med kommunen.

Af tabel 10.1 fremgår de datakilder, der har indgået i denne slutevaluering, hvilke evalueringsspørgsmål, jf. afsnit 2.5, de har bidraget til at besvare, samt det mere konkrete analysefokus for anvendelsen af data.

Datakilde	Evalueringsspørgsmål	Analysefokus
Stamdata	Baggrundsdata på matchforløbene og herunder data om sammenbrud i anbringelser.	<ul style="list-style-type: none">• Om der sker færre sammenbrud.• Karakteristika ved matchforløb, hvor modellen er afprøvet.

Evaluering af model for styrket match af barn og anbringelsessted

Data fra Danmarks Statistik	Data om projektkommuner + andre kommuners anbringelsesmønster forud for projektet	<ul style="list-style-type: none"> • Adskiller projektkommunerne sig fra øvrige kommuner inden matchmodellen?
Interviews med medarbejdere og ledere fra projektkommunerne	Implementering og resultater	<ul style="list-style-type: none"> • Hvordan er matchmodellen udmøntet i praksis? • Drivkræfter og barrierer for implementering af modellen. • Oplevet fagligt og organisatorisk udbytte i kommunerne.
Spørgeskema til rådgivere og matchkonsulenter	Implementering	<ul style="list-style-type: none"> • Er matchmodellen implementeret? • Drivkræfter og barrierer for implementeringen.
Spørgeskema til børn 6-10 år (svarprocent: spørgeskema 1: 28 %)	Resultater	<ul style="list-style-type: none"> • Oplevelsen af inddragelse • Om matchet er godt • Om barnet føler sig støttet i matchningsprocessen • Oplevelsen af samarbejdet med myndighed og anbringelsessted
Spørgeskema til børn 11-17 år (svarprocent: spørgeskema 1: 20 %, spørgeskema 2: 23 %)	Resultater	<ul style="list-style-type: none"> • Oplevelsen af inddragelse • Om matchet er godt • Om barnet føler sig støttet i matchningsprocessen • Oplevelsen af samarbejdet med myndighed og anbringelsessted
Spørgeskema til forældre	Resultater	<ul style="list-style-type: none"> • Oplevelsen af inddragelse • Om matchet er godt • Oplevelsen af samarbejdet med myndighed og anbringelsessted
Spørgeskema til anbringelsessteder	Resultater	<ul style="list-style-type: none"> • Om matchet er godt • Oplevelsen af samarbejdet med myndighed og forældre
Interviews med børn 11-17 år	Resultater	<ul style="list-style-type: none"> • Oplevelsen af inddragelse • Om matchet er godt • Om barnet føler sig støttet i matchningsprocessen • Oplevelsen af samarbejdet med myndighed og anbringelsessted
Interviews med forældre	Resultater	<ul style="list-style-type: none"> • Oplevelsen af inddragelse • Om matchet er godt • Oplevelsen af samarbejdet med myndighed og anbringelsessted
Interviews med anbringelsessteder	Resultater	<ul style="list-style-type: none"> • Om matchet er godt • Oplevelsen af samarbejdet med myndighed og forældre
Omkostningsinterviews og registreringer	Omkostninger	<ul style="list-style-type: none"> • Er modellen urealistisk dyr?
Interviews med ledere og chefer fra andre kommuner	Accept og efterspørgsel	<ul style="list-style-type: none"> • Er modellen accepteret og efterspurgt af andre kommuner? • Er modellen fagligt, organisatorisk og økonomisk bæredygtig?

10.2.2. Oplysningskrivelser

Projektkommunerne har forestået at udlevere og mundtligt viderefordre to oplysningskrivelser på vegne af Social- og Boligstyrelsen; én oplysningskrivelse til barnets forældre vedrørende dataindsamlingen om barnet. Den beskrev hvilke stamdata, der indsamledes, at der ville blive udsendt spørgeskemaer og at barnet evt. ville blive kontaktet i forhold til deltagelse i et interview. Børn over 12 år har modtaget en oplysningskrivelse

selvstændigt. Dernæst udleverede projektkommunerne en oplysningsskrivelse til forældrene vedrørende stamdata, spørgeskema og at de evt. kunne blive kontaktet og inviteret til et interview. Medarbejderne i projektkommunerne modtog en guide, der beskrev, hvad der var vigtigt at videreformidle mundtligt. Af oplysningsskrivelsen fremgik, at deltagelse er frivilligt, og at de til enhver tid kunne trække deres samtykke tilbage. Dernæst blev evalueringens formål og behandling af data beskrevet. At kommunerne har videreformidlet oplysningsskrivelser kan potentielt have haft den konsekvens, at Social- og Boligstyrelsens evaluering – trods budskabet i skrivelserne og den mundtlige formidling – ikke er blevet betragtet som fuldstændig uafhængig af kommunen. Det kan have påvirket svarprocenterne i negativ retning, hvis nogen potentielle respondenter har haft svært ved at adskille evalueringen fra kommunens sagsbehandling og øvrige virke ligesom andre måske kan have følt sig mere presset til at besvare, nu kommunen forestod denne udlevering.

10.2.3. Stamdata

Projektkommunerne har registreret stamdata for iværksatte anbringelser igennem hele projektperioden. Formålet har blandt andet været at indhente data på, hvor mange og hvilke typer matchforløb, modellen har været afprøvet på, ligesom der har været indsamlet kontaktoplysninger på børn, forældre og anbringelsessteder til brug i forbindelse med spørgeskemaer og interviews.

Ud over at registrere iværksatte anbringelser, der har været en del af projektet, har projektkommunerne også bidraget med stamdata for iværksatte anbringelser forud for projektets start. Registreringerne er foretaget for iværksatte anbringelser fra hhv. juli 2019 til juni 2022 og for projektperioden juli 2022 til september 2024. Kommunerne skulle løbende opdatere, hvis der skete ændringer i de enkelte anbringelsesforløb, herunder hvorvidt der skete planlagte/ikke-planlagte skift i anbringelsessted eller ophør af anbringelsen. Det har ikke været muligt undervejs, at validere kommunernes registreringer.

10.2.3.1. Skift i anbringelsen

Til analysen af sammenbrud i anbringelsen, var det tiltænkt at anvende data fra stamdataregistreringerne omkring ændringer i anbringelsen og årsagen til ændringen. Sammenbrud blev i den forbindelse defineret som ikke-planlagte skift i anbringelsen. De registrerede data gav imidlertid anledning til tvivl om, hvorvidt der var en korrekt og ensartet forståelse af definitionen af 'ikke-planlagt' skift i anbringelsessted indenfor og på tværs af kommunerne. Derfor var det ikke muligt at opgøre 'ikke-planlagte' skift/sammenbrud i evalueringen alene.

I stedet har vi i evalueringen undersøgt andelen af anbringelser, hvor der – hhv. før og efter matchmodellen – sker et skift af anbringelsessted, uagtet om det har været defineret som ikke-planlagt eller planlagt. På grund af den korte tidsperiode for projektet, har det alene været muligt at opgøre skift i anbringelsen inden for et halvt år efter anbringelsens start. Samtidig har det for at få et tilstrækkeligt datagrundlag for analysen vedrørende skift været nødvendigt at opgøre skift for anbringelser iværksat i perioden primo 2023 – 1. april 2024. Data indeholder således anbringelser iværksat før medio november 2023, hvor modellen skulle være fuldt udrullet i alle kommuner. Det er derfor muligt, at der på nogle forløb ikke har fulgt den fulde model, men forventningen er, at langt hovedparten af modellen har været i spil, idet kommunerne på tidspunktet havde arbejdet med matchmodellen over længere tid.

10.2.4. Spørgeskemaer til børn, forældre og anbringelsessteder

Social- og Boligstyrelsen har udsendt spørgeskemaer til børn, der er blevet matchet med et anbringelsessted, deres forældre og anbringelsessteder på baggrund af kommunernes

registrerede stamdata. Spørgeskemaerne er udsendt til ovenstående målgrupper for matchforløb, som er iværksat i perioden 15. november 2023 – 30. august 2024 gennem surveyprogrammet Defgo. I bestræbelsen på at hæve svarprocenterne, har projektkommunerne bistået med månedlig opfølgning på manglende besvarelser ved at kontakte anbringelsessteder og forældre.

Der er udsendt to spørgeskemaer til børnene. Spørgeskemaerne var målrettet hhv. børn i aldersgruppen 6-10 år eller 11-17 år. Svarprocenterne ligger på hhv. 20 % og 28 %. Spørgeskemaerne er udsendt til børnenes kontaktpersoner på børne- og ungehjemmet eller til børnenes primære plejeforælder, som var tiltænkt at videreformidle det til børnene. De 11-17 årige har selv besvaret begge spørgeskemaer. De 6-10 årige børn har besvaret det første spørgeskema med støtte fra deres kontaktperson/plejeforælder, hvilket ikke var forventet at påvirke børnenes svar, idet spørgeskemaet alene vedrørte børnenes oplevelser af kommunen i matchforløbet. Besvarelsen af det andet spørgeskema, som omhandlede børnenes oplevelse af anbringelsesstedet, skulle foregå telefonisk sammen med en medarbejder fra Social- og Boligstyrelsen. Det viste sig undervejs i evalueringen meget vanskeligt at lykkes med at indhente besvarelser fra de 6-10 årige på det andet spørgeskema, hvormed der ikke indgår data herfra.

Spørgeskemaet til forældrene er udsendt til begge forældre. 26 forældre har besvaret spørgeskemaet helt eller delvist, hvilket svarer til at der er kommet mindst én forælderbesvarelse fra 22 pct. af de iværksatte anbringelser. Af disse 26 besvarelser, har 4 forældre (15 %) besvaret spørgeskemaet sammen med andre, og 22 forældre (85 %) har besvaret spørgeskemaet alene. Vi har ladet de forældrebesvarelser, hvor to forældre har besvaret sammen, tælle for én besvarelse.

Spørgeskemaet til anbringelsesstedet er adresseret til barnets kontaktperson/primære plejeforælder. 25 anbringelsessteder har besvaret spørgeskemaet, hvilket giver en besvarelsesprocent på 30 pct.

For at tage hensyn til særligt sårbare, har vi ikke udsendt spørgeskemaer til barnet og/eller forældrene, hvis matchkonsulenten eller rådgiver vurderede, at de ikke kunne deltage i evalueringen. Der er heller ikke sendt spørgeskemaer vedrørende anbringelser, hvor der har manglet kontaktoplysninger i stamdataarkene.

De følgende tabeller giver overblik over centrale baggrundskarakteristika for respondenterne, der har besvaret evalueringens spørgeskemaer. Formålet er at fremlægge et grundlag for at vurdere, om der er en over- eller underrepræsentation af respondenter med bestemte karakteristika og dermed kunne vurdere generaliseringspotentialer. Sidstnævnte gøres senere i indeværende bilag, og her beskrives også, hvordan evt. skævheder i de indkomne besvarelser er håndteret.

Tabel 10.2

Baggrundskarakteristika, spørgeskema 1 til børn 6-10 år

Køn/alder	Dreng: 2	Pige: 3	Aldersgns. 10,1 år
Anbringelsessted	Netværksplejefamilie: 3	Plejefamilie: 2	Børne- og ungehjem: -
Samtykke	Frivillig: 4	Tvang: 1	
Anbringelsestype	Førstegangs-anbringelse: 3	Genanbringelse: -	Skift i anbringelsessted: 2

Anm.: N = 5 gennemførte besvarelser svarende til en svarprocent på 28 pct. Spørgeskemaet er sendt ca. 4 uger efter iværksættelsen af anbringelsen.

Kilde: Egne beregninger på spørgeskemabesvarelser.

Tabel 10.3

Baggrundskarakteristika, spørgeskema 1 til børn/unge 11-17 år

Køn/alder	Dreng: 2	Pige: 9	Aldersgns. 14,4 år
Anbringelsessted	Netværksplejefamilie: 0	Plejefamilie: 4	Børne- og ungehjem: 7
Samtykke	Frivillig: 10	Tvang: 1	
Anbringelsestype	Førstegangs-anbringelse: 3	Genanbringelse: 4	Skift i anbringelsessted: 4

Anm.: N = 11 gennemførte besvarelser svarende til en svarprocent på 20 pct. Spørgeskemaet er sendt ca. 4 uger efter iværksættelsen af anbringelsen.

Kilde: Egne beregninger på spørgeskemabesvarelser.

Tabel 10.4

Baggrundskarakteristika, spørgeskema 2 til børn/unge 11-17 år

Køn/alder	Dreng: 2	Pige: 6	Aldersgns. 14,5 år
Anbringelsessted	Netværksplejefamilie: 0	Plejefamilie: 1	Børne- og ungehjem: 7
Samtykke	Frivillig: 8	Tvang: -	
Anbringelsestype	Førstegangs-anbringelse: 1	Genanbringelse: -	Skift i anbringelsessted: 7

Anm.: N = 8 gennemførte besvarelser svarende til en svarprocent på 23 pct. Spørgeskemaet er sendt ca. 13 uger efter iværksættelsen af anbringelsen.

Kilde: Egne beregninger på spørgeskemabesvarelser.

Tabel 10.5

Baggrundskarakteristika, spørgeskema forældre

Anbringelsessted	Netværksplejefamilie: 4	Plejefamilie: 9	Børne- og ungehjem: 13
Samtykke	Frivillig: 21	Tvang: 5	
Anbringelsestype	Førstegangs-anbringelse: 14	Genanbringelse: 3	Skift i anbringelsessted: 9

Anm.: N = 26 (2 delvis og 24 gennemførte besvarelser) svarende til en svarprocent på 22 pct. (af iværksatte anbringelser). Spørgeskemaet er sendt ca. 10 uger efter iværksættelsen af anbringelsen.

Kilde: Egne beregninger på spørgeskemabesvarelser.

Tabel 10.6
Baggrundskarakteristika, spørgeskema anbringelsessted

Anbringelsessted	Netværksplejefamilie: 3	Plejefamilie: 15	Børne- og ungehjem: 7
------------------	-------------------------	------------------	-----------------------

Anm.: N = 25 gennemførte besvarelser svarende til en svarprocent på 30 pct. Spørgeskemaet er sendt ca. 14 uger efter iværksættelsen af anbringelsen.

Kilde: Egne beregninger på spørgeskemabesvarelser.

10.2.4.1. Analyse af spørgeskemadata

For at lette formidlingen af resultaterne for hhv. børn og forældre, blev der i forbindelse med analysen af spørgeskemaerne lavet indekser for fire dimensioner af børnenes samlede oplevelser med hhv. matchforløbet og deres anbringelsessted samt fire dimensioner for forældrene. Hvert indeks bygger på børnenes eller forældrenes besvarelser på flere spørgsmål, som samlet set repræsenterer børnenes eller forældres oplevelse eller vurdering af et bestemt forhold. For børnene blev spørgsmålene/udsagnene stillet med samme svarskala fra 1-4, hvor 1 betyder, at det "passer meget godt" og 4 betyder, at det "passer meget dårligt". For børnene er indekserne kun lavet for de store børn (11-17 år), da svarkategorierne ikke var på en likert-skala for de mindre børn. For forældrene blev spørgsmålene/udsagnene stillet med samme svarskala fra 1-5, hvor 1 betyder, at "i meget høj grad" og 5 betyder "slet ikke".

Indeksekset er opdelt, så forældrenes vurderinger bliver inddelt i "i høj grad" (scoren er 1-2,5), "i nogen grad" (scoren er >2,5 og <3,5) og "i mindre grad" (scoren er 3,5-5). For børnene er indekset opdelt, så børnenes oplevelser omsættes til "passer godt" (scoren er 1-2,5) eller "passer dårligt" (scoren er 2,5-4). Dette afspejler dermed vores fortolkning af indeksscorene og dermed ikke hhv. forældre eller børns direkte svar på det enkelte spørgsmål. Kategorierne i indekserne er således ikke magen til de svarkategorier, som er vist i de enkelte spørgsmål.

I nedenstående tabeller fremgår de forskellige indekser for hhv. forældre og børn samt hvilke spørgsmål, de består af.

Tabel 10.7
Indeks for børn

Indeks (figur i rapporten)	Spørgsmål/udsagn
Inddragelse (figur 6.1)	<ul style="list-style-type: none"> • De voksne i kommunen talte med mig om, hvorfor jeg skulle bo et nyt sted • De voksne i kommunen spurgte ind til, hvad der for mig ville være et rart sted at bo • De voksne i kommunen ville gerne høre, hvad jeg havde at sige, når vi mødtes • De voksne i kommunen spurgte mig, hvad jeg godt kan lide at lave i min fritid • De voksne i kommunen tog det jeg sagde alvorligt • De voksne i kommunen talte med mig om, hvad jeg kunne være med til at bestemme, og hvad de voksne kunne bestemme om det nye sted, jeg skulle bo • De voksne i kommunen talte med mig hver gang, der blev besluttet noget omkring, hvor jeg skulle bo • De voksne i kommunen forklarede mig, hvorfor de havde valgt, at jeg skulle bo lige netop der, hvor jeg bor • De voksne i kommunen forklarede mig, hvis de ikke kunne opfylde mine ønsker og hvorfor

Evaluering af model for styrket match af barn og anbringelsessted

Støtte (figur 6.6)	<ul style="list-style-type: none"> • Inden jeg flyttede ind der, hvor jeg bor nu, forklarede de voksne i kommunen i mig, hvad der skulle ske og hvornår • De voksne i kommunen talte med mig om mine tanker omkring at skulle flytte ind der, hvor jeg bor nu • Jeg følte mig tryk nok til at snakke med de voksne i kommunen, hvis jeg synes noget var svært ved at flytte ind der, hvor jeg bor nu
Samarbejde (figur 6.12)	<ul style="list-style-type: none"> • De voksne i kommunen syntes, at det jeg sagde, var vigtigt • Jeg havde let ved at få fat på de voksne i kommunen, hvis jeg havde brug for det • Jeg var med til at bestemme, hvornår jeg skulle mødes med de voksne i kommunen • Jeg var med til at bestemme, hvad jeg talte med de voksne i kommunen om
Matchet (figur 6.16)	<ul style="list-style-type: none"> • Jeg har det godt her, hvor jeg bor • Jeg føler mig hjemme her, hvor jeg bor • De voksne her, hvor jeg bor, lytter til mig • De voksne her, hvor jeg bor, kan godt lide mig • Jeg har det godt sammen med nogle af de voksne her, hvor jeg bor • Jeg kan godt lide at være sammen med de andre børn og unge her, hvor jeg bor • Jeg føler mig tryk her, hvor jeg bor • De voksne her, hvor jeg bor, hjælper mig med at snakke med og se min mor og/eller far • De voksne her, hvor jeg bor, hjælper mig med at snakke med og se mine søskende • De voksne her, hvor jeg bor, hjælper mig med at se mine venner (som ikke bor her) • De voksne her, hvor jeg bor, hjælper mig med skolearbejdet • De voksne her, hvor jeg bor, hjælper mig med at gå til ting i min fritid

Tabel 10.8
Indeks for forældre

Indeks (figur i rapporten)	Spørgsmål/udsagn
Kommunen har spurgt ind til... (figur 6.29)	I hvilken grad har du oplevet, at kommunen har spurgt ind til... <ul style="list-style-type: none"> • Dine tanker og mulige bekymringer om dit barns anbringelse? • Dine forventninger og ønsker til dit barns anbringelse? • Din viden om dit barns behov og interesser? • Hvilke dele af dit barns liv, som er særligt vigtigt for dig at være inde over?
Kommunen har lyttet til... (figur 6.29)	I hvilken grad har du oplevet, at kommunen har lyttet til... <ul style="list-style-type: none"> • Dine tanker og mulige bekymringer om dit barns anbringelse? • Dine forventninger og ønsker til dit barns anbringelse? • Din viden om dit barns behov og interesser? • Hvilke dele af dit barns liv, som er særligt vigtigt for dig at være inde over?
Kommunen har forklaret om matchforløbet... (figur 6.30)	I hvilken grad har du oplevet, at kommunen har forklaret dig... <ul style="list-style-type: none"> • Hvad årsagen var til, at dit barn skulle anbringes? • Hvad du har kunne have indflydelse og ikke har kunne have indflydelse på omkring dit barns anbringelse og hvorfor? • Hvad grunden var, hvis nogle af dine ønsker til dit barns anbringelse ikke kunne imødekommes?
Kommunen har forklaret om anbringelsen... (figur 6.30)	I hvilken grad har du oplevet, at kommunen har forklaret dig... <ul style="list-style-type: none"> • Om de beslutninger, der blev taget omkring, hvor dit barn skulle anbringes og hvorfor?

- Hvad der skulle ske og hvornår i forbindelse med, at dit barn skulle anbringes?
- Om niveauet og rammerne for samværet med dit barn, når det barn blev anbragt?

10.2.5. Kvalitative interviews

Vi har gennemført interviews med børn, der er anbragte, deres forældre, anbringelsessteder samt medarbejdere og ledere i de fire projektkommuner. Derudover har vi gennemført interviews med medarbejdere og ledere i udvalgte projektkommuner om omkostninger, samt ledere og chefer i øvrige kommuner om efterspørgsel af modellen. Interviewene med børn, anbringelsessteder og forældre er primært foregået fysisk i lokaler stillet til rådighed af anbringelsesstederne, projektkommunerne eller hjemme hos forældrene eller alternativt virtuelt i de tilfælde, hvor informanten har ønsket at gøre det på denne måde. Interviewene med medarbejdere, ledere og chefer er foregået både fysisk og virtuelt. I boks 10.1 fremgår et overblik over de gennemførte interviews i perioden fra maj-november 2024.

Boks 10.1

Overblik over gennemførte interviews

	Interviews	Baggrundskarakteristika
Børn	<ul style="list-style-type: none"> • Fem informanter (11-16 år) • Enkeltinterviews • Varighed: 30-60 minutter 	<ul style="list-style-type: none"> • Anbringelsessted: to i plejefamilie og tre på børne- og ungehjem. • Anbringelsestype: to førstegangsanbringelser og tre skift i anbringelsessted. • Kommune A: 2, kommune B: 1, kommune C: 1, kommune D: 1.
Forældre	<ul style="list-style-type: none"> • Ni informanter • Syv enkeltinterviews og et parinterview • Varighed: 45-75 minutter 	<ul style="list-style-type: none"> • Samtykke: Otte frivillige, ingen tvangsanbringelser • Anbringelsestype: Fem førstegangsanbringelser og tre skift i anbringelsessted. • Kommune A: 2, kommune B: 2, kommune C: 1, kommune D: 3.
Anbringelsessteder	<ul style="list-style-type: none"> • Fire informanter • Fire enkeltinterviews • Varighed: 30-45 minutter 	<ul style="list-style-type: none"> • Anbringelsessted: To i plejefamilie og to på børne- og ungehjem. • Kommune A: 2, kommune B: 0, kommune C: 1, kommune D: 1.
Kommunale medarbejdere	<ul style="list-style-type: none"> • 25 informanter • Fire gruppeinterviews • Varighed: 60-90 minutter 	<ul style="list-style-type: none"> • 13 medarbejdere, der repræsenterer matchkonsulenter/familiepleje og 12 medarbejdere fra myndighed.
Kommunale ledere og projektlede	<ul style="list-style-type: none"> • 15 informanter • Fire gruppeinterviews • Varighed: 60-90 minutter 	<ul style="list-style-type: none"> • Fire ledere for matchkonsulenter/familiepleje og syv ledere fra myndighed. Derudover én leder fra institution samt tre projektlede uden umiddelbar ledelse.
Omkostningsinterviews	<ul style="list-style-type: none"> • 3 informanter • To interviews • Varighed: 60 minutter 	<ul style="list-style-type: none"> • To medarbejdere fra udfører og én medarbejder fra myndighed.
Efterspørgselsinterviews	<ul style="list-style-type: none"> • Seks informanter • To enkeltinterview og to gruppeinterviews • Varighed: 30-60 minutter 	<ul style="list-style-type: none"> • Fem ledere og chefer for hhv. myndighed og matchkonsulenter/familiepleje samt en faglig koordinator for familiepleje.

10.2.5.1. Interviewguides

Interviewene har taget afsæt i semistrukturerede interviewguides, der har været målrettet hhv. børn i aldersgrupperne 6-10 og 11-17 år, forældre samt anbringelsessteder. De forskellige interviewguides var struktureret efter temaer, der kunne belyse evalueringen

undersøgelsesspørgsmål og de forventede resultater af modellen samt begrundede faglige antagelser om, hvad der kunne være på spil formuleret i forbindelse med evalueringsdesignet. Interviewguidene blev revideret undervejs i evalueringen som nye perspektiver fra tidligere dataindsamling i evalueringen blev fundet relevant at afdække.

10.2.5.2. *Metodiske og etiske overvejelser vedrørende interviewene*

Forud for og undervejs i gennemførelsen af interviews med børn og forældre har der været gjort flere metodiske og etiske overvejelser.

Både børn og forældre befinder sig i en sårbar og svær livssituation på tidspunktet, hvor vi rækker ud til dem. Det blev særligt tydeligt under interviewene med forældrene, der blev berørte, når de delte personlige oplevelser. Ud fra det forskningsetiske princip om at tage hensyn til de berørte parter har der i forbindelse med interviewene været taget nødvendige forholdsregler.

Forud for interviewene briefede vi interviewpersonerne om, at vi til enhver tid kunne holde en pause, at det var helt okay, hvis de ikke ville dele ting med os eller ville afbryde interviewet. Det blev endvidere understreget, at det var helt legitimt og naturligt, at de kunne blive følelsesmæssigt påvirket i løbet af interviewet. Det gjorde vi i håb om at skabe et trygt og tillidsfuldt rum, hvor vi udviste forståelse for deres situation.

Under interviewene forsøgte vi at stille åbne spørgsmål, så det i høj grad var informanterne, der bestemte, hvad de ville indvillige os i og understregede, at de ikke skulle fortælle noget, de ikke havde lyst til. Samtidig havde vi stort fokus på i samtalen at udvise empati og være nærværende ved at udvise interesse, forståelse og medfølelse for det sagte under interviewene.

I slutningen af interviewet spurgte vi altid ind til, hvordan de havde oplevet det at blive interviewet, da det var vigtigt at sikre, at de var i god behold og ikke sad tilbage med ubehagelige følelser. Brugte tid på at tale om hverdagsagtige ting for på den måde at lette stemningen og sikre, at vi ikke efterlod informanterne med ubehag. I forbindelse med interviewene med børn havde vi forinden interviewene en snak med en plejeforælder/kontaktperson for at høre, om der var særlige hensyn eller opmærksomheder at tage i forhold til barnet ligesom det blev aftalt, at en voksen var hos barnet efter interviewet, hvis barnet havde brug for at fortælle om sin oplevelse.

Rekruttering af informanter til interviews

Udvælgelsen af informanter til interviews har beroet på formålsbestemt sampling. Alle informanter, vi har haft kontaktoplysninger på, har været teoretisk relevante, idet de – ifølge kommunernes registreringer – har indgået i et matchforløb efter matchmodellen. I samplingen har vi blandt andet haft fokus på at rekruttere informanter fra alle fire kommuner ligesom vi har bestræbt os på at opnå variation på informanternes og matchforløbenes baggrundskarakteristika. Undervejs i rekrutteringsprocessen viste det sig imidlertid vanskeligt at nå i mål med et tilfredsstillende antal interviews, når vi var selektive på baggrundskarakteristika. Herefter rakte vi ud til alle potentielle informanter, medmindre kommunerne havde angivet, at der var særlige forhold ved barnet eller forældrene, der gjorde, at de ikke kunne deltage i et interview. At kommunernes medarbejdere har kunnet vurdere, om et barn eller forældre kunne deltage i et interview vil betyde, at vi har undladt at kontakte de mest udsatte, hvilket beror på en etisk afvejning om at tage mest mulig hensyn til menneskerne, der er i en svær situation.

10.2.5.2.1. Børn

Rekrutteringen til interviews tog altid udgangspunkt i barnets lyst til at deltage. Vi ringede til børnenes kontaktperson for at høre, om barnet havde lyst til at deltage og lagde op til, at kontaktpersonerne snakkede med børnene om det – og understregede, at det var vigtigt at formidle til barnet, at det var frivilligt. Til rekrutteringen blev udviklet et talepapir, der sikrede, at de vigtigste budskaber blev formidlet samt en lille folder, der i børnehøjde formidlede formålet med interviewet samt kort præsenterede de to potentielle interviewere med billede. Folderen opfordrede vi kontaktpersonen til at benytte – især ved forespørgsel for de yngre børn i målgruppen. De fleste kontaktpersoner var villige til at snakke med børnene, mens enkelte sagde nej på forhånd – ofte fordi de mente, at børnene ikke kunne klare det.

10.2.5.2.2. Forældre

I forbindelse med rekruttering af forældrene, der er sket gennem telefonisk kontakt, har der været lagt stor vægt på at formidle formålet med interviewet, understrege at deltagelse er frivilligt samt at klargøre for forældrene, at deltagelse ikke ville kunne have betydning for deres barns sag. Forældrene har fået mulighed for betænkningstid, hvorefter der er blevet aftalt evt. senere kontakt med henblik på forespørgsel om interviewdeltagelse.

10.2.5.3. Transskribering, kodning og analyse

Alle interviews er blevet lydoptaget og dernæst transskriberet ved hjælp af softwareprogrammet Whisper og er efterfølgende blevet gennemlæst og redigeret af en medarbejder i Social- og Boligstyrelsen. Interviewene blev kodet ved hjælp af softwareprogrammet NVivo. Kodningen har primært været deduktiv og taget afsæt i kodebøger udviklet med udgangspunkt i temaerne fra interviewguidesene. Samtidig har kodningen været åben over for nye perspektiver i empirien, hvormed der også er udviklet empirisk baserede koder. Efter kodningen blev alle interviews behandlet og analyseret ved brug af displays fra *framework-metoden* (Dahler-Larsen, 2008), hvilket bidrog til at skabe overblik over fremtrædende fund og mønstre i empirien samtidig med, at der kunne dykkes ned i forskellige informanternes oplevelser og erfaringer.

10.2.6. Afdækning af efterlevelse af kerneelementerne

Vurderingen af implementeringen af kerneelementerne og modellen samlet set beror på en afdækning af de kriterier for efterlevelse af de enkelte kerneelementer, der er blevet udviklet i en proces med input fra hhv. projektkommunerne samt Social- og Boligstyrelsens kontor for Børn, Unge og Familier i forbindelse med evalueringen.

Kriterierne for efterlevelse forstås som *tegn i praksis* på, at matchpraksissen for kerneelementet lever op til den kvalitet, matchmodellen foreskriver og viser således, hvor praksissen adskiller sig fra den matchpraksis, der i forvejen skulle være til stede. Efterlevelseskriterierne er empirisk afdækket gennem spørgeskemabesvarelser fra hhv. rådgiver og matchkonsulent i hver af de fire kommuner tilknyttet to-tre matchforløb i efteråret 2024. Samlet set indgår 20 besvarelser fordelt på ti forskellige matchforløb (se tabel 10.9). Præmissen for afdækningen er, at matchmodellen på tidspunktet forventes efterlevet i alle matchforløb i kommunerne, såfremt den kan betragtes som fuldt implementeret. De fire kommuner blev i efteråret 2024 bedt om at besvare spørgeskemaet med afsæt i tre netop afsluttede matchforløb eller matchforløb, de forventede afsluttet inden for svarperioden. Formålet hermed var at sikre, at matchforløbene repræsenterede et så aktuelt billede som muligt og blev så tilfældigt udvalgte som muligt.

Hver rådgiver og matchkonsulent har – med udgangspunkt i et konkret matchforløb – besvaret et spørgeskema indeholdende spørgsmål for hvert efterlevelseskriterium. Spørgsmål, der ikke kunne besvares med ja/nej, var tilknyttet svarkategorier på en likert-skala gående fra 'i meget høj grad' til 'slet ikke'. For hvert kerneelement er der herefter beregnet en gennemsnitsscore fra 1

(slet ikke efterlevet) til 5 (efterlevet i meget høj grad), der kan belyse efterlevelsen af kerneelementet. Grænseværdien på 3,0 præsenteret i implementeringsafsnittet er valgt, idet det vidner om, at efterlevelseskriteriet i det enkelte matchforløb som minimum i nogen grad er vurderet efterlevet. Med denne grænseværdi tages der højde for, at der i det enkelte matchforløb kan være forhold, der eksempelvis udfordrer inddragelsen barn og forældre og dermed genererer lavere scorer, men for at efterleve det enkelte kriterie må det som minimum være lykkedes i nogen grad.

Som supplement til spørgeskemabesvarelsene indgår kvalitative fund fra interviews med medarbejdere og ledere fra projektkommunerne. De anvendes til at underbygge, udfordre eller nuancere vurderingen af implementeringsgraden og kommunernes praksis samt for at belyse drivkræfter og barrierer af betydning for implementeringen.

Tabel 10.9
Besvarelsesoversigt

	Kommune A	Kommune B	Kommune C	Kommune D	I alt
Matchkonsulent	3	2	3	2	10
Rådgiver	3	2	3	2	10
Alle besvarelser	6	4	6	4	20

Kilde: Egen opgørelse over spørgeskemabesvarelser.

10.2.7. Generaliserbarheden af evalueringens resultater

Her beskrives kort, hvordan vi vurderer generaliserbarheden af evalueringens resultater.

Som beskrevet har vi afdækket de fleste undersøgelsesspørgsmål både med kvantitative og kvalitative data. Mønstrene i de kvantitative opgørelser, har vi kunnet genfinde og finde forklaringer på i de kvalitative interviews, hvilket vi vurderer styrker fundene. Det skal dog bemærkes, at det kvantitative datagrundlag er spinkelt, hvormed den statistiske generaliserbarhed er lav. Samlet set vurderer vi, at evalueringens resultater kan generaliseres til andre lignende situationer ved brug af *analytisk generalisering*, idet evalueringen tydeligt fremlægger, hvem de enkelte resultater vedrører ligesom de kvalitative fund tilføjer kontekst og forklaringer, der kan bruges til at "oversætte" fundene ind i andre, lignende sammenhænge. Denne oversættelse vil nedenstående hjælpe på vej.

I forhold til evalueringens samlede datagrundlag bemærkes, at der er en skævhed imellem de fire projektkommuner i forhold til nogle datakilder. Kommune A står for langt hovedparten af de matchforløb, der er gennemført efter modellen, og 64 pct. af data til opgørelsen af skift i anbringelserne kommer fra denne kommune. Vi vurderer imidlertid ikke, at det har betydning for generaliserbarheden af fundet vedrørende skift i anbringelser, idet der ikke er større afvigelser mellem kommune A og de øvrige kommuner i forhold til andelen af skift før og efter modellen. At kommune A har gennemført væsentligt flere matchforløb efter modellen betyder, at der er kommet relativt flere besvarelser ind på spørgeskemaerne til hhv. børn, forældre og anbringelsessteder fra denne kommune. I evalueringen er denne skævhed forsøgt adresseret ved at gennemføre interviews med både børn, forældre og anbringelsessteder i alle fire kommuner, se tabel 10.2.5. Som beskrevet genfindes mønstre fra spørgeskemaerne i interviewene.

Svarprocenterne for hhv. børn, forældre og anbringelsessteder er i den lavere ende, hvilket betyder at den statistiske generaliserbarhed af resultaterne generelt er lav. Især for nogle af dimensionerne vedrørende børnene er det samlede antal besvarelser begrænset. Børn under seks år er ikke direkte repræsenteret i evalueringen af etiske hensyn, men deres perspektiver kan siges indirekte afdækket via forældre og kommunerne, der også har delt erfaringer vedrørende de yngste børn i målgruppen.

Ser vi på, hvem der er kommet spørgeskemabesvarelser ind fra og dermed om der er skævheder heri, ses der forskelle blandt besvarelser fra både børn, forældre og anbringelsessteder.

For børnene ses en overvægt af besvarelser fra piger og frivillige anbringelser. Det kvantitative datagrundlag for børnene er begrænset – især for de resultatmål, der vedrører vurderingen af matchet, som alene beror på data fra de 11-17 årige. Vi ser, at resultaterne i forhold til børnenes oplevelse af inddragelse og støtte er positive, men samtidig, at kommunerne kan finde det svært at inddrage *alle* børn i matchforløbene for eksempel børn med kognitive vanskelige og begrænset sprog. Det kan tænkes, at netop denne gruppe er underrepræsenteret i besvarelserne, da de kan have sværere ved at besvare spørgeskemaer.

Igennem resultatafsnittet for forældrene har vi opdelt besvarelser i hhv. førstegangsanbringelser og skift i anbringelser, hvor der var et relativt ligeligt antal besvarelser, idet datagrundlaget tydeliggjorde forskelle i oplevelserne. For forældrene er en overvægt af besvarelser fra frivillige anbringelser. Da datagrundlaget for anbringelser uden samtykke dermed er begrænset, har det ikke været muligt at klarlægge om forældrenes oplevelser er forskellige afhængigt af samtykke eller ej.

For anbringelsessteder har vi langt flere besvarelser fra plejefamilier end fra børne- og ungehjem. Det har vi taget højde for i resultatafsnittet ved at opdele figurer over besvarelserne på typen af anbringelsessted, hvormed evt. forskelle i besvarelserne tydeliggøres.

Det bør bemærkes, at evalueringens implementeringsanalyse alene beror på kommunernes egne vurderinger af efterlevelsen af kerneelementerne, idet børns, forældres og anbringelsessteders besvarelser alene er anvendt til afdækning af resultater. Dernæst indgår kun indgår kvantitative data fra ti matchforløb. Et større kvantitativt datagrundlag kunne have styrket konklusionernes udsagnskraft.

Social- og Boligstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf.: 72 42 37 00

www.sbst.dk